VANDAAG

NED.ANTILLEN

SPORT

WINSTON LOURENS ...juridisch...

ARUBA

INTERNATIONAAL

Amigoe

104e JAARGANG — NO.: 20

ZATERDAG 24 JANUARI 1987

Nieuws in vogelvlucht

BONN — Binnen de Westduitse crisisstaf zijn de meningen verdeeld over de eventuele uitlevering aan de VS van de vliegtuig- kaper Ali Hamadei, om wiens vrijlating de gijzeling van 2 tot 4 Westduitsers in Libanon begonnen is. De VS staan er op dat Bonn zich niet laat intimideren maar kanselier Kohl en zijn Buitenland- minister Genscher willen met de uitlevering wachten om tijdwinst te krijgen terwijl de Westduitse PG Rebman, die spoed wil omdat het dadelijk misschien wel om 20 gegijzelde Westduitsers gaat. De socialisten staan achter Bonns pogingen om de gegijzelden vrij te krijgen. Er is gedreigd met het doden van 1 der gegijzelden. De 2 onlangs gegijzelde Duitsers zouden in handen zijn van Hamadei's broer. Morgen worden in West Duitsland verkiezingen gehouden welke zo goed als zeker Kohl terugbrengen als kanselier.

*****

BEIRUT — Buitenlandse artsen noemen de situatie in het sedert 29 okt. omsingelde Palestijnse kamp Bourj Barajneh in Beirut «onmenselijk en kritiek». Zij eisen opheffing van het beleg door de Sjiitsche AMAL- militie. Sinds de zg «kampen- oorlog» begon eind sept. vielen er 525 doden, 2071 gewonden en werd 35% der woningen vernield. Vele gezinnen hebben niets meer te eten.

*****

NEW DELHI — India sloot vrijdag de grens tussen zijn oproerige deelstaat Punjab en Pakistan. Pakistan ontkende herhaaldelijk dat er ongewone troepen- verplaatsingen zouden zijn geweest, maar India vermoedt «niet- eervolle» bedoelingen bij Pakistan. Pakistan heeft om spoed- overleg gevraagd. Pakistaans parlement komt morgen in spoedvergadering bijeen op verzoek van president Zia Ul Haq.

*****

BRUSSEL — De Wall Street- effecten- beurs kende vrijdag een van zijn onstuimigste dagen sinds jaren. De Dow Jones index van de 30 belangrijkste industriele waarden leek niet te remmen. Er was eerst een recordstijging van 62 punten tot ruim boven de 2200. Daarna ging hij met 115 punten omlaag naar 2101.52 pnt. Dit was de op 3 na grootste daling op 1 dag. Als EG- voorzitter heeft Belgie's premier Eyskes de 5 belangrijkste industrie- landen opgeroepen tot overleg over de dollar- koers zodat men een halt toeroept aan de dollar- val. Hij deed een verzoek aan de EG- landen om Bonns voorbeeld van een disconto- verlaging niet te volgen. Den Haag besloot al zijn disconto niet te verlagen, hoewel een deel van het kabinet dat wel wilde. De dollar gedroeg zich vrijdag grillig.

*****

MOSKOU — Het Centrale Comite komt dinsdag in voltallige vergadering bijeen, aldus partijleider Gorbatsjov. De president van het Hooggerechtshof heeft gepleit voor lichtere straffen voor de «kleine criminelen». De partijleiders van de Warschaupact- landen zijn voorstander van verbeteringen op het gebied van het mensenrechten- beleid.

*****

TEHERAN — Iran wijst de VS-toenaderings- pogingen van de hand. President Khamenei zei dat VS- officiele personen contacten hadden willen leggen. Hij zei dit tijdens de vrijdagse gebedsdienst en soortgelijke pogingen in 86, welke uitiendelijk uitmondden in de Iran- contra- gate.

*****

WASHINGTON — Het Witte Huis heeft herhaald het volste vertrouwen te hebben in Buitenland- minister Shultz nadat de pers had gemeld dat Reagans medewerkers zich hadden geergerd over Shultzs eigenzinnige optreden in de Iran- Nicaragua- gate. Hij heeft zich daar vanaf het begin volledig van gedistantieerd. Hij meldde dezer dagen een geheime VS-Iran- ontmoeting op 6 dec. en gisteren zei hij dat het Iran- schandaal een goede les is voor Reagans regering dat het zinloos is om het op een akkoordje te gooien met groepen die gijzelaars vasthouden.

*****

DUBLIN — Het Ierse Nationale bevrijdingsleger INLA heeft zich vrijdag ontbonden. Men acht verder gaan zinloos omdat men er niet in was geslaagd een betekenisvolle bijdrage te leveren aan het verdrijven van de Britten uit Noord Ierland. Later ontkende een INLA- lid het.

*****

DEN HAAG — Bij een inbraak in de wapenkamer van de Ede- Oostkazerne, Nederland, zijn vrijdagavond zeker 62 Uzi's gestolen en andere wapens. Om in te breken is bekendheid van het terrein nodig.

*****

WASHINGTON — De VS- Republikeinen hebben Reagans dochter Maureen (45) unaniem tot vice- voorzitter gekozen der partij. Frank Fahrenkopf werd geinstalleerd als voorzitter. Maureens ideeën komen niet steeds overeen met die van vader.

*****

Chaos bij ontvanger bij uitbetalen van salarissen

ORANJESTAD — Bij de uitbetaling van de lonen aan het overheids- personeel ontstond gisteren een complete chaos, omdat de honderden ambtenaren, die voor hun geld kwamen — van hoog tot laag — hiervoor enige uren in de kleine ruimte van het Ontvangers- kantoor moesten wachten.

Het personeel van het Ontvangers- kantoor, dat zoals gebruikelijk al zijn best deed om een goede service te geven kon, gezien de enorme toeloop ineens, geen ijzer met handen breken. Het resultaat was dat terwijl de overheid steeds weer propageert dat men op tijd op zijn werk moet zijn en efficiënt moet zien te werken, betrokken ambtenaren enige werkuren verloren om hun salaris te gaan incasseren. Het merendeel moest vandaar weer naar de bank om het geld te storten en ook daarmee ging de nodige tijd verloren. Deze chaos is ontstaan doordat de Ontvanger nu ook de lonen van de ambtenaren uitbetaalt, die vroeger door de Landsontvanger werden betaald.

Weliswaar bestaan plannen om de lonen via een bank te gaan uitbetalen. Het is een onbegrijpelijke zaak dat men de betaling via de Landsontvanger niet enkele maanden heeft aangehouden totdat efficiënt de lonen via de bank worden betaald. Nu betekent het voor enige honderden ambtenaren iedere maand enige uren werkverlies omdat zij in een lange rij moeten gaan staan om hun loon te beuren. Hier is geen sprake meer van efficiëntie.

Desgevraagd vertelde minister van Financiën, Armand Engelbrecht, dat hij gisteren op de hoogte was gesteld over de toestand bij het Ontvangers- kantoor. Hij zette uiteen dat Aruba nu geen twee betalingsrollen meer heeft — land en eiland — doch alles op één rol geschiedt. Alles wordt nu bij de Ontvanger uitbetaald. We moeten ons daarop voorbereiden, aldus de bewindsman. Hij vertelde dat er zeker een oplossing zal gezocht worden, te meer daar ook de bevolking, die rekeningen bij de Ontvanger wil komen betalen, in het gedrang komt. Inderdaad wordt gedacht aan het systeem om de salarissen via de bank te betalen. De regering heeft de banken gevraagd hoe zij hierover denken. Tot op heden is de Aruba Bank de enige die hierop gereageerd heeft. In ieder geval wordt gedacht aan zo spoedig mogelijk te gaan betalen via de bank. Aldus minister Armand Engelbrecht in gesprek met de Amigoe.

Sedert komst Alfonsin

Febres Cordero lijkt politiek militaire crisis te doorstaan

QUITO — President Leon Febres Cordero lijkt de politiek- militare crisis waarin Ecuador onlangs verwikkeld raakte in eerste instantie te boven te zijn gekomen.

De crisis was het gevolg van de gijzeling van de president en zijn gevolg op een luchtmacht- basis door een parachutisten- commando. Voor zijn vrijlating en die van zijn gevolg ging de president in op de eis van de muiters, namelijk om de voormalige luchtmacht- commandant generaal Frank Vargas Pazzos vrij te laten, die na twee muiterij- pogingen in 1986 als gedetineerde de behandeling van zijn rechtszaak afwachtte. Bij de gijzeling vielen twee doden en verschillende gewonden.

Er kwam veel kritiek los op het besluit van de president in te gaan op de eis van de gijzel- houders en ook op de belofte dat de muiters niet gestraft zouden worden voor hun daad. Ondanks de protesten bleek Febres Cordero niet van plan af te treden of in te gaan op eisen van de oppositie en andere critici.

Ondertussen heeft het episcopaat de autoriteiten en de oppositie gevraagd hun houding te corrigeren.

WILLEMSTAD — De vissers die de baai op het Rif gebruiken als haven, werden door het "rare" weer van enkele weken geleden ernstig gedupeerd. Zoals bekend kwam de wind toen enige dagen van een totaal andere richting waardoor niet alleen het zand in deze baai wegspoelde, maar, veel erger voor de vissers, de aanmeersteiger het van de beukende golven verloor.

De vissers, die hierdoor moeilijkheden ondervinden bij het aanmeren van de boten, benaderden gedeputeerde Henky Gummarus van Landbouw, Veeteelt en Visserij die eerder deze week zelf poolshoogte ging nemen in gezelschap van eilands- raadslid Romulo Kosten. De gedeputeerde beloofde de vissers tijdens dat bezoek dat de pier op korte termijn gerepareerd zal worden, terwijl ook de baai van nieuw zand voorzien zal worden.

Op de foto: de gedeputeerde en het raadslid in gezelschap van de vissers die de schade laten zien, terwijl de andere foto de beschadigde baai laat zien.

Napa apart

DE NAPA van deze week vindt u als aparte bijlage bij de Amigoe. Dit gezien het feit dat de Napa extra dik is in verband met de aandacht die daarin besteed is aan het 150-jarig jubileum van de Maduro Holding Inc.

Redactie Amigoe.

Reagan veroordeelt Iraans offensief

Iran meldt terreinwinst bij Basra en wijst bestand af

TEHERAN — Iraanse troepen hebben zaterdag een legerpost van Iraks 11e divisie onder de voet gelopen, terwijl zij hun offensief ten oosten van Basra voortzetten. Dit meldde het Iraanse nationale persbureau IRNA.

President Saddam Hussein van Irak had woensdag een bestand aangeboden en voorgesteld de troepen terug te trekken binnen de internationaal erkende grenzen en een vredesdag te sluiten, gebaseerd op niet- inmenging in elkanders zaken. President Chamenei wees dit aanbod vrijdag af tijdens een gebeds- bijeenkomst in de Iraanse hoofdstad. Hij noemde het een pleidooi vanuit een positie van zwakte.

President Chamenei verklaarde vrijdag dat het Iran niet om "Basra of een stuk land" te doen is. "Het gaat ons om het agressieve Irakese bewind". De Iraanse president ontkende dat Teheran voornemens was delen van Irak te annexeren of dat het oorlog wilde voeren tegen andere Arabische staten in het Golfgebied. "Wij hebben niemandsland nodig. Wij willen gerechtigheid". Ook aan het centrale front bij de Iraanse stad Sumar boekten de Iraanse troepen vooruitgang, aldus het Iraanse opperbevel. Volgens Teheran hebben de Iraniërs er drie strategische bergtoppen in handen gekregen.

Bagdad meldde daarentegen dat Irakese troepen Iraanse eenheden hebben weggevaagd en dat de Iraniërs er niet in waren geslaagd vaste voet te krijgen op Iraaks grondgebied. Irak voerde vrijdag weer luchtaanvallen uit op verscheidene Iraanse steden, waaronder de heilige stad Qom, aldus radio- Teheran. De radiozender meldde niets over slachtoffers.

President Reagan veroordeelde vrijdag het Iraanse offensief. In een schriftelijke verklaring zei de Amerikaanse president dat de Verenigde Staten "de bezorgdheid delen van onze vrienden in het Golfgebied dat de oorlog zou kunnen overslaan en hun veiligheid zou kunnen bedreigen. "Wij zouden zo een expansie van de oorlog beschouwen als een grote bedreiging voor onze belangen en die van onze vrienden in het gebied".

Ottawa: wapens aan Chili geleverd

OTTAWA — Canadese functionarissen hebben verleden jaar toestemming gegeven voor de export van wapens en munitie ter waarde van miljoenen dollars naar vier landen, waaronder Chili, waarvan bekend was dat er de mensenrechten worden geschonden. Zo maakte het Canadese persbureau bekend. Het gaat volgens David Adam van de afdeling Controle op export van Buitenlandse zaken om de volgende landen: Syrie, Pakistan, Indonesie en Chili. Over de aard van het verzonden krijgsmateriaal werd niets bekend gemaakt.

Portugal maatregelen voor wapen-export

LISSABON — Portugal heeft verzekerd dat er maatregelen zijn getroffen zodat voortaan de wapenzendingen uit dit land inderdaad naar de officiele opgegeven geadresseerde gaan. De regerings- mededeling komt na berichten over het via omwegen leveren van Portguees oorlogsmaterieel aan de anti- Sandinistische guerrilla in Nicaragua. In dit geval zouden de wapens Portugal hebben verlaten met een officiele andere bestemming dan de contra's. Volgens de berichten zouden via Portugal aan de contra's voor 746 ton aan oorlogs- materiaal zijn verstuurd naar de contra's.

Maandag achtste algemene staking in Argentinie

BUENOS AIRES — De Argentijnse regering krijgt maandag te maken met de achtste algemene staking welke door het Algemeen vakverbond CGT wordt afgekondigd. In alle gevallen was het motief het economische beleid van president Raul Alfonsin en zijn kabinet. Aan de vooravond van de staking probeerden het CGT en de regering allebei het laatste woord te krijgen in de media om duidelijk te maken waarom men vasthoudt aan zijn beleid; bij de vakbeweging bestaat dit uit het afwijzen van het zogenaamde Austral- beleid met een geleide loon- en prijzen- politiek terwijl de regering op zijn beurt wil duidelijk maken dat zijn beleid de enige manier is om het inflatie- spook buiten de deur te houden en om de economische crisis te overwinnen.

Vliegtuig bleef in St. Maarten steken

ALM ondervindt hinder van sneeuwstormen in New York

WILLEMSTAD — Alhoewel er op de Antillen geen sneeuwstormen voorkomen, hebben die hier wel hun invloed. De ALM die donderdag via Sint Maarten naar New York moest vliegen, is niet verder gekomen dan het Bovenwindse eiland. Nadat alle passagiers aldaar hebben overnacht, keerde het toestel gisteren onverrichtte zaken terug naar Curaçao. Gistermiddag is men via Port-au-Prince naar New York gevlogen, de luchthaven was toen wel geopend.

Dat bevestigde vanmorgen woordvoerder Robin Visser van de ALM desgevraagd tegenover de Amigoe. Hij verklaarde dat bij vertrek van het toestel naar Sint Maarten op donderdag, de luchthaven van New York wel gesloten was, maar met de mededeling dat deze spoedig geopend zou worden. De weersomstandigheden aan de Oostkust van de Verenigde Staten verbeterden echter niet, zoals verwacht was, maar de 6 inches hoge sneeuw veranderde in korte tijd in 14 inches sneeuw. Nog erger waren echter de windstoten die maximaal een sterkte van 15 knopen mogen hebben om te kunnen landen, terwijl bij vlagen 28 knopen geregistreerd werd.

Het ALM- toestel kwam donderdag dan ook niet verder dan de luchthaven van Sint Maarten waar onderdak gezocht moest worden voor alle passagiers, hetgeen een behoorlijke schadepost betekent voor de ALM. Vrijdag is het toestel terug gevlogen naar Curaçao om de normale vluchten uit te kunnen voeren, aldus Robin Visser. Gistermiddag was er wederom een lijnvlucht naar New York die via Port- au- Prince inderdaad op plaats van bestemming is aangekomen.

Zoals bekend zijn de weersomstandigheden op sommige plaatsen in de Verenigde Staten, zoals New York, echter nog steeds niet opgeknapt zodat de onzekerheid dat vluchten onverhoopt blijven steken, niet is uitgesloten, zo bevestigde de ALM-woordvoerder. Overigens is het niet alleen de ALM die hiermee moeilijkheden ondervond. Ook andere maatschappijen "stonden voor een gesloten [illegible] luchthaven van New York terwijl vele binnenlandse vluchten in de Verenigde Staten gecanceld moesten worden.

GROOTSTE LINKSE PARTIJ VAN STEMBUS UITGESLOTEN

Na bekentenis "overreageren" soldaten door legerleiding

Aquino: mariniers blijven bij protesten voortaan in kazerne

MANILA — President Corazon Aquino, die van links en rechts wordt belaagd in de ernstigste politieke crisis sinds zij aan de macht kwam, heeft een bevel uitgevaardigd, zodat mariniers bij betogingen en protesten niet meer mogen optreden. Dit naar aanleiding van het "overreageren", zoals de legerleiding het noemde van de mariniers bij een protestbetoging van boeren waarbij doden en gewonden vielen. Ondertussen is de grootste linkse partij van de Filipijnen buiten spel gezet voor wat betreft de op 11 mei te houden verkiezingen. Dit gebeurde door de Verkiezingscommissie.

Met het referendum van 2 februari over een nieuwe grondwet in zicht komt de jongste onrust de Filipijnse president zeer ongelegen. Deze stemming wordt gezien als een populariteits- test voor Aquino. De grondwet, waardoor zij tot 1992 president kan blijven, is van vitaal belang voor de politieke stabiliteit van het land. President Aquino waarschuwde donderdag voor de televisie voor nog meer pogingen om de toestand te ontwrichten. Met een zelfde koelheid als toen zij minister van Defensie, Juan Ponce Enrile de laan uitstuurde. Enrile voert campagne als leider van de rechtse oppositie tegen de ontwerp- grondwet. Hij zei vrijdag dat de president het bloedbad had kunnen voorkomen als ze de leiders van de demonstratie had ontvangen. De betoging was een initiatief van een linkse boerenorganisatie, die wil dat de regering het grootgrondbezit afschaft en geconfisceerde landbouwgrond verdeelt onder pachters.

Aquino heeft het optreden van mariniers bij anti-regeringsprotesten verboden nadat de Filipijnse opperbevelhebber, generaal Fidel Ramos, had toegegeven dat er sprake is geweest van een "overreactie" van de kant van de militairen tijdens de demonstratie waar donderdag zeker twaalf mensen om het leven kwamen en 106 gewonden vielen. De toestand van vier van hen is zeer kritiek.

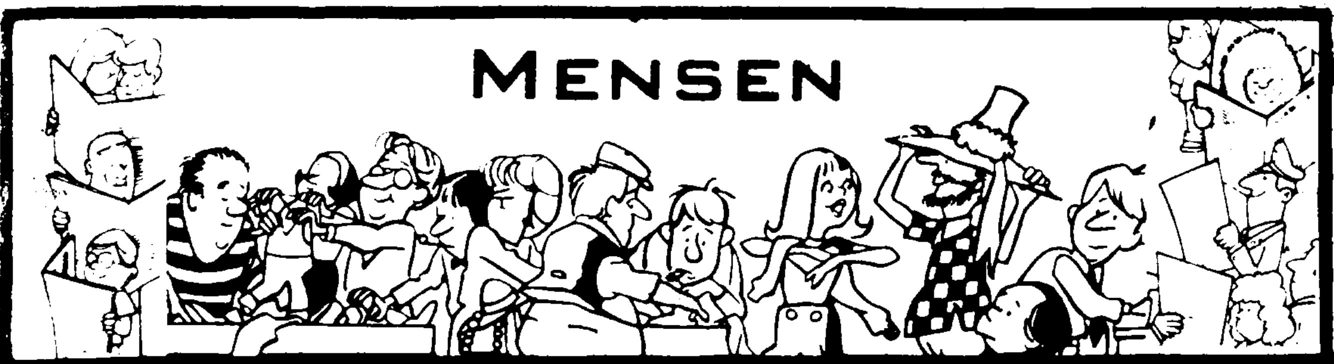
Aquino wordt als gevolg daarvan door linkse groeperingen ervan beschuldigd niets beter te zijn dan haar voorganger, de verdreven dictator Ferdinand Marcos, en rechts is een campagne begonnen om haar in diskrediet te brengen.

De president heeft bevel gegeven tot de vrijlating van de elf mensen die tijdens de demonstratie waren gearresteerd en heeft een uit drie leden bestaande non- gouvernementele commissie in het leven geroepen die zich de komende twee weken moet bezig houden met onderzoek naar de incidenten.

De schietpartij leidde vrijdag tot het aftreden van een van Aquino's vredes- onderhandelaars, Maris Diokno, die zegt er steeds meer moeite mee te hebben de positie van de regering te verdedigen. De vredes- besprekingen tussen de regering en de communistische opstandelingen van het Nationaal Democratisch Front werden donderdag afgebroken. De opstandelingen hebben fel geprotesteerd tegen het militaire optreden tegen de betogers en laten weten dat het bestand dat op 8 februari afloopt, niet zal worden verlengd.

De Verkiezings- commissie heeft vrijdag besloten dat de grootste linkse partij in het land, Partido Ng Bayan (PNB), niet mee te laten doen in de algemene verkiezingen.

Dit betekent, dat de PNB niet zal worden vertegenwoordigd in het Congres, zo meldde het Filipijnse persbureau PNA. Militairen en rechtse politici uit de oppositie hebben de PNB ervan beticht een communistisch front te zijn. De verkiezings- commissie noemde de PNB een "paard van Troje", omdat sommige leden bekend staan als voormalige leiders van de verboden communistische partij, aldus PNA. De commissie is vooral gekant tegen de deelname van de PNB aan de verkiezingen omdat de partij in haar programma geweld niet verwerpt als middel om haar doel te bereiken. Volgens waarnemers heeft de PNB nu nog het alternatief leden als onafhankelijke kandidaten te laten registreren.

Dertien jaar nadat hij in Hannover officieel overleden werd verklaard, verschijnt de 46- jarige Westduitse betonvlechter uit Rosenheim in Beireren met zijn verloofde in levende lijve voor de burgerlijke stand om aan te tonen dat hij nog springlevend is en wil aantekenen. Na aanvankelijk van het kastje naar de muur te zijn gestuurd kreeg hij uit zijn geboorteplaats Andorf in Opperoostenrijk behalve een uittreksel uit het geboorteregister zijn overlijdensakte. Daaruit bleek dat hij op 10 januari 1974 in het St Vincentius- ziekenhuis van Hannover was overleden en bijgezet op het gemeentekerkhof Kirchrode. Met behulp van zijn eigen papieren kon hij er de burgerlijke stand van Rosenheim van overtuigen dat hij NIET DOOD maar springlevend was. Wie op 10 janari 1974 wel overleed, is nog niet bekend.

*****

In Zweden is de verkoop van een goedkope ITALIAANSE WIJN gestaakt na de mysterieuze dood van twee jonge mannen, die mogelijk overleden aan vergiftiging met anti- vries na het drinken van twee flessen van deze veelverkochte wijn. Van de Italiaanse mengwijn werd jaarlijks in Zweden rond 600.000 liter verkocht. Een woordvoerder van het staatsdrank- monopolie zei echter dat bij proefnemingen nog geen spoor was aangetroffen van anti- vries en dat de wijn daarom niets te maken kan hebben met de doodsoorzaak. Logisch want die anti- vries hadden ze de afgelopen tijd in Europa wel voor andere zaken nodig.

*****

De komst van een nieuwe ijstijd in Europa laat deze man in ieder geval onberoerd. Hij is het oudste lid van de zwemclub in de badplaats Breighton. De traditie wil dat de leden elke dag een duik in zee moeten nemen. En dat deed de man dus, weer of geen weer.

*****

De Nederlandse STERRENKUNDIGEN hebben hun goede naam weer eens waar gemaakt. De aan het Europese Ruimtevaartbureau ESA verbonden Nederlander Michel van der Klis is onderscheiden met de jaarlijks door de American Astronomical Society beschikbaar gestelde prijs voor astrofysica op het gebied van hoogenergetische straling. Van der Klis, die aan de universiteit van Amsterdam heeft gestudeerd kreeg de prijs voor zijn onderzoek naar compacte bronnen van rontgenstraling in het heelal en met name voor zijn ontdekking van quasi- periodieke oscillaties. Onder compacte kosmische rontgenbronnen verstaan sterrenkundigen rontgensterren, die deel uitmaken van een dubbel- sterrensysteem, neutronensterren en zogeheten zwarte gaten. Het bestaan van quasi- periodieke oscillaties ontdekte Van der Klis begin 1985 in samenwerking met astronomen van het laboratorium voor ruimte- onderzoek in Leiden, het Institute of Technology in Massachussetts en het Max-Planck- Instituut in München.

*****

Het kan ook andersom, moet MULTIHOUSE N.V. (holdingmij. van de Antilliaanse Minihouse vestigingen) gedacht hebben: het Nederlandse systeem-huis, een voornamelijk op software gerichte organisatie heeft een computer ontworpen. Het gaat om een familie van zelfontworpen, zelfgebouwde en gestandaardiseerde minicomputers onder de naam Multipower. Er zijn twee modellen de MP 32/010 en de MP 32/024. Beide zijn 32- bits computers waaraan respectievelijk 10 en 24 terminals gekoppeld kunnen worden. De computers worden in Nederland geassembleerd. Prof. Th.J. Mulder, voorzitter van de Raad van Bestuur van Multihouse, wees er bij de presentatie op dat de Multipower de eerste computerserie is die ooit door een Nederlands systeemhuis ontworpen is. Hiermee is het monopolie van de computer- fabrikanten doorbroken, zo stelt Mulder. Het waren immers de computerfabrikanten die zich op softwaregebied begaven en niet omgekeerd. Een tweede primeur is dat de programmatuur die met Multipower wordt meegeleverd met dezelfde rechten ook op computers van andere merken mogen worden gebruikt, zelfs als Multihouse die apparatuur niet geleverd heeft. Dat is technisch mogelijk omdat de programmatuur overdraagbaar is.

*****

Na een klokken-, speelgoed- en treinenmuseum kan Nederland zich nu beroemen op een BAROMETER- MUSEUM. Als het weer meezit zal dit museum op 20 mei in Maartensdijk geopend worden. Het museum is zeker het enige in Nederland en wellicht in de hele wereld. In het museum staan onder andere 175 antieke barometers, waaronder een uit 1725 die Fahrenheit zelf maakte. Een bijzonder kijkspel levert de al opgestelde twaalf meter hoge water- barometer op. Elk kwartier wordt de meer dan tien meter hoge vloeistof- kolom opgepompt: rond 55 liter water. Met de uiterst nauwkeurige digitale standaard- barometer die de luchtdruk tot in honderdsten van millibaren aangeeft, kan het publiek controleren of de waterbarometer prima werkt. Een andere bezienswaardigheid is de grootste kwikbarometer ter wereld, een diagonaal- barometer met een arm die 3,50 meter lang is.

*****

Een krant in Pakistan is door de politie bekeurd wegens het "kwetsen van religieuze gevoelens". De krant had een foto gepubliceerd van een Europees schilderij van Adam en Eva voor de zondeval. Zoveel PERSVRIJHEID werd niet getolereerd. De redactieruimte werd door fanatieke moslims verwoest. Een aanklacht die de Frontier Post in verband met die overval indiende werd door de politie genegeerd.

*****

C
r
o
e
s
N34JC

Croes Airlines

announces the arrival of its inaugural flight on January 23, 1987
at Dr. Horacio Hospital

arriving passenger:

Adriaan Amadeo Jr.

passenger's destination: Miraflorweg nr. 6-A
excess baggage: 2870 gram

Pilot: Amador Croes
Stewardess: Margarieta Croes-Peterson.

CURACAO
AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
24 januari 1987 vanaf 07.00 uur t/m 26 januari 1987 om 07.00 uur.
Dokter Braakman, Sentro Mediko Montaña Abao, tel.: 673355; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 671313 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
23 januari 1987 vanaf 17.00 uur t/m 26 januari 1987 om 07.00 uur
Dokter King, Sentro Mediko Seru Fortuna, tel.: 84122; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 84866 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
23 januari 1987 vanaf 17.00 uur t/m 26 januari 1987 om 07.00 uur.
Dokter Vonhögen, Sentro Mediko Barber, tel.: 641605; spreekuren: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75761 b.g.g. 625822/645614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Bernadina, tel.: 80154/85853, pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S **(nachtdienst)**
zaterdag
Otrobanda: del Pueblo, tel.: 625333.
Punda: Popular, tel.: 611269.
zondag
Otrobanda: Otrabanda, tel.: 625633.
Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
24 januari: M.V.Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.
25 januari: P.A.J.Scherptong, Winston Churchillweg 157E.

*****

DIVERSEN
TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden dinsdag t/m zaterdag van 09.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zondag van 10.00-16.00 uur; maandag gesloten.
t/m 31 januari: tentoonstelling van tekeningen, kleuretsen en schilderijen van Sam Parabirsingh.

ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.

«KURA DI AMBIENTE: 19.00-24.00 uur optredens van Turbo en Impact Nobo - terrein Z-86.

COMITE CARNAVAL: 21.00-04.00 uur «Purba ku Roro» - Blauw.

DE LIMBURGSE KABRIETEN: 10.00-20.00 uur «De os aan het spit» m.m.v. Andy & Eddy, goochelaar Tom Prestie, jeugdcircus e.a.) - Marichi (achter Theater De Tempel(.

CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO (CCC): 20.30 uur extra voorstelling Papiamentstalige éénakters - Koninginnelaan.

MTS, GROOT DAVELAAR **(t.g.v. 25-jarig bestaan):** 19.30 uur Songfestival / feestavond - Shell Werknemers Recreatie Centrum.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-24.00 uur «Ambassador» - vert. SELMA.

COMITE CARNAVAL: 06.00-18.00 uur «Banzawa» - Blauw.

CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO (CCC): 20.30 uur extra voorstelling Papiamentstalige éénakters - Koninginnelaan.

POMPSTATIONS **(openingstijden van 08.00-15.30 uur:**
Craz - De Ruyterkade, Isa - Saliña, Van der Dijs - Rio Canario, Canword - Gasparito, Coöp. Transport - Colon, Galmeijer - Cerrito, De Lanoi - Sta. Rosa, Jansen - Sta. Maria, Mauricio - Sta. Helena.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-20.00 uur «Carla Costa» - vert. SELMA.

KERKDIENSTEN
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 18.30 uur; zon.: 06.00, 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
EMMAKERK: 09.30 uur kerkdienst.
EBENEZER CHURCH: 09.30 uur ds Smith.
TAMARIJN: 09.30 uur ds Schoop.
FORTKERK: 19.00 uur ds Smith (Pap. dienst).

*****

CHRISTIAN HERITAGE MINISTRIES: 10.00 uur Sunday morning services - Curaçao Caribbean Hotel.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
19.00 uur zaterdagavond zangdienst.
09.30 uur zondagmorgen preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
18.00 uur zondagavond Pap. dienst.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *About last night* (18 jr.); 24.00 uur *Deep Love* (18 jr.).
zondag
21.00 uur *About last night* (18 jr.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Strange invaders»; 22.00 Wega di Number; 22.15 vervolg Estreno; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 TeleCuraçao special: «Divorce: Kid in the middle»; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Oh Madeleine; 21.00 Dynasty; 22.00 Triangulo; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

GEBOREN
GILBERT SCOTT
BENJAMIN

Ouders:
Dr. G. Boekhoudt en
Aimée Boekhoudt-Henríquez.

Aruba,
22 januari 1987.

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Laureen Ravelli-Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Monique van Meerwijk, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

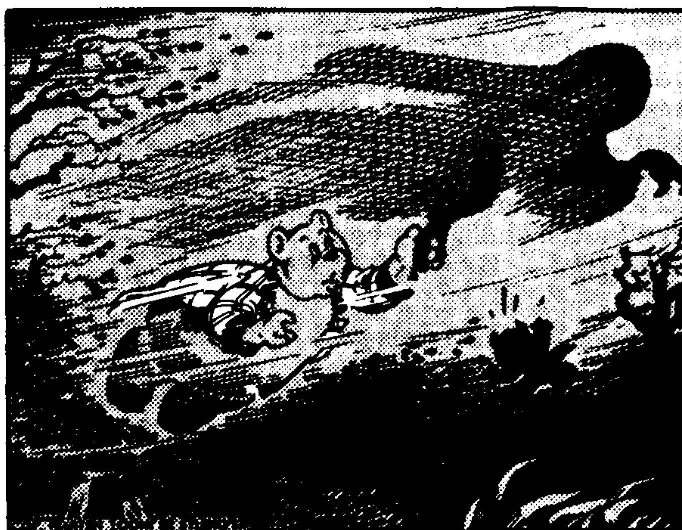
Buiten Antillen (Nederland):
NAf.80,15 per maand (luchtpost) of NAf.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Spiegelaar

door Marten Toonder

2093 — Op een stormachtige avond liep Tom Poes over de weg die naar het huis van heer Bommel leidde. Een koude wind gierde over de kale akkers en schudde de oude knotwilgen, zodat de takken knisperend tegen elkander sloegen.

Er dreven vreemd gevormde wolkenflarden langs de maan, die grillige schaduwen over de weg wierpen en het was dan ook geen wonder, dat Tom Poes flink doorstapte om zo vlug mogelijk bij heer Ollie's warme haard te kunenn zitten.

Doch plotseling bleef hij staan. Over de zwarte velden werd hij een donkere gestalte gewaar, die tegen de wind in voortging. De zware sluiers, die zij droeg, wapperden ver achter haar aan. Doch het vreemdste was, dat zij iemand aan de hand met zich mee voerde.

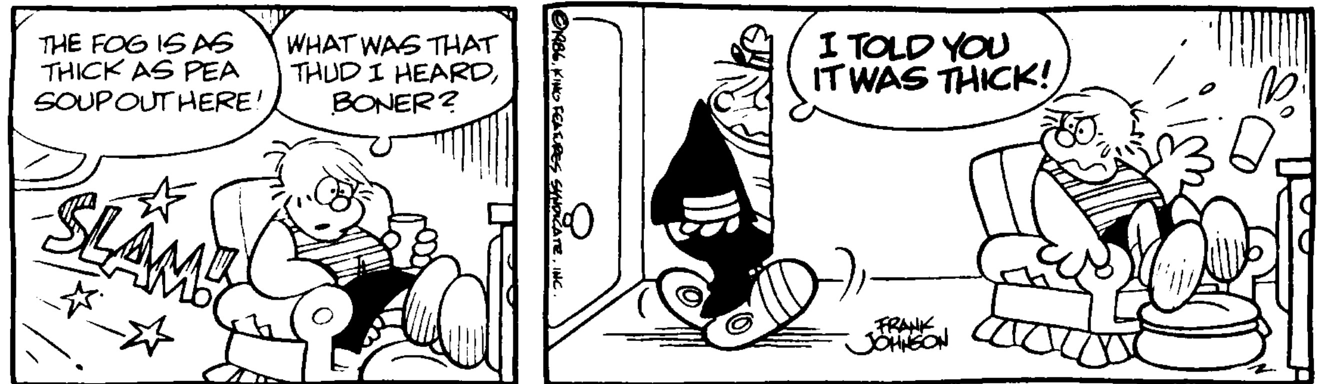
"Dat is heer Bommel!" dacht Tom Poes geschrokken. "Wat zoekt die hier bij nacht en ontij? En wie is die rare zwarte gedaante?"

Hij aarzelde even, maar toen bedacht hij, dat hij het beter kon gaan vragen. Daarom sprong hij van de weg af en rende het veld in. Doch nu maakte een sterke windvlaag zich van het groepje meester en voor zijn ogen maakte het zich los van de grond en woei de lucht in.....

HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Gordon Bess

STICHTING OVERWEEGT VOORLOPIG GEEN ANDERE OPTIES

Zwitserleven zal NV hier moeten oprichten

Minister geeft geen ontheffing voor beheer Shell pensioenfonds

WILLEMSTAD — De Stichting Shell Pensioenfonds zal de beslissing van minister Winston Lourens gisteren om geen ontheffing te verlenen voor beheer van het fonds door een door Zwitserleven op te richten Nederlandse maatschappij, omdat het geen "bijzonder geval" betreft, gaan bespreken met haar juridische adviseurs, bestuur en leden, om te kijken wat de resterende opties zijn. Volgens directeur Stanley Pietersz is het nog te vroeg om iets te zeggen, maar gaat men voorlopig "van niets anders uit dan hetgeen nu op tafel ligt".

De Ministerraad besloot gisteren unaniem dat minister Lourens van Arbeid en Sociale Zaken het verzoek van de stichting, om ontheffing te verlenen van de wettelijke bepaling dat hier gevestigde pensioenfondsen door een op de Antillen gevestigde verzekerings- maatschappij beheerd dienen te worden, niet moest inwilligen. De minister legde dit besluit nog diezelfde middag vast in een Ministeriële Beschikking. Reden voor de weigering van het verzoek, is dat de minister volgens de landsverordening Ondernemingspensioenfondsen slechts "in bijzonder gevallen" ontheffing kan verlenen, om het beheer door een niet- Antilliaanse maatschappij toe te staan. Volgens minister Lourens is op geen enkele manier aannemelijk gemaakt dat hier sprake is van "een bijzonder geval". Op die juridische basis is het verzoek geweigerd.

Ook het financieel- monetaire aspect speelde op de achtergrond echter een rol bij de afweging. Het zou het beeld van de Antillen als financieel centrum namelijk geen goed doen als een hier gevestigd pensioenfonds door een buitenlandse maatschappij werd beheerd. Volgens de minister mag de geloofwaardigheid van de Antillen op dat gebied niet in discrediet worden gebracht. Uit een eerder in de Amigoe verschenen deskundig advies hierover aan de minister bleek ook dat een ontheffing, zonder dat er duidelijk sprake is van een bijzonder geval, een precedent zou scheppen ten aanzien van andere hier gevestigde pensioenfondsen, die dan ook het recht zouden kunnen eisen om een buitenlandse maatschappij het fonds te laten beheren. Dit zou het vertrouwen in de Antillen als financieel centrum ernstig schaden, en ook de stabiliteit van de wetgeving hieromtrent en de kwaliteit van de toezicht van de Centrale Bank in twijfel kunnen trekken.

Ook het advies van de Centrale Bank was naar uit goede bron werd vernomen om geen ontheffing te verlenen. Naast de reeds genoemde overwegingen werden aan een Antilliaanse boven een Nederlandse maatschappij ook voordelen voor de leden van het pensioenfonds zelf genoemd. Zo zouden eventuele deviezenrestricties van Nederland in de toekomst wel eens de maandelijkse uitkeringen aan de op de Antillen gevestigde pensioengerechtigden in de problemen kunnen brengen, zo luidde een van de argumenten. Het feit dat het Shell- pensioenfonds in liquidatie is betekent volgens de adviseurs geenszins dat er sprake is van een bijzonder geval. Dit heeft namelijk geen invloed op de veilige risico- spreiding, die ook gegarandeerd wordt door het beheer door een Antilliaanse maatschappij met een verklaring van geen bezwaar die onder toezicht van de Centrale Bank valt.

De beslissing betekent dat het met Zwitserleven ondertekende contract voor beheer van het pensioenfonds geen doorgang kan vinden. Daarin wordt immers melding gemaakt van een in Nederland op te richten maatschappij, die zich met het beheer zou bezighouden, en waarin de stichting drie van de zeven commissarissen kon benoemen. Die constructie is niet langer mogelijk met de beslissing van de regering. Dat hoeft echter niet te betekenen dat Zwitserleven afhaakt. In een van de adviezen aan minister Lourens werd immers gesteld dat naleving van de wet makkelijk te realiseren is door Zwitserleven de maatschappij voor het beheer hier in plaats van in Nederland te laten oprichten. Het is niet bekend of Zwitserleven daar veel voor voelt.

Volgens de ASEK is de eis om een aparte maatschappij op te richten destijds gesteld door het stichtings- bestuur zelf, om te voorkomen dat ander kapitaal van Zwitserleven en dat van het pensioenfonds door elkaar worden gehaald. Zwitserleven eiste voor het garant staan voor het fonds dat de 80 procent van het fonds die, volgens de regels, in het buitenland geïnvesteerd is daar moest blijven en volledig tot haar beschikking moest zijn, om te beslissen hoe de investeringen beheerd worden. Aangezien bovendien de garantie in dollars is kan Zwitserleven het risico volgens ASEK niet lopen dat er wijzigingen komen in de afspraken met de BNA, ten aanzien van de verdeling tussen investeringen op de Antillen en in het buitenland. Om dergelijke complicaties in de toekomst te voorkomen eiste Zwitserleven dat het fonds naar een in Nederland gevestigde NV moest worden overgeheveld. Dit heeft volgens de ASEK niets te maken met een gebrek aan vertrouwen.

Stichting- directeur Pietersz, tevens lid van de onderhandelings- commissie die het contract met Zwitserleven overeenkwam, zei vanmorgen niet uitermate teleurgesteld te zijn met de beslissing van de minister "omdat je daar altijd rekening mee moet houden". Hij zei nog niet te weten wat er nu moet gebeuren, omdat hij hierover nog geen contact heeft gehad met het bestuur. Ook met Zwitserleven heeft hij naar zijn zeggen geen contact gehad na de beslissing, en hij weet niet of de maatschappij inmiddels op de hoogte is gesteld. "Het is te vroeg om iets te zeggen, we gaan het volgende week bekijken", zo zei hij. Pietersz zei niet te weten of het eerste aanbod van Ennia en Fatum wel voldoet aan de wettelijke eisen. Dat zal volgens hem de komende dagen allemaal bestudeerd worden. "Op dit moment overwegen wij echter niets anders dan hetgeen op tafel ligt," aldus de stichting- directeur.

Op de vraag of dit betekent dat men de beslissing voor de rechter zal aanvechten antwoordde Pietersz dat daar niets over bekend is. Wel zal er uiteraard overleg gepleegd worden met de juridische adviseurs. Berichten in een papiamentstalig dagblad als zou men binnen de stichting reeds spijt hebben van ondertekening van het contract liet hij voor rekening van de desbetreffende krant. Ook berichten als zou Zwitserleven een rechtszaak tegen de stichting kunnen beginnen wegens contract- breuk konden niet worden bevestigd. "We willen de zaak nu even laten rusten en alles goed op een rijtje zetten," aldus een weinig spraakzame Pietersz. Minister Lourens verklaarde dat het nu aan de stichting is om te bepalen wat men gaat doen, waarbij wel rekening gehouden zal moeten worden met de beslissing en de wettelijke bepalingen. Naar uit doorgaans betrouwbare bron werd vernomen was het aanbod van Zwitserleven 4 procent goedkoper dan dat van Ennia-Fatum, en heeft de Citco Zwitserleven binnengebracht om een lager aanbod te doen.

WILLEMSTAD — Als vervolg op het bezoek van de Antilliaanse Ministeriele delegatie aan Aruba op maandag 19 december 1986, is op donderdag 22 januari een Arubaanse Ministeriele afvaardiging, bestaande uit de minister van Economische Zaken van Aruba, de heer Mansur, en de minister van Justitie, de heer Vos, op Curaçao aangekomen, teneinde in het kader van de uitwerking van de samenwerking tussen de Nederlandse Antillen en Aruba, orienterende voorbereidende gesprekken te houden.

Op de foto: minister Winston Lourens in gesprek met de Arubaanse bewindslieden.

Naast charters wil men ook vier lijndiensten

Hervatting ALM-vluchten via Aruba gevolg betere relatie

WILLEMSTAD — Met de hervatting van internationale ALM- vluchten via Aruba, door middel van zeven charters in februari en een Arubaans verzoek voor vaste lijndiensten naar vier steden, is bijna een jaar na opschorting van die vluchten, zonder meer sprake van een normalisatie van de verhoudingen tussen beide landen.

Zo verklaarde vanmorgen premier Don Martina, naar aanleiding van de Arubaanse goedkeuring van het door de ALM, op aandringen van Aruba, gedane verzoek om in februari zeven chartervluchten via Aruba naar internationale bestemmingen te mogen uitvoeren. Minister Don Mansur gaf tijdens het bezoek van een Arubaanse ministeriële delegatie aan Curaçao afgelopen week onmiddellijk na het verzoek zijn fiat aan de chartervluchten. Volgens premier Martina is dit alles een gevolg van het tripartiet- overleg in Den Haag en de daarop volgende besprekingen tussen de Antilliaanse en Arubaanse regering. "Wij hebben daar voor een nieuwe, pragmatische relatie gekozen", aldus de premier, die zei "uiteraard tevreden" te zijn dat de vluchten worden hervat.

Naast de chartervluchten heeft Aruba ook gevraagd naar de mogelijkheden voor lijndiensten van de ALM via Aruba naar New York, Miami, Caracas en Bogota. Martina zei niet te weten hoever het staat met de besprekingen daarover. Zoals bekend zijn met de Caracas en Bogota vluchten geen problemen te verwachten, omdat de ALM die nu rechtstreeks van Curaçao uitvoert. Vluchten naar Miami en New Tork liggen wat problematischer, omdat de ALM op die route's met succes Haiti aandoet, en men ook bezig is marktaandeel op de route Sint Maarten - New York op te bouwen.

Martina wilde liever niet ingaan op de vraag of hiermee niet bewezen is dat Aruba de ALM meer nodig heeft dan men destijds scheen te denken. Op de vraag of men nu de onderhandelingen over een luchtvaart- overeenkomst met Aruba gaat heropenen, antwoordde de premier slechts dat minister Chance van Verkeer en Vervoer de aangewezen persoon is om daarover te praten, maar dat in het destijds in Den Haag ondertekende protocol wordt gesproken van het "desgewenst" sluiten van dergelijke overeenkomst tussen beide landen.

De reis van de Nederlandse minister van Verkeer en Waterstaat Nelie Smit Kroes naar Caracas, om duidelijkheid te verschaffen inzake het door Aruba met Venezuela ondertekende luchtvaart- verdrag gaat volgens Martina ondanks hervatting van de ALM vluchten via Aruba zeker door. Het uitstel van dat bezoek onlangs, heeft daar volgens hem niets mee te maken. "Het betreft een afspraak van het tripartiet- overleg die moet worden nagekomen", aldus de premier. Ten aanzien van kritiek in de Tweede Kamer op het door Aruba met de VS afgesloten luchtvaart- verdrag, als zou het schadelijk zijn voor de ALM, zei hij slechts dat men van Antilliaanse zijde heeft laten weten geen enkel probleem te hebben met dat verdrag. Onafhankelijke waarnemers in Willemstad menen dat het vertrek van Nisbet als minister de weg vrij heeft gemaakt voor de hervatting van ALM- vluchten via Aruba.

Gedeputeerde Wout diende in Nederland verzoek in

De Koning gaat in principe accoord met begrotingssteun

WILLEMSTAD — Nederland is in principe bereid de Nederlandse Antillen en Curaçao begrotings- steun te verlenen in verband met de sanering van het overheidsapparaat en de herstructurering van de economie. Zo heeft minister Jan de Koning van Antilliaanse Zaken de Curaçaose gedeputeerde van Financiën Lucille Wout in Den Haag laten weten.

Zoals bekend reisde gedeputeerde Wout af naar Nederland op uitnodiging van de Partij van de Arbeid, om daar op partij- niveau besprekingen te voeren. De gedeputeerde nam echter ook een officieel verzoek mee van de Antilliaanse en Curaçaose regeringen aan de Nederlandse regering, om financiële bijstand te verlenen in verband met het saneringsproces en de noodzaak tot stimulering van de economie.

Premier Don Martina verklaarde vanmorgen "vernomen te hebben" dat De Koning in principe accoord is gegaan met begrotings- steun. Hij verwees voor verdere informatie naar gedeputeerde Wout in Den Haag, die echter niet bereikbaar was. Van eerdere berichten als zou Nederland dit jaar over onvoldoende liquiditeits- ruimte te hebben om financiële steun te verlenen, maar dat dit volgend jaar waarschijnlijk wel zal gebeuren, zei Martina niets af te weten. Hij had immers "andere dingen" gehoord.

Situatie weer genormaliseerd

Onderzoek op Operatie Kamer is uitgesteld

WILLEMSTAD — Nadat de vakbond voor Personeel in Verplegende Instellingen (CBV) een zeer positief gesprek heeft gehad met de vertegenwoordigers van het Nationaal Ziekenhuis Instituut (NZI) en eveneens met het Sehos- bestuur heeft gesproken, is de situatie in het ziekenhuis sinds gisteren weer genormaliseerd.

Zoals de Amigoe eerder deze week berichtte waren de gemoederen in het ziekenhuis, en met name op de Operatie Kamer danig verhit toen bleek dat naast het onderzoek van het Nationaal Ziekenhuis Instituut, een tweede onderzoek verricht zou worden op de Operatie Kamer. Behalve dat de CBV niet op de hoogte was gesteld van dit onderzoek, leek het de vakbond ook niet op de juiste plaats om een tweede onderzoek tegelijkertijd met het NZI- onderzoek te laten verlopen.

In een donderdag gehouden vergadering met het Bestuur van het Sint Elisabeth Hospitaal (Sehos) is dit punt aan de orde gekomen, nadat op de Operatie Kamer die dag bijna voor een tweede keer onder werktijd vergaderd was. Op het laatste moment werd die vergadering uitgesteld tot na de vergadering met het Sehos- bestuur. Naar de CBV de Amigoe desgevraagd liet weten, zijn beide partijen tot een accoord gekomen en is besloten het onderzoek in de Operatie Kamer tot nader orde uit te stellen zodat de NZI- vertegenwoordigers alle ruimte hebben voor hun onderzoek.

Dat het Sehos- bestuur bevestigde dat het NZI een onderzoek verricht naar het functioneren van het ziekenhuis en dit niet direct in verband met de noodzakelijke bezuinigingen, noemde de CBV zeer positief. Naar tevens door de vakbond naar voren werd gebracht is van zijde van het Sehos- bestuur de belofte gedaan dat er geen arbeidsplaatsen op de tocht staan en dat slechts onderzocht wordt op welke wijze 'alternatieve inkomsten verkregen kunnen worden.

Ook bij het NZI behaalde de vakbond een "overwinning", zo bleek uit de verklaringen van het CBV- bestuur. Waar in eerste instantie was besloten dat de vakbond met één persoon vertegenwoordigd zou zijn in de zogenaamde "begeleidings- commissie", is na gesprek met het NZI besloten dat dit twee personen zullen worden.

Naar aanleiding van deze mededelingen aan de leden, met name de leden op de Operatie Kamer, waren doorgegeven, werd de situatie weer rustiger, zo bevestigde een bestuurslid.

McLean is Amerikaanse Consul

WILLEMSTAD — Bij Koninklijke machtiging verleend bij Kabinets- rescript is de heer Martin McLean erkend en toegelaten, op de voet van vreemdeling, als consul- generaal van de Verenigde Staten van Amerika te Willemstad, met jurisdictie voor Curaçao en het bijbehorende consulaire district.

Expositie over de natuur

WILLEMSTAD — De Dienst Cultuur Zaken organiseert in samenwerking met de Stinapa een mobile expositie over "De Natuur van de Nederlandse Antillen". De opening van deze expositie vindt plaats op 30 januari om acht uur 's avonds in het Cultureel Centrum Curaçao aan de Koninginnelaan waar de expositie tot 7 februari geopend blijft.

Verschillende gasten uit Curaçao

Ook in Tilburg herdenking eeuwfeest Fraters op Antillen

WILLEMSTAD — Ook in Tilburg, in het Fraterhuis Johannes Zwijsen, werd afgelopen donderdag het 100-jarige verblijf en werk van de Fraters van Tilburg in de Nederlandse Antillen herdacht.

Zoals bekend werd dit eeuwfeest op Curaçao en Bonaire in november vorig jaar al op zeer uitbundige wijze gevierd. In Tilburg zette men deze week echter ook de bloemetjes buiten.

De viering begon met een plechtige heilige mis opgedragen door mgr. ter Schure in de Kapel van het Fraterhuis. In de bomvolle kapel waren aanwezig religieuzen van de verschillende ordes die in de Antillen werkzaam zijn geweest zoals de Zuster van Roosendaal, de Zusters van Breda, de Broeders van Dongen en de Paters Dominikanen. Uit Curaçao waren de Fraters Aurelio Verbunt en Walterus Jozen overgekomen.

Namens de Curaçaose gemeenschap bood de Gevolmachtigde minister Gualberto Hernandez een plakkaat aan die aangebracht zal worden in het Fraterhuis te Tilburg. Op Curaçao zijn eerder soortgelijke plakkaten aangeboden. Mevrouw Gladys van Dal heeft het plakkaat uit Curaçao meegebracht en was uiteraard aanwezig bij de uitreiking. Minister Hernandez hield een toespraak waarin hij de betekenis van de Fraters voor de Antilliaanse gemeenschap nogmaals onderstreepte. Zijn toespraak was gebaseerd op een passage uit de bijdrage van gouverneur Römer in het gedenkboek "De Fraters van Zwijsen", namelijk dat het Curaçao van vandaag een andere geest geademd zou hebben indien de Fraters niet honderd jaar geleden op dat eiland hun arbeid hadden aangevangen. Minister Hernandez vroeg zich af op het Curaçao van morgen niet een andere geest zou ademen indien de Fraters waren gebleven.

Ook mgr ter Schure, Frater Overste- generaal Wim Verschuren en Frater Aurelio Verbunt voerden het woord. Laatstgenoemde gaf een verslag van de feestelijke viering van het eeuwfeest op Curaçao en Bonaire.

O.a. informatie op gebruiks-artikelen

AIDS-campagne zal doelgerichter worden

WILLEMSTAD — De AIDS- commissie is intensief bezig met de voorbereidingen om te komen tot een nieuwe informatie- campagne die doelgerichter zal zijn en zich persoonlijker zal richten op de groepen die middels de media moeilijk bereikbaar zijn. Daarnaast wordt onderzocht of het binnen het kader van de bestaande wetgeving mogelijk is om op te treden tegen AIDS- dragers die duidelijke onwil vertonen om mee te werken of zich op onverantwoordelijke wijze gedragen.

Dat verklaarde de minister van Volksgezondheid en Milieuhygiene, Frank Rozendal, vanmorgen desgevraagd tegenover de Amigoe. Zoals bekend werd eind vorig jaar besloten dat de huidige campagne intensiever dient te worden, gezien de onrustbarende toename van het aantal AIDS- dragers en AIDS-slachtoffers. Alhoewel Rozendal vanmorgen verklaarde dat sinds november de situatie niet meer veranderd is, geeft dat zeker geen reden tot optimisme omdat er bijvoorbeeld morgen drie gevallen in het ziekenhuis opgenomen zouden kunnen worden.

Een meer intensieve campagne blijft dan ook noodzakelijk, zo meent de minister. De AIDS- coordinatie commissie en verschillende andere betrokken instanties zijn reeds verschillende malen bijeen geweest en hadden ook afgelopen week een vergadering. Alhoewel de details nog ingevuld moeten worden, is het raamwerk van de campagne gereed, aldus Rozendal. Hij verklaarde dat de campagne expliciter zal worden en dichterbij de mensen gebracht zal worden. Zo wil men trachten ook de groepen te bereiken waarvan bekend is dat zij de advertenties in de media missen. Personeel van de eilandelijke gezondheidsdienst, die meer bij de campagne betrokken zal worden, zal daarvoor de wijk ingaan om te trachten die groepen in eigen omgeving te informeren.

Overigens wordt de campagne met grote zorgvuldigheid behandeld. Immers, aldus Rozendal, er is een grens waar de burger zegt geen explicitere informatie te willen krijgen. Daar moet voor worden opgepast omdat de campagne anders een averechts effect krijgt. Eveneens moet men oppassen geen "sex- romans" te creëren, aldus de bewindsman. Hij noemde in dit kader ook het taboe dat op de Antillen nog steeds rond homosexualiteit bestaat waardoor een dergelijk onderwerp met grote voorzichtigheid behandeld dient te worden.

De Amigoe berichtte al eerder over de plannen om waarschuwingen in het kader van de AIDS- bestrijding ook op gebruiks- artikelen mee te nemen. Die plannen zijn er nog steeds, aldus Rozendal en worden in samenwerking met een reclamebureau verder uitgewerkt. Het lijkt hem nuttig als inderdaad op een gebruiksartikel dat de mensen zeer regelmatig onder ogen krijgen, waarschuwingen worden meegenomen. Op produkten als lucifer- doosjes of soft- drinks, leek dat de bewindsman echter niet zo "smakelijk". Er zal terdege worden uitgezocht welke produkten zich voor een dergelijke boodschap lenen. Overigens moet hierbij worden opgepast, aldus Rozendal, dat het effect van de boodschap niet vervaagt omdat de mensen er niet meer op letten. Er zal steeds naar iets nieuws uitgekeken moeten worden om de aandacht van de bevolking vast te houden.

Naast de voorbereidingen voor de campagne, worden momenteel eveneens de juridische mogelijkheden onderzocht om binnen de huidige wetgeving AIDS- dragers aan te pakken die zich op onverantwoordelijke wijze gedragen en duidelijke onwil vertonen om medewerking te geven of de voorkomen dat ook anderen besmet worden. Naar mening van Rozendal biedt met name de wet op besmettelijke ziekten enige oplossing hierin, maar gekeken zal worden of de wet daarvoor nog aangepast dient te worden of zelfs uitgebreid.

Op maandag en dinsdag

UNA organiseert een seminar over bibliotheek-automatisering

WILLEMSTAD — Op maandag 26 en dinsdag 27 januari organiseert de Universiteit van de Nederlandse Antillen een seminar met als thema "Bibliotheek- automatisering en informatie- verzorging".

Reeds enige tijd bestaan er op de Universiteit van de Nederlandse Antillen plannen ten aanzien van de automatisering van haar bibliotheek. Dit wordt van groot belang geacht daar op deze wijze niet alleen de opgeslagen informatie makkelijk toegankelijk wordt gemaakt, maar dat tevens de rol van de bibliotheek als data- bank kan worden uitgebreid. Iets wat met name tot stand komt wanneer aansluiting kan worden verkregen op andere systemen op Curaçao en in de regio.

Om de hiermee samenhangende problematiek aan de orde te stellen is besloten een seminar te organiseren waar een groot aantal deskundigen haar medewerking aan zal verlenen. Naast een vijftal Nederlandse gasten, zullen personen uit de bibliotheek en/ of automatiserings- sector van de Bovenwinden, Bonaire, Curaçao en Aruba het woord voeren.

Op maandag 26 januari wordt het seminar om zeven uur 's avonds geopend met een inleiding door de voorzitter, een welkomstwoord van Rector Magnificus mr. drs. Alex Reinders en een toespraak van de minister van Onderwijs en Cultuur, mevrouw Linda Badejo Richardson. Daarna zullen een aantal voordrachten gehouden worden met onder andere als onderwerp "De bibliotheek als Nationaal Informatie- centrum" en "De automatisering van de Openbare Bibliotheek". Op tien uur zal de eerste dag worden afgesloten.

Op dinsdag 27 januari zal het seminar om zeven uur 's avonds worden voortgezet met een drietal voordrachten: "Het Utrechtse automatiserings- model", "Het Antillana project" en "Concretisering van de bibliotheek- automatisering op de Nederlandse Antillen". Deze voordrachten worden gevolgd door een discussie waarna het congres wordt afgesloten.

Cenfor-publicaties over ontslag en arbeidsovereenkomst

ORANJESTAD — Het informatie- centrum van FTA, CENFOR, heeft weer twee boeken uitgegeven over ontslag en arbeids- overeenkomst. De «Retiro di trabao» en «Kombenio pa hasi trabao» zijn geschreven door plaatsvervangend rechter/advocaat Hubert (Shon) Lopez en gedrukt bij de drukkerij van «FLACPO» (Fondo Latino-Americano de Cultura Popular) in Venezuela. In «Retiro di trabao» worden de verschillende vormen van ontslag uitgelegd, terwijl in «Kombenio pa hasi trabao» gewezen wordt op de rechten en plichten van werknemer en werkgever zoals die verankerd liggen in het Burgerlijk Wetboek. Beide boeken zijn verkrijgbaar op het FTA- kantoor tegen een speciale prijs tot eind februari, waarna de prijs "normaal" wordt.

Vrouwen slaags: één gewonde

SAN NICOLAS — In de Village was er in de avonduren een vechtpartij tussen twee dames. De 42-jarige F.W. liep daarbij een kapwond op toen H.R. haar met een strijkijzer op het hoofd sloeg. Met de ambulance werd het slachtoffer voor eerste hulp naar het Medisch Centrum in San Nicolas gebracht. Bij aankomst van de politie was H.R. niet meer ter plaatse.

Remitido

Recordando Betico

Awe, dia 25 di januari 1987, familiares y amigos di señor Betico Croes ta recordando e fecha di aniversario di Betico Croes;
Awe, dia 25 di januari 1987, nos ta recorda cu ya caba ta dos luna cu a yega na nos e triste noticia cu señor Betico Croes a fayece...
Ta pa es motibonan aki, mi kier a dedica e proximo recordatario na memoria di señor Betico Croes.

RECORDANDO BETICO CROES como amigo ta drenta den mi memoria un persona alegre, cu hopi biaha ta coi su guitarra y ta toca canticanan romántico. Den temporada di anja nobo e ta pasa cu dande na diferente casnan na Aruba. E tabata un persona cu den su oranan liber tabata gusta balia y diverti su mes. Tambe e tabata un persona di palabra, si e priminti bo algo, e ta cumpli cu né tambe.

Recordando Betico Croes como político ta drenta den mi memoria varios imagenan:
- Betico Croes hibando palabra na su püblico respeta y e publico den un euforia ta aplaudié;
- Betico Croes den su jeep encabezando e varios paradanan, huntu cu su familia;
- Betico Croes na Ronde Tafel Conferentie na Den Haag na anja 1983 unda, cu despues di hopi obstáculos Aruba porfin por a hanja su status aparte ariba 1 di januari 1986.

Pero quí tristeza tabata ora cu dia 24 di april 1983, durante un di e varios paradanan, Betico Croes a wordo heridá door di un bala, cu a hasi cu casi e no tabata tey mas... Pero e pueblo di Aruba a reza cu firmeza y Dios Todopoderoso a tende nos, Betico Croes a recupera y na augustus 1983 el a bolbe back Aruba pa sigui cu su labornan.

El a bolbe back pa traha duro pa formalisa e status aparte. Tabata un trabao inmenso! Pero Betico Croes no tabata tin sosiego pa traha pa su Aruba stimá. Bao di su guía Aruba por a drenta su status aparte bón prepará dia 1 di januari 1986. Pero mesun contento e tabata na maart 1983, ora e pueblo di Aruba a elogié pa su logro, mesun tristo e tabata na november 1985, ora cu e pueblo di Aruba a bira lomba pé. E tabata hópi tristo, pero ela comprende cu e pueblo di Aruba tabata hopi confundí, door di e ceramento di Lago na Aruba.

Dia 31 di december 1985, bayendo pa e festividadnan di status aparte, destino a interveni... Betico Croes a hanja un accidente y no a lanta mas for di sonjo... y a fayece dia 25 di november 1986... E pueblo di Aruba a sclama di tristeza pa e yiu di terra tan stimá pa un y tur...

Tur esaki a pasa pa e pueblo di Aruba realisa, kende ta Betico Croes, cu ta é ta e persona cu Tata a escoge pa realisa e anhelo di e pueblo di Aruba pa e hanja su status aparte y ta tata més a yamé awor den su Reino. Esey nos tin cu accepta.... Cu Betico Croes por sosega na paz...

Un yamada na tur amigonan di Betico Croes: No laga Betico Croes su nomber muri... Betico Croes su nomber mester resona den boca di nos yiunan y den boca di yiunan di nos yiunan pa asina Aruba támbe duna su héroë, Betico Croes, su lugar den historia cu ta toca na dje.

EDWINA HENRIQUEZ
(Den Haag)

Luchtonderzoek naar goud door Canadees bedrijf

ORANJESTAD — Volgende week zal in de Ministerraad de beslissing worden genomen om aan een Canadese maatschappij vergunning te verlenen om vanuit de lucht een onderzoek in te stellen naar mogelijke aanwezigheid van goud. Enige tijd geleden berichtte de Amigoe reeds over deze mogelijke plannen. Minister Don Mansur heeft de besprekingen van deze groep — die zeer enthousiast en positief is wat de mogelijkheid van het vinden van goud op Aruba betreft — thans zover afgerond dat volgende week de vergunning zal worden verleend. De groep gaat dan met een vliegtuig boven Aruba vliegen en kan op deze wijze met in het toestel aanwezige apparatuur een grondonderzoek doen.

Donaties bij Maduro Holding jubileum

ORANJESTAD — Vandaag wordt op Curaçao het feit herdacht dat de moedermaatschappij van de Madurobedrijven — Maduro Holding Inc. — 150 jaar bestaat. Op Aruba zal dit ook op bescheiden wijze worden gevierd. Volgende week dinsdagmorgen zal de directie donaties geven aan liefdadigheids- organisaties, te weten de Stichting Algemene Bejaardenzorg, Stichting De Geestelijk Gehandicapte en ARSCA.

SKOA-cursussen voor hoofden en personeel

Integratie ETAO- en Huishoudschool-onderwijs in impasse

ORANJESTAD — Op verzoek van schoolhoofden is de Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (SKOA) begonnen communicatie- en management- cursussen te houden voor hoofden der school en ander SKOA- personeel.

Deze cursussen zijn bedoeld — aldus SKOA- bestuurslid Oslin Boekhoudt — om de service en het contact van kantoor- personeel van SKOA met de leraren en ouders te verbeteren, om schoolhoofden te helpen bij het oplossen van problemen en voor team- opbouw. Terwijl de cursussen voor SKOA- bestuursleden zullen moeten zorgen voor een betere communicatie, leiding, behandeling en oplossing van problemen en voor team- opbouw.

Chin Boekhoudt gaf verder te kennen, dat de integratie van het ETAO en het Huishoudschool- onderwijs momenteel in een impasse verkeert. Deze zaak heeft de volle aandacht van de SKOA, maar in de praktijk is het niet zo gemakkelijk te verwezenlijken datgene wat in de theorie mogelijk lijkt.

Arubahuis krijgt deskundige erbij

Timmer zet economische afdeling op in Den Haag

ORANJESTAD — Na 39 jaar op Aruba te hebben gewerkt, zal de heer Henk Timmer zich eind maart in Den Haag gaan vestigen. Hij gaat dan op het Arubahuis de economische afdeling opzetten.

Hij zal dan ook voor acquisitie in Europa zorgen. Begin maart begint de heer Timmer zich op Aruba op de hoogte te stellen en gaat dan eind maart naar Den Haag. Met Timmer heeft de Arubaanse regering een goede keuze gedaan, hetgeen wel blijkt uit de positieve reacties die op deze benoeming komen. Henk Timmer (59) begon als boekhouder bij de Bouwmaatschappij Aruba, waarvan hij later directeur werd. Tevens is hij directeur van de Caribbean Real Estate en Holding Company en was vele jaren directeur van de Hotelmaatschappij Nederlandse Antillen. Hij had zitting in het bestuur van WAB, ATIA, was lid van de SER Nederlandse Antillen, lid van de werkgroep Integrale Ontwikkelings- planning en lid van de Adviesgroep Ontwikkelingsplan Aruba. Op sociaal en cultureel gebied was hij ook veelzijdig actief. Wij noemen slechts de Filmliga, de Kunstkring enz. Voorts is de heer Timmer commissaris van de Uitgeverij Amigoe Aruba nv.

Gouverneur moet eerst Staten horen

Ontslag Nisbet kan ondanks verzoek niet vandaag ingaan

ORANJESTAD — Minister Benny Nisbet heeft vrijdagmiddag half vijf bij waarnemend gouverneur, mr. Max Croes, zijn ontslag ingediend. Gouverneur Croes gaf de wens te kennen dat hij alsnog een mondeling gesprek met de minister wil hebben.

In zijn brief aan de gouverneur deelt minister Nisbet mede dat hij besloten heeft ontslag te nemen als minister en per 24 januari zijn functie neer wil leggen. Ingevolge de Staatsregeling van Aruba kan dit niet op deze wijze, omdat het immers de gouverneur is die de ministers benoemt en ontslaat na eerst de Staten te hebben gehoord.

Verwacht wordt dat gouverneur Croes spoedig een brief aan de Staten zal doen uitgaan om het oordeel van de Staten te vernemen. Pas daarna kan het ontslag van minister Nisbet worden ingewilligd, die zoals bekend reeds eerder zijn portefeuilles heeft overgedragen aan minister Don Mansur.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Lee Take Away, Noord 82.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-849.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Telefon* (14 jr.); 24.00 uur *Pruimen Bloesem* (18 jr.).
II: 20.45 uur *Friday The 13th* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 & 24.00 uur *The Mask* (14 jr.).

* * * * *

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Pabao brug: Sta. Cruz, tel.: 28028.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

* * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter E. de Cuba, Sta. Cruz 56, tel.: 25666.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Weststrate, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

* * * * *

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

* * * * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

* * * * *

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Telefon* (14 jr.).
II: 18.00 uur *Spiderman & The Dragon Challenge* (alle leeft.); 20.45 uur *Friday The 13th* (18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *The Mask* (18 jr.).

* * * * *

DIVERSEN
TIVOLICLUB: 10.00 uur ballonsoptocht (route: Tivolibanen, Zoutmanstraat, Havenstraat, Kazernestraat, Columbustraat, Wilhelminastraat naar de Tivoliclub); daarna volgt de kroning van Joker en Joyita.

Caribbean Basin center directeur Theriot voor overleg naar Aruba

ORANJESTAD — De directeur van het Caribbean Basin Center (CBC) van het Department of Commerce van de Amerikaanse regering, Lawrence H. Theriot, wordt dinsdag op Aruba verwacht. Met de regering en zijn adviseurs zal de heer Theriot follow-up besprekingen voeren over de mogelijkheden voor Aruba om op optimale wijze gebruik te maken van de voorzieningen van het Caribbean Basin Initiative (CBI). De heer Theriot zal ook besprekingen voeren met de Kamer van Koophandel, ATIA, AHATA, FEDECO, Armia en vakbond FTA. Voor personen die betrokken zijn bij de lokale industrieën zal een speciale sessie worden gehouden.

ORANJESTAD — Zowel bij Holiday Inn Aruba, Aruba Beachclub als Casa del Mar werden door personeelsleden van het Toeristenbureau — namens de regering — onderscheidingen uitgereikt aan toeristen, die al vele jaren iedere keer weer hun vakantie op Aruba komen doorbrengen. Bij de foto: een van de groepen «distinguished guests» met vertegenwoordigers van hotels en Toeristenbureau.

Vakbonden heroverwegen deelname task force Don Mansur

Regering en SUA: gesprek positief en openhartig

ORANJESTAD — Wij hebben een zeer goed, openhartig en in goede sfeer een gesprek gevoerd met de Gezamenlijke vakbonden, SUA, zo liet minister van Welzijnszorg, mr. Mito Croes, desgevraagd gisteravond horen na afloop van een langdurig gesprek met de SUA. Ik ben ervan overtuigd dat het een zinvol gesprek is geweest. We hebben open kaart gespeeld en de SUA ook de nodige stukken gegeven ter bestudering, op welke basis wij na maandenlange studie onze maatregelen hebben genomen.

Minister mr. Mito Croes herhaalde dat de sfeer goed was waarbij duidelijk gesteld werd dat in deze iedereen zijn positie heeft. De vakbonden ook die daarbij zeker wel kritiek mogen laten horen indien dit nodig is. Maar er moet samengewerkt worden om Aruba vooruit te helpen, om er iets van te maken, zo had de Ministerraad de SUA laten weten. Wij doen ons best, jullie ook. Tijdens het gesprek werd duidelijk gemaakt dat de afgekondigde maatregelen een effect van ongeveer één procent hebben, terwijl dit bij voedings- middelen nog minder dan één procent bedraagt. De SUA was van mening dat door de verhogingen het nul- tarief nog maar enkele artikelen zou bevatten. Uit de door de regering overgelegde lijst bleek echter dat dit aanmerkelijk meer artikelen waren dan de SUA had gedacht.

Voorts stelde de regering dat niet vergeten dient te worden dat bij de afgekondigde maatregelen de vierduizend gezinnen, die onderstand krijgen, eigenlijk met negen procent zijn vooruit gegaan. De regering herhaalde dat het voor haar een keuze was geweest of zeshonderd mensen naar huis sturen of deze maatregelen nemen.

Tijdens het gesprek van gisteren werd ook gesproken over de verhouding tussen de regering en de overheids- vakbond SEPA. Duidelijk werd door de regering gesteld dat zij een goed contact voorstaan, maar dan moet de vakbond zich wel serieus opstellen. De overheid is bereid met iedereen te praten. Wat het instellen van een SER betreft zijn de stukken hier voorbij de Raad van Advies. Daarna zullen beslissingen worden genomen. Ten aanzien van het feit dat de Gezamenlijke vakbonden niet positief reageerden op het verzoek van minister Don Mansur om een «task force» te vormen, hierover zullen de vakbonden nader bespreken met minister Mansur om alsnog hieraan deel te kunnen nemen. Tot slot herhaalde de regering dat voordat de maatregelen genomen werden maanden gepraat werd, dit zeker geen overhaaste besluiten zijn, maar wel besluiten waarbij de zwakste zoveel mogelijk gespaard werden.

SUA- voorzitter Anselmo Pontilius noemde vanmorgen in gesprek met de Amigoe het gesprek van gistermiddag eveneens positief en vooral openhartig. Dit gesprek heeft weer eens bewezen dat een regelmatig contact dringend nodig is. Je kunt van mening verschillen, maar je moet ook met elkaar openhartig kunnen praten, aldus Pontilius. Tijdens het gesprek haalde de SUA aan dat er veel klachten komen dat producten waarvan de geldigheids- termijn vervallen is, toch nog aan het publiek verkocht worden. Minister van Volksgezondheid Watty Vos vertelde dat ook bij de regering klachten waren binnengekomen en dat een strenge controle hierop plaatsvindt. De SUA drong er bij de regering op aan de bevolking voor te lichten over het vervallen van de geldigheids- datum van producten en wat voor nare gevolgen dit kan hebben.

Ten aanzien van de Lagokwestie was de regering in dit stadium kort. Minister Mansur liet horen dat met de Mullergroep in eerste instantie wordt onderhandeld en dat Whiteford dan nog als alternatief is. Voorts is de SUA bereid deel te gaan nemen in de task force die minister Mansur wil instellen. Tenslotte verzocht de SUA de regering te overwegen om de 8.2% Solidariteits- belasting voor pensioengerechtigden af te gaan schaffen, hetgeen een eerste goede stap in de richting zou zijn om van de Solidariteits- belasting af te komen.

STICHTING ARUBAANSE CARNAVAL (SAC)
16.00 uur verkiezingen jeugdkoninginnen van Club Scaramouche, Oranjestad, Paradera, Club Caiquetio, Sta. Cruz, Credit Union-gebouw;
18.00-24.00 uur tumbadanswedstrijd - POVA-club.

SPORT
VOETBAL **(mini kampioenschap)**: Bubali I vs Bubali II; Jong Aruba vs Dep. National - Bubali-terrein.

SOFTBALL
(Kibaima Ballpark)
10.00 uur Hooiberg Rebels vs Duracali; 12.00 uur Jani's Hemco vs La Confianza; 14.00 uur KAS vs Athletics Amstelito; 16.00 uur Casa Haime/Ballantine vs AVC.
(AVC-terrein)
10.00 uur Nevada vs Heidelberg; 12.00 uur The Rasing vs Caribe; 14.00 uur Amstel Doves vs Plymouth/Coca Cola.

* * * * *

MAANDAG
DIVERSEN
WIT GELE KRUIS
zuigelingenbureau
09.30-12.00 uur te Paradera
(kleuterbureau volgens afspraak)

KIWANIS **(Palmbeach)**: 19.30 uur dinner meeting - Aruba Beachclub.

LIGA DI MARIA **(San Nicolas)**: iedere maandagochtend van 08.00-12.00 uur kan pakjes Ayudo Social afgehaald worden - Milagrosa Centrum - Theresiastraat 6.

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

TOERISTENSCHEPEN
08.00-22.00 uur «Ambassador»;
09.00-15.00 uur «Britanis»;
11.00-19.00 uur «Royal Princess» - vert. SELMA.

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS»
(maandag): 18.00-19.00 uur zwemlessen - POVA-zwembad.
(dinsdag + donderdag): 18.00-19.00 uur zwemlessen - Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel.
(vrijdag: 17.00-18.00 uur zwemlessen - POVA-zwembad.
(zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - POVA-zwembad.

ARUBA WEIGHTLIFTING ASSOCIATION: 17.00-19.00 uur gewichtheftraining - Sportcentrum Noord.

VERENIGING VOOR ZWEM ONDERWIJS ARUBA (VZOA)
15.15-16.00 uur zwemlessen voor dipl. A (beginners) - Baby Beach;
15.00-16.30 uur dipl. A (beginners) - Americana (strand); 17.30-18.15 uur dipl. A, D en E - Americana zwembad; 19.00-20.00 uur les volw. - Palmbeach zwembad.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» **(training)**: 16.00-17.00 uur Divi Divi Hotel.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219 / 225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Lagoenweg 9A, 1e verdieping): iedere werkdag van 07.30-12.00 / 13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BIBLIOTECA NACIONAL **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.00 uur; woensdagochtend gesloten, in de middaguren geopend van 12.30-19.00 uur, om 13.30 uur uitlenen van boeken; van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/13.00-17.00 uur studiezaal open voor publiek

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden)**: dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * *

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Style with Elsa Klensh from CNN; 18.30 Science & technology week from CNN; 18.40 Solid gold; 19.25 Travel guide from CNN; 19.40 Big story from CNN; 20.00 Telenoticias; 20.30 Miami Vice: «Trust fund pirates»; 21.15 Estreno: «Fast & sexy»; 22.40 CNN international hour; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Quiz «13»: «Filomena College vs Mon Plaisirschool»; 18.00 Showtime; 19.00 Superbowl (live); 22.00 CNN international news; 22.30 Santo Domingo invita; 23.15 Sluiting.

MAANDAG: 13.00-15.00 Take two (live); 18.00 Starfleet; 18.30 Telenovela: «Rosa de la Calle»; 19.20 Musical; 19.30 The world tomorrow: «Is there life after death»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 CNN international hour; 22.00 Dynasty; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sluiting.

* * * * *

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

* * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
PIEDRA PLAT: 10.30 uur zondagsschool; 19.00 uur ds Hessen (avonddienst).
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den doel.

* * * * *

DE NIEUWE APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur zondagmorgen kerkdienst.

* * * * *

Merrywheater treedt niet af als minister

ORANJESTAD — De gevolmachtigde minister van Aruba in Den Haag, John Merryweather, die destijds door de PPA of deze post werd voorgedragen, zal voorlopig niet aftreden. Premier mr. Henny Eman bevestigde dit vanmorgen aan de Amigoe. De heer Merryweather kreeg het advies aan te blijven totdat er meer duidelijkheid in de PPA is. Zoals bekend hebben de PPA-Statenleden Jansen en Werleman het vertrouwen in minister Nisbet opgezegd, doch niet in minister Merryweather. Het bestuur van de PPA had aan de ministers Nisbet en Merryweather verzocht per heden hun ontslag in te dienen. Minister Nisbet heeft dit inmiddels gedaan.

Auto doorverkocht

ORANJESTAD — Een 37-jarige man in Santa Cruz diende een aanklacht ter zake verduistering in tegen de auto-monteur R.K. Hij had de auto van aangever ter reparatie gekregen doch zonder toestemming verkocht.

Lottoprijs blijft in de prijzenpot

SAN NICOLAS — Bij de vrijdagmorgen gehouden trekking van de Sportlotto was er geen deelnemer die de vier getrokken nummers — 12-3-10-8 — had geraden. De eerste prijs van 5675 florin blijft in de pot, zodat volgende week de eerste prijs de acht en negen mille zal worden. Voor de tweede prijs waren er negentien goede inzenders, die ieder f.65,05 van f.3.135,60 zullen ontvangen.

MEP Statenlid Bareno na inwinnen informatie

Regering trad kennelijk tegen SADA dictatoriaal, intimideren op

ORANJESTAD — MEP-Statenlid Grace Bareño heeft aan minister- president mr. Henny Eman een negental vragen gesteld over de wijze waarop de regering met het bestuur van de SADA zou hebben gesproken, nadat de SADA in een pamflet bepaalde beschuldigen uitte.

Uit de inlichtingen uit de pers heeft het Statenlid de indruk gekregen dat er nogal dictatoriaal en met intimidaties tegen de SADA werd opgetreden. Daarom vraagt het Statenlid in de eerste vraag wat de bedoeling van minister Vos was om op deze wijze tegen de SADA op te treden. Waarom maakte minister Vos na het gesprek met de SADA via de televisie bekend dat de beschuldigingen van de SADA niet gericht waren tot de huidige regering, maar tot de vorige regering? In dit verband vraagt zij of premier Eman ervan op de hoogte is dat de SADA tijdens het gesprek met de regering geen enkele regering heeft genoemd als de schuldige.

Is de premier daarom niet van mening met vragensteller dat wat minister Vos voor TeleAruba verklaarde een flagrante leugen was. Voorts wil het Statenlid — die dit heeft gehoord — weten of het waar is dat de SADA- voorzitter door de politie voor ondervraging werd aangehouden? Indien dit het geval is, is de premier dan niet van mening dat hier duidelijk sprake is van dictatoriaal optreden en intimideren van de SADA- voorzitter. In dit verband vraagt Statenlid Bareño of de premier niet van mening is dat destijds het optreden van minister van Financiën Engelbrecht tegen de SADA, eveneens één van intimidatie was?

Aruba vraagt kamer stukken op ivm VS-luchtvaart-verdrag

ORANJESTAD — De regering van Aruba heeft aan de Tweede Kamer de stukken opgevraagd om zich op de hoogte te stellen van de uitlatingen van Tweede Kamer- leden ten aanzien van het luchtvaart- verdrag, dat tussen Aruba en de Verenigde Staten is gesloten. De Amigoe berichtte deze week uitvoerig hierover. Minister- president mr. Henny Eman bevestigde dat de regering die inlichtingen heeft gevraagd. Hij stelde niet aan te nemen dat de Tweede Kamer hiertegen is, maar dat vermoedelijk de Tweede Kamer verrast was door de agressiviteit waarmede Aruba zijn zaken aanpakt.

*****

NEW YORK — Een VN- brochure is verschenen over VN- vrede- bewarende operaties als tegenhanger voor de ABC- tv- mini- serie Amerika welke spoedig op de buis komt. Volgens de VN is deze weinig vleiend voor de VN. De serie gaat over de situatie in de VS 10 jaar na de bezetting door de SU.

HET RADIO CENTER — Voz di Aruba en Canal 90 — werd voor de komende carnavalsdagen omgedoopt in paleis Aki Aya van de jeugd Prins Aki en Pancho Aya. Ruben «Scorpio» Garcia en Roberto Geerman zorgden er vrijdagmiddag voor dat niet alleen honderden personen aanwezig waren, maar dat er ook een zeer geanimeerd carnavals- programma werd gebracht. Het publiek werd niet alleen door de prins en pancho bezig gehouden, maar er waren ook vele prijzen beschikbaar. De muzikale omlijsting was bij Eddy Disco en brassband Kids of Fame in goede carnavalshanden. Na aankomst van Prins Aki (Melvin Garcia) en Pancho Aya (Glenn Rock) werd het Radio Center omgedoopt in Palacio Aki Aya. Het was alles carnaval wat de klok sloeg bij het Palacio Aki Aya.

* * * * * * *

OOK BIJ RADIO Carina — zoals altijd een der radio- steunpilaren van het Arubaanse carnaval — heerste een grote carnavalsdrukte. Hier voerden Prins Accion en Pancho Total het hoogste woord. Een van hun daden was het «Dronkenmansplein» voor het gerechtsgebouw om te dopen in «Plaza Accion Total». De omliggende advocaten- kantoren kregen de opdracht tijdens de carnavalsdagen het toezicht op dit plein uit te oefenen. Gilbert Arends van La Comunidad kreeg de opdracht het algemeen toezicht uit te oefenen op het omgedoopte Dronkenmansplein.

* * * * * * *

IN DE MARINIERS- kazerne heerste gisteravond een uitgelaten carnavals- stemming. Miss Mariniers 1987 werd uit zeven kandidaten gekozen. En we weten allemaal wanneer zeven Arubaanse schonen voor de ogen van de mariniers gebracht worden, de stemming meer dan uitgelaten is. Drie radiostations — Voz di Aruba, Canal 90 en Radio Antiliana — verzorgden een rechtstreekse uitzending van dit gebeuren. Uiteindelijk werd de favoriet van de avond, Candice (Candy) Richardson tot Miss Mariniers 1987 gekozen, met als runner-up Liza de Windt. Het was overigens de eerste uitzending van de «Cadena Nacional» die de komende carnavalsdagen nog veel meer van zich zal laten horen.

* * * * * * *

MORGENOCHTEND IS DE ballonsoptocht van de Tivoli door Oranjestad. Dat belooft weer wat te worden.

* * * * * * *

MORGENMIDDAG OM VIER uur is de verkiezing van de kleine carnavals- koningin van Oranjestad in The New Club Scaramouche. Er zijn zeven kandidaten te weten: Tatiana Tromp, Margelaine Ras, Yurainey Toppenberg, Monique Ras, Chayenne Diaz, Shelly Rodriguez en Nicolle Spellen.

* * * * * * *

TEZIJNERTIJD IS MORGEN in Caiquetioclub de verkiezing van de kleine koningin van Paradera met als kandidaten: Jamaira Faro, Miangela Loefstok, Solange Vrolijk, Leitza Ras, Maga Boekhoudt, Yanaessa Winterdaal en Lisandra van der Biezen.

* * * * * * *

Sr. Mario Francisco Arends
Sra. Sara Yolanda Oduber de Arends
y
Sra. Vda. Anna Maria Britten de Ruiz

Se complacen en invitarles al enlace matrimonial de sus hijos

MARIA DE LOURDES y ROFINO JUAN

que se efectuará el dia Sábado 31 de Enero, 1987, a las 7.00 p.m. en la Catedral de Caracas, Caracas, Venezuela.

Recepcion:
Res. Anauco Hilton
Salon A. Parq. Central
9.00 - 11.00 p.m.

Direccion:
Hooiberg 92 A
Aruba

FAVOR CONSIDERAR LA PRESENTE UNA INVITACION PERSONAL.

Mandlikova na het winnen van de Australische titel

"Winst op Navratilova is voor mij het verslaan van een legende"

MELBOURNE — Het uitverkochte Kooyong-stadion in Melbourne heeft lang moeten wachten op een echte verrassing in het damestoernooi bij de strijd om de open Australische tennistitels. Maar het geduld werd uiteindelijk beloond. Want niet de absolute nummer een van de wereld, de Amerikaanse Martina Navratilova, maar haar vroegere landgenote Hana Mandlikova won het toernooi. In een wel spannend, maar niet op hoog niveau staand duel, was de 24-jarige Tsjechoslowaakse verrassend genoeg de stabielste (7-5, 7-6 (7-1). De misschien wel meest talentvolste speelster in het damescircuit, is zeker zo bekend geworden door goed spel als door een enorme wispelturigheid.

Niet alleen kan zij van week tot week drie klassen beter of slechter spelen, ook tijdens een duel is zij geen voorbeeld van gelijkmatigheid. In de halve eindstrijd tegen Claudia Kohde, werd dat nog eens overduidelijk. Mandlikova won de eerste reeks met 6-1, verloor de tweede met 0-6 en schreef de derde reeks middels 6-3 weer op haar naam. In de eindstrijd geldt als het ware het tegenovergestelde. Martina Navratilova heeft door een enorme inzet en veel talent een dusdanig niveau behaald, dat grote schommelingen in vorm bijna uitgesloten zijn. Slechts zelden laat zij zich daardoor, in tegenstelling tot Mandlikova, ook verrassen door speelsters van minder allure. Maar in de finale van Melbourne leek het alsof de dames de rollen eens hadden omgedraaid.

Mandlikova beheerste zich doorlopend gedurende het een uur en vijfendertig minuten durende duel. Zij maakte weinig onnodige fouten en zij liet zich op belangrijke momenten niet meer verleiden tot het nemen van te grote risico's. Zij liet zich ook niet van de wijs brengen door grote missers. En die waren er genoeg. Want de spanning had vanaf de eerste bal bezit genomen van het tweetal. Voor Mandlikova was de druk misschien nog wel het grootst. Vorig jaar slaagde zij er niet in een van de vier grandslamtoernooien op haar naam te brengen. Om aan de top van de wereldranglijst niet helemaal te worden verdrongen door het Westduitse talent Steffi Graf, moest zij weer eens van zich doen spreken.

In Melbourne had zij een belangrijke pré op haar opponente: de steun van het publiek. Want sinds zij vorig jaar de Australische nationaliteit heeft gevraagd, kan Mandlikova weinig fout meer doen in Melbourne.

Het duel zelf was weinig opzienbarend. In totaal waren er elf doorbraken van de opslag te noteren. Een voor Mandlikova en Navratilova, twee goede serveersters, opmerkelijk hoog aantal. Geen van beiden had en kreeg het juiste ritme te pakken. Vooral Navratilova kwam nooit goed in haar spel. "Ik kan mij niet herinneren ooit zo slecht in een finale te hebben gespeeld", stelde de Amerikaanse na afloop. De cijfers geven haar ook wel enigszins gelijk. In totaal maakte zij 24 onnodige fouten, haar opponent 9. Op 5-4 in de eerste reeks liet zij de kans liggen de set uit te serveren.

Ook in de tweede reeks stapelde het tweetal fout op fout. Mandlikova nam een voorsprong van 3-0 en 5-3, maar zag geen kans het duel uit te maken. Pas in de beslissende extra game benutte zij de kansen die haar tegenstandster haar verschafte. Het verloop van de tie-break gaf nog eens overduidelijk aan dat Navratilova niet in haar beste doen was. Want er zal lang in de historie moeten worden teruggegaan alvorens een tie-break nederlaag van 1-7 voor Navratilova kan worden gevonden.

Mandlikova was na afloop uitgelaten maar ook vol respect voor haar tegenstandster. "Winst op Navratilova is voor mij het verslaan van een legende. Ik respecteer haar als speelster en als mens en ik heb veel van haar geleerd." Blijkbaar te veel voor de Amerikaanse.

Andere titels

De titel in het gemengd dubbelspel ging naar de Amerikaanse combinatie Zina Garrison/Sherwood Stewart. Na de verrassende winst in de halve finales op hun landgenoten Martina Navratilova en Paul Annacone, volgde in de eindstrijd een meer logische winst op het ongeplaatste Britse duo Anne Hobbs en Andrew Castle: 3-6, 7-6, 6-3.

Stefan Edberg haalde bij de heren zijn eerste titel binnen. De finalist in het heren-enkelspel, tegen de Australiër Pat Cash, won met zijn landgenoot Anders Jarryd het herendubbel door de Australiërs Laurie Warder en Peter Doogan in drie sets te verslaan (6-4, 6-4, 7-6).

... Martina Navratilova: onverwachts verlies tegen de wispelturige Hana Mandlikova in de finale van het dames-enkelspel ...

Rally van Alliance Francaise op 1-2

ORANJESTAD — De carrally van de Alliance Française van Aruba, die eind november zou worden gehouden en wegens het overlijden van de heer Betico Croes werd uitgesteld, zal op zondag 1 februari 's morgens om tien uur worden gehouden. Gestart wordt op het Irausquinplein voor het Postkantoor, terwijl het eindpunt is in het Buurtcentrum te Dakota. Men kan zich bij het Alliance Française- bestuur (tel.: 29055/21187) of zondagmorgen voor de wedstrijd bij de start opgeven. Het is een open carrally, dus iedereen kan deelnemen.

Domino voor The Brute

ORANJESTAD — Het dragraceteam The Brute gaat volgende maand weer deelnemen aan internationale wedstrijden in de Verenigde Staten, na het succes van een paar maanden geleden in Tampa. Teneinde fondsen te verkrijgen om de reis te kunnen maken, begint The Brute, in samenwerking met het Yellow Machine dragraceteam, met een domino- toernooi in het komende weekeinde. Het domino- toernooi wordt gehouden in San Isidro op 23 en 24 januari met de finales op 31 januari en 1 februari in dezelfde lokaliteit. Op 1 februari wordt van tien tot zes uur 's middags ook nog een fundraising- barbecue gehouden. De organisatoren verwachten dat alle deelnemers vrijdag aanwezig zullen zijn in San Isidro, waar volgens het lot het wedstrijdschema zal worden opgesteld. Domino- ploegen, die nog niet ingeschreven hebben, kunnen dit alsnog doen door in contact te treden met het telefoon- nummer 29085.

In Boca St. Michiel:

Voetbaltoernooi om de Toko Martina wisselbeker

WILLEMSTAD — Morgen zal op het voetbal-terrein van Boca St. Michiel een voetbaltoernooi worden gespeeld om de Toko Martina-wisselbeker.

Men kan deze dag, die om 10.00 uur met zijn voetbal- activiteiten start, zowel heel jong (Wimpiri's 8 jaar en spelend in teams van zeven spelers) als heel oud (veteranen Jong Colombia tegen veteranen De Koning) aan het werk zien.

Ook de selectie van de Orfic, die in maart naar Venezuela reist om in Maracay deel te nemen aan een toernooi, speelt een wedstrijd tegen een team uit Boca. Dit in de klasse Muskita.

Verder heeft men Boca in vier zones verdeeld welke ook elkaar zullen bestrijden. Al met al wordt het weer een gezellige voetbaldag op Boca St. Michiel, alwaar de keuken en de bar goed is voorzien.

Short - Olafsson zet voor zet

WIJK AAN ZEE — De jonge IJslander Olafsson heeft leider Short niet zijn eerste nederlaag kunnen toebrengen. Met wit wist de Britse schaker zijn tegenstander via een mooie partij toch op de knieën te krijgen.

We plaatsen hier onder de partij Short - Olafsson uit de zesde ronde van het Hoogovens-schaaktoernooi.

Wit: Short (GBR)
Zwart: Olafsson (IJs)

Siciliaans (Drakenvariant)

1. e2-e4	c7-c5
2. Pg1-f3	d7-d6
3. d2-d4	c5xd4
4. Pf3xd4	Pg8-f6
5. Pb1-c3	g7-g6
6. Lc1-e3	Lf8-g7
7. f2-f3	0-0
8. Dd1-d2	Pb8-c6
9. Lf1-c4	Lc8-d7
10. h2-h4	Ta8-c8
11. Lc4-b3	h7-h5
12. 0-0-0	Pc6-e5
13. Le3-h6	Lg7xh6
14. Dd2xh6	Tc8xc3
15. b2xc3	Dd8-c7
16. Kc1-b1	a7-a5
17. f3-f4	Pf6-g4
18. Dh6-g5	a5-a4
19. f4xe5	a4xb3
20. c2xb3	Pg4-f2
21. e5-e6	Pf2xe4
22. Dg5-h6	Pe4xc3
23. Kb1-b2	Pc3xd1
24. Th1xd1	f7xe6
25. Dh6xg6 †	Kg8-h8
26. Dg6xh5 †	Kh8-g8
27. Dh5-g6 †	Kg8-h8
28. Dg6-h6 †	Kh8-g8
29. Dh6-g5 †	Kg8-h8
30. Td1-c1	Dc7-b6
31. Dg5-h6 †	Kh8-g8
32. Dh6-g6 †	Kg8-h8
33. Pd4xe6	Db6-f2 †
34. Tc1-c2	Df2-f6
35. Dg6xf6 †	Tf8xf6
36. Pe6-d8	B7-b5
37. Tc2-c7	Tf6-f2 †
38. Kb2-a3	Ld7-g4
39. Tc7xe7	Kh8-g8
40. Pd8-e6	Kg8-h8
41. g2-g3	Tf2-g2
42. Pe6-d4	Tg2xg3
43. Pd4xb5	d6-d5
44. Ka3-b4	Tg3-h3
45. Pb5-d4	Th3xh4
46. Kb4-c5	Th4-h2
47. a2-a4	Th2-a2
48. Te7-a7	

Zwart geeft op.

WIELRENNEN/ASPER — Hennie Stamsnijder is voor de derde keer winnaar geworden van de Super-prestigetrofee veldrijden. De Nederlandse kampioen eindigde in het Belgische Asper op de zevende plaats. Omdat Martin Hendriks niet bij de eerste tien finishte, werd Stamsnijder onbereikbaar in het klassement. In het Belgische Zillebeke is de laatste wedstrijd voor de trofee. De cross in Asper werd gewonnen door de Beld Rudy de Bie voor zijn landgenoot Yvan Messelis. Reinier Groenendaal was de beste Nederlander. Hij eindigde als derde.

0-0-0-0-0

VOETBAL/LAS PALMAS — De Limburgse eredivisieclub Roda JC heeft de finale van het voetbaltoernooi op de Canarische Eilanden met 0-1 verloren van het nationale team van Tsjechoslowakije. Griga (Dukla Praag) maakte het doelpunt. Roda kwam in de finale door winst op Bayer Leverkusen. Ze namen de strafschoppen beter, na een 0-0 score. De Westduitsers werden derde door een overwinning op IFK Goteborg, de toernooiwinnaar van vorig jaar.

0-0-0-0-0

VOETBAL/LONDEN — Billy Abercrombie, de eerste profvoetballer die tijdens een wedstrijd drie keer werd weggestuurd, vierde zijn terugkeer na een schorsing van drie maanden. De speler van St. Mirren, uitkomend in de Schotse eerste divisie, kreeg in oktober tijdens het competitieduel tegen Motherwell drie keer een rode kaart voor hij werd gedwongen het veld te verlaten. "Van nu af aan ben ik de speler wiens mond altijd gesloten zal blijven", zei hij na zijn optreden bij de reserves van St. Mirren. "Die idiote dertig seconden die ik tegen de scheidsrechter sprak, heeft me veel gekost, maar ik heb mijn lesje geleerd."

0-0-0-0-0

Daverende verrassing bij Open Australische titelstrijd

Pat Cash verslaat Ivan Lendl en komt in finale uit tegen Edberg

MELBOURNE — Na zijn heldenrol in de finale van het toernooi om de Davis-beker heeft Pat Cash vrijdag opnieuw de Australische tennisharten gestolen in Melbourne. Ditmaal zorgde hij voor een daverende verrassing door in de halve finales van de strijd om de open titels van zijn land niemand minder dan de nummer een van de wereld, de Tsjechoslowaak Ivan Lendl, te verslaan. De 21-jarige Cash bereikte met zijn zege in vier sets (7-6, 5-7, 7-6, 6-4) voor de eerste maal in zijn loopbaan de finale van een groot-slemtoernooi. In de eindstrijd treft Cash de evenoude Zweedse titelverdediger Stefan Edberg, die in drie sets afrekende met de verrassend ver doorgedrongen Australiër Wally Masur: 6-2, 6-4, 7-6.

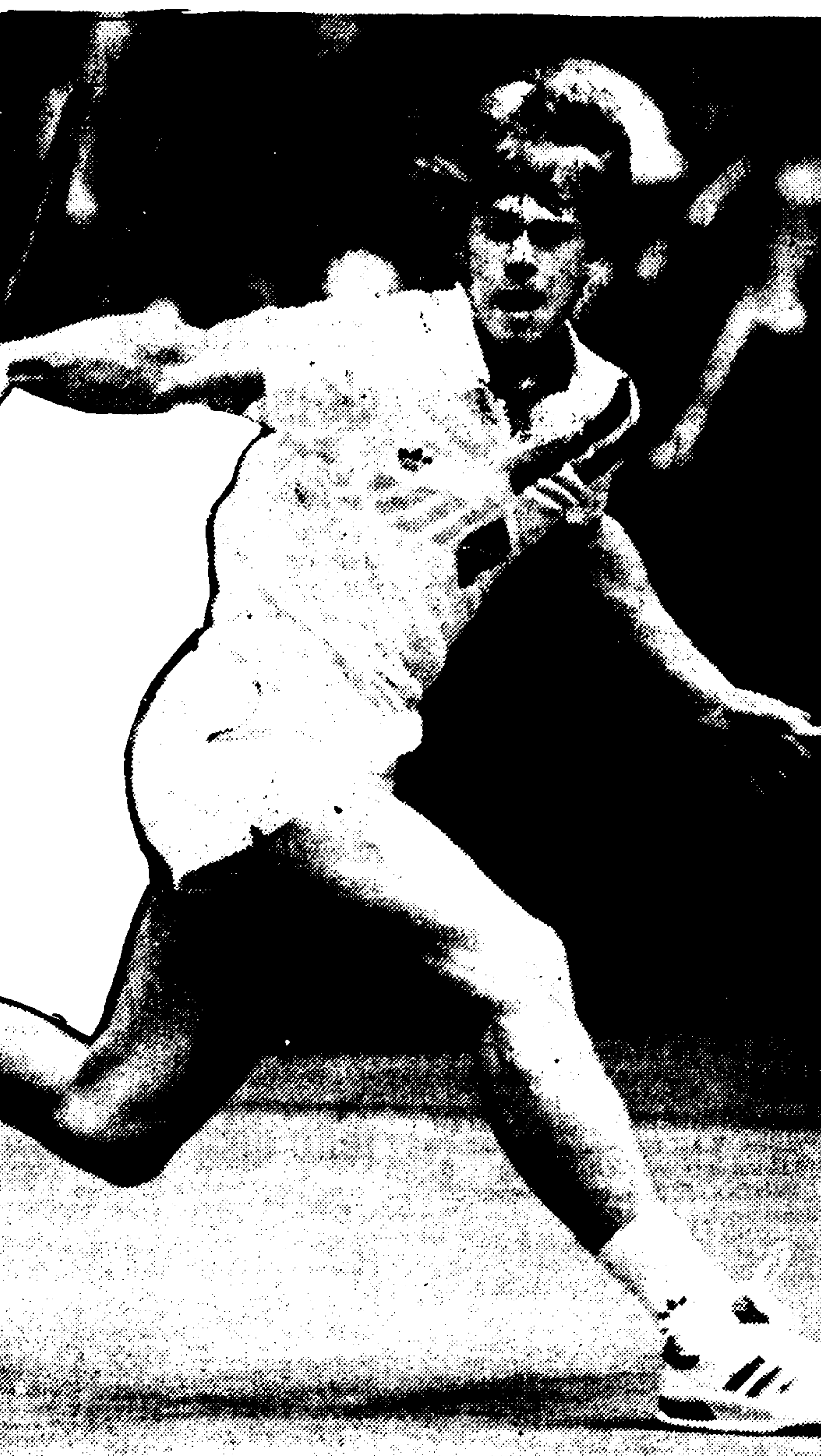
"Ik dacht dat ik goed speelde", zei een diep teleurgestelde Lendl na zijn nederlaag. "Maar het ellendige was, dat ik enkele cruciale volleys miste. Dit is een enorme tegenvaller voor me, want ik heb er ontzettend veel aan gedaan om me juist voor dit toernooi optimaal voor te bereiden."

Cash, gestegen naar een 24e plaats op de wereldranglijst na een vrije val wegens een langdurige rugblessure, bracht Lendl voor de eerste keer in vijf ontmoetingen een nederlaag toe. In de halve finales van het toernooi om de open Amerikaanse kampioenschappen was de Australiër al eens dicht bij een sensatie. Toen ontsnapte Lendl nog in vijf sets, nadat hij enkel matchpoints tegen had gehad.

Cash begon de partij indrukwekkend en nam al snel de leiding met 5-2. Maar Lendl slaagde erin het spel van de wilskrachtige Australiër zodanig te ontregelen, dat hij tot 5-5 op kon halen en er een tie-break uit wist te persen. Daarin sloeg Cash, dankzij een vlijmscherpe eerste service, toch toe. Via 6-0 werd het 7-1. In de tweede set was Lendl net iets beter: 7-5.

Cash was er inmiddels achter gekomen, dat hij niet voor zijn vermaarde tegenstander onder hoefde te doen als hij maar geconcentreerd bleef spelen. Dat resulteerde in de derde set opnieuw in een tie-break. Deze keer leek Lendl de set in de verlenging te pakken, want hij nam een voorsprong van 5-2. Maar Cash legde nog eens alles, wat hij aan kracht en precisie bezat, in zijn eerste opslag en daarmee troefde hij Lendl opnieuw af: 7-5. In de vierde set braken de spelers in de achtste en negende games door elkaars service, waarop Lendl aan het randje van de afgrond kwam door bij 4-5 driemaal achtereen wilde volleys te slaan. Op 40-15 kreeg Cash twee wedstrijdpunten in handen. Lendl redde zich bij de eerste, maar op zijn tweede matchpoint sloeg Lendl een forehand ruim uit, waarop Cash zich met een triomfantelijke vuist omhoog naar het dankbare publiek kon wenden.

In de finale tegen Edberg kan Cash nu proberen de eerste Australiër sinds 1976, toen Mark Edmondson won, te worden, die de titel in eigen land houdt. Dat zal tegen de Zweed Stefan Edberg niet meevallen. Edberg toonde tegen Masur, die eerder voor grote opschudding zorgde door de Westduitse Wimbledonkampioen Boris Becker te verslaan, aan in uitstekende vorm te verkeren. Hij serveerde zeer sterk, was supersnel en 'dodelijk' aan het net. Na afloop verklaarde Edberg vol zelfvertrouwen, dat hij zichzelf een goede kans gaf de titel, die hij vorig jaar veroverde door Wilander te verslaan, te prolongeren. Tot nu toe stonden de beide 21-jarigen slechts twee keer tegenover elkaar. In de derde ronde van het toernooi in Stockholm won Edberg in twee sets, maar in de Daviscup-finale nam Cash revanche met 13-11, 13-11, 6-4.

MELBOURNE — Stefan Edberg kan zijn titel in de Australische open prolongeren. Hij moet dan echter de zeer lastige klip Pat Cash omzeilen, die het presteerde Ivan Lendl in de halve finales te verslaan.

Achtervolgers laten steken vallen

Nigel Short vergroot voorsprong in het Hoogovens-schaaktoernooi

WIJK AAN ZEE — Nigel Short houdt er niet van half werk af te leveren. In de zesde ronde van het Hoogovens-schaaktoernooi versloeg hij op fraaie wijze de IJslander Helgi Olafsson. De achtervolgers lieten steken vallen. Paul van der Sterren liep tegen de Joegoslaaf Hulak zijn eerste nederlaag op. Na zes ronden leidt Short met anderhalf punt voorsprong.

Het is nog maar een paar jaar geleden dat tegenstanders van Short voorstelden een spelletje 'Space Invaders' te doen als zij het Britse wonderkind op remise wilden houden. Short heeft echter zijn voorliefde voor elektronische spelletjes ingeruild voor een serieuze schaakstudie en is in korte tijd doorgedrongen tot de top van het grootmeestersgilde. Zij het dan altijd een paar tempo's langzamer dan zijn leeftijdsgenoot Kasparov, achter wie hij in 1980 in Dortmund tweede werd bij de jeugd-wereldtitelstrijd.

De opmars resulteerde voorlopig in een plaats bij de eerste tien op de wereldranglijst, maar daarbij wil Short het absoluut niet laten. Zijn ambities en mogelijkheden reiken verder. Vrijdag werd Helgi Olafsson het slachtoffer van een collectieve huisanalyse van de Britse schaaktop.

Op het bord kwam de Siciliaanse partij (Drakenvariant) tussen Hübner en Miles uit de Westduitse competitie. Miles verloor die partij met zwart. Short en Olafsson volgde die partij de eerste twintig zetten, die elkaar in hoog tempo volgden. Olafsson had zijn huiswerk keurig gedaan en repliceerde elke zet, inclusief het kwaliteitsoffer op de 14e zet. Op de 21e zet werd hij evenwel overbluft door wits manoeuvre e6. Een zet die Miles tegen Hübner niet had durven spelen, omdat wit dodelijke dreiging inhield.

Olafsson toonde aan, dat die dreiging wel meeviel. De jonge IJslander, debutant in Wijk aan Zee, was paraat en koos na 39 minuten de logische voortzetting met Pxe4. Short verzonk in diep gepeins. De koploper stond voor een moeilijke keuze: remise door eeuwig schaak en de koppositie behouden of op de aanval spelen met kansen voor zwart. Het sierde de 21-jarige Brit dat hij na 36 minuten het offensief koos. Voor zijn 27e zet nam hij nogmaals in drie kwartier de strategie door en daarna wikkelde hij solide af naar een eindspel, waarin hij een gezonde pluspion overhield. Na 48 zetten gaf de zich taai verwerende Olafsson de ongelijke strijd op.

De door Short gewonnen ontmoeting was de levendigste partij op de zesde speeldag. Paul van der Sterren haakte na zijn florissante start af. Hij behandelde met zwart tegen de Joegoslaaf Hulak de Reti-opening niet vlekkeloos en vond geen compensatie voor het pion-verlies in het beginnende middenspel. Hulak wikkelde de partij na de eerste tijdcontrole gedegen af. Door de nederlaag zal Van der Sterren andermaal op de aanval moeten gaan spelen als hij in aanmerking wil komen voor het grootmeester-resultaat (7,5 punt).

Van der Wiel kwam tegen de Colombiaan Zapata ogenschijnlijk in de buurt van zijn tweede overwinning. De schijn bedroog echter. De remisegrens werd nergens overschreden. Kortsjnoi - Miles en Nogueiras - Sosonko tekenden binnen twee uur de vrede. Ljubojevic nam er tegen Gutman ruim de tijd voor. Gutman raakte in de eerste zitting zwaar in tijdnood, haalde de controle, maar zijn stelling werd er niet beter op. In de tweede fase legde hij na anderhalf uur de zwarte koning om.

Flear en Andersson verdeelden ook het punt.

De stand na zes ronden in de grootmeestergroep A:
1. Short 5
2. Van der Sterren, Ljubojevic, Olafsson, Kortsjnoi, Nogueiras 3,5
7. Miles, Sosonko, Zapata, Andersson 3
11. Van der Wiel, Flear 2,5
13. Hulak 1,5
14. Gutman 1

Stand na vier ronden in de grootmeestergroep B:
1. Farago (Hon) 3,5
2. Winants (Bel) 3
3. Gaprindasjvili, Kuijf, Watson, Carlier 2,5
7. Piket, Hartoch, Welling, Rogers 1,5
11. Brenninkmeijer 1
12. Riemersma 0,5

TENNIS/HILVERSUM — Bondscoach Stanley Franker neemt de drie sterkste tennissers van Nederland mee naar de strijd om het Europees landenkampioenschap voor heren, voorheen het toernooi om de Koning Gustaf-beker.

Franker heeft voor het toernooi in Hannover, waarin Nederland het 29 januari opneemt tegen Zwitserland, Michiel Schapers, Menno Oosting en Huub van Boeckel geselecteerd. In poule 1 van de eerste divisie treft Nederland ook Tsjechoslowakije, dat een beroep doet op Milan Srejber, Karel Novacek en Marian Vajda. Zwitserland is, vertegenwoordigd door Hlasek, Stadler en Mezzadri.

0-0-0-0-0

MALTA AMSTEL
SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
Damacor Bowling Club **(Chuchubiweg)**
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

*****

ZONDAG
ZEILEN
10.00-12.00 uur sunfish- wedstrijden voor dames - Spaanse Water.

VOETBAL
(Toko Martina wisselbeker)
10.00-17.00 uur wedstrijden - Boca St. Michiel.

ATLETIEK
Curaçaosche Atletiek Bond)
5km-loop - Vaersenbaai.
Road Runner Club Kòrsou)
07.00 uur 10km-loop (start/finish) - Sentro Deportivo Kòrsou.

*****

Overheid legt nadruk op productieve bestedingen

Bentoera: in vijf jaar een paar duizend arbeidsplaatsen

WILLEMSTAD — Zonder verlaging van productie- kosten, verhoging van de productiviteit, grotere soepelheid op met name de arbeidsmarkt, meer diligentie bij de behandeling van projecten door de overheid en het scheppen van aantrekkelijke impulsen voor onderandere de binnenstad, zal de positieve economische ontwikkeling, die zich reeds heeft ingezet met toename van 15 procent aan investeringen in de laatste twee jaar, vastlopen en men weer van voren af aan moeten beginnen.

Zo verklaarde Raymond Bentoera, plaatsvervangend gedeputeerde van Economische Ontwikkeling in zijn toespraak bij de presentatie van de Bedrijven- enquete 1986, donderdagavond bij de Kamer van Koophandel. De gedeputeerde stelde voorop dat hij weinig nieuws te vertellen had, en dat alles wat gezegd moet worden inmiddels meer dan eens is gezegd. "Het is tijd om iets te doen", aldus Bentoera. Hij zei buitengewoon tevreden te zijn met de bedrijven- enquete. Ten eerste omdat het Sociaal- Economisch Planbureau actief eraan heeft meegewerkt, hetgeen een voorbeeld is van de zo hard nodige samenwerking en coördinatie in de huidige economische situatie, om te komen tot integrale voorstellen en oplossingen. Daarnaast komen uit de bedrijfs- enquete enige positieve geluiden, al hebben bedrijven het vorig jaar over het algemeen vrij moeilijk gehad.

De perspectieven voor particuliere investeringen en werkgelegenheid voor 1987 zijn positief, en terwijl 40 procent van de bedrijven in 1985 met verlies draaiden, verwacht de meerderheid in 1986 een verbetering. Verder zal er in 1987 een stabilisatie zijn van de werkgelegenheid, en is er de afgelopen twee jaar sprake geweest van een toename van 15 procent aan particuliere investeringen. Op basis van een groot aantal projecten dat momenteel loopt, zullen de investeringen dit jaar en daarna naar verwachting versneld toenemen. De samenwerking en coördinatie tussen overheid, werkgevers en werknemers is hierbij van groot belang. De positieve ontwikkelingen die in de enquete gesignaleerd werden betekenen niet dat men er bij de pakken kan gaan neerzitten. Samen moet men investeringen, zowel lokaal als van buitenaf, mogelijk maken, om de problemen van werkeloosheid, betalings- balans en begrotings- tekort op te lossen.

De afzwakking van de negatieve economische trend is volgens Bentoera gedeeltelijk te danken aan het vastbesloten optreden van de regering, in nauwe samenwerking met de particuliere sector. Er moet echter hard gewerkt blijven aan het opheffen van alle overgebleven factoren die de ontwikkeling van projecten en hun uitvoering in de weg staan, en aan een verbetering van factoren die investeringen kunnen bevorderen. Naast lagere kosten, meer productiviteit, betere faciliteiten en soepelheid op de arbeidsmarkt, is een betere afhandeling van projecten noodzakelijk. Daartoe is een betere samenwerking tussen instanties en zelfs integratie nodig, maar boven alles een versneld vergunnings- stelsel, onderandere met verlopige vergunningen.

De groei van de publieke sector was buiten proporties, maar niet altijd vrijwillig. Naast de toename van het aantal diensten, werd de regering ook gedwongen particuliere activiteiten over te nemen of te subsidiëren, ten behoud van deviezeninkomsten en werkgelegenheid. Over de vraag of dat het beste beleid was kan gediscussieerd worden, maar in ieder geval heeft de regering nu maatregelen genomen voor rationalisering, meer efficiëntie en verlaging van de financiële druk van niet- productieve activiteiten op de begroting. Men is bezig met de reorganisatie van het ambtenaren- apparaat, en de privatisatie- van diverse economische activiteiten zal doorgaan, samen met de bevordering van nieuwe particuliere investeringen en het aanwenden van steeds meer overheids- gelden voor productieve activiteiten die werkgelegenheid zullen scheppen.

De regering draagt haar verantwoordelijkheid, aldus Bentoera, om samen met werkgevers- en werknemers- organisaties te werken aan de herstructurering van het land, en is bereid al haar energie en beschikbare fondsen hiervoor aan te wenden. Hij deed een beroep op de particulire sector om meer te investeren, en aan de financiële instituten om meer geld beschikbaar te stellen voor lokale investeringen. Dat zal samen met de garantie die de ernst van de regering biedt volgens hem vanzelf leiden tot meer buitenlandse investeringen. De regering blijft die ernst koste wat kost tonen, om minstens een paar duizend nieuwe arbeidsplaatsen te scheppen in vier tot vijf jaar. Aangezien een arbeidsplaats ongeveer 120.000 gulden kost, zal dit proces meer dan een miljard gulden aan investeringen vergen, waarvan een respectabel deel uit het buitenland zal moeten komen. "Daarom moet de positieve wind die thans over ons land waait uitgroeien tot een streke en niet te stuiten orkaan van dynamisme, inventiviteit en vaderlands- liefde", aldus Bentoera.

WILLEMSTAD — Begin deze week vond de overhandiging plaats van het rapport van de commissie Examen- programma's Informatica Opleidingen aan de minister van Onderwijs, Linda Badejo- Richardson. Het rapport is opgesteld met consultatie van opleidings- instituten en instanties in de particuliere sector en in de overheid ter regulering van de buitenschoolse informatica- opleidingen. In het rapport worden aanbevelingen gedaan omtrent eigen examenprogramma's en diploma's ter regulering van het niveau van de verschillende computer- cursussen.

Op de foto het moment van de overhandiging van het rapport aan minister Badejo- Richardson door de commissie- voorzitter inspecteur Cova en de commissie- leden Evers en Jeserun.

Voornamelijk donaties

Kiwanis Piscadera komt met acht activiteiten

WILLEMSTAD — In het kader van de viering van de "Internationale Kiwanis Week" heeft de Kiwanis Club Piscadera acht verschillende activiteiten en donaties georganiseerd.

Het doel van de Kiwanis- week, vroeger bekend als "International Goodwill Week", is het aanmoedigen en creeren van positieve contacten tussen de diverse internationale Kiwanis Clubs. Door deze contacten, vaak ook tussen lokale Kiwanis Clubs, kunnen ideeen worden uitgewisseld die bij kunnen dragen tot een betere samenwerking in het belang van de gemeenschap.

Om ook de gemeenschap deel te laten nemen in de viering van **deze "feestweek", zette Kiwanis Club Piscadera een aantal projecten op.** Zo is een lezing georganiseerd waarbij Hoofdcommissaris Oldenboom zal praten over drugs en de gevolgen daarvan voor de jeugd. Dit mede gezien het feit dat Kiwanis Piscadera binnenkort van start zal gaan met een uitgebreid anti- drugsproject.

Op zondag 25 januari wordt een dag- excursie gehouden met de kinderen van Huize Rose Pettelier die na een ontbijt en kerkdienst een rondrit zullen houden over het eiland langs de diverse historische punten.

Donaties die in deze week geschonken zullen worden zijn aan de Fundashon "Mangusa", een opvangcentrum voor kinderen die door diverse omstandigheden niet naar de gebruikelijke scholen kunnen gaan, de zogenaamde "drop- outs". Ook Kolegio "Tula" op Soto en de Nildo Pinto Huishoudschool ontvangen een donatie ten bate van het opzetten van een bibliotheek. Een donatie wordt verder geven voor het opzetten van een "Quizboek", een project van mevrouw Irma van der Biest. Het ligt in de bedoeling dat dit boek met educatieve vragen en antwoorden voor de jeugd, kosteloos wordt verdeeld onder de schoolgaande jeugd om zodoende op speelse wijze kennis over te kunnen dragen. Tot slot krijgen zowel het Mrg. Niewindt College als de Don. Sarto School een bijdrage in de vorm van een computerset waarmee de kinderen ingewijd kunnen worden in het "computer- tijdperk".

Forum over problematiek Thuislozen

WILLEMSTAD — De Soroptimist International Club Curaçao viert in de maand november 1987 haar 40-jarig jubileum. Voor dit jubileumjaar heeft de club besloten een project te entameren voor de thuislozen aangezien de UNO het jaar 1987 heeft uitgeroepen tot het "Jaar van de Thuislozen". Aan dit project gaat een miniforum vooraf waardoor de club wil trachten de gemeenschap bewust te maken van de noden van deze veelal vergeten groep in de maatschappij.

Het forum wordt op 30 januari gehouden in de Sociedad Bolivariana aan de Scharlooweg van half negen tot elf uur. Het forum bestaat uit de heren Hoogenbergen als forumleider, Jansen van de AGV, Martina van de Reclassering en mevrouw Koeiers die sociaal werkster is. De voertaal is Nederlands en de toegang is vrij voor eenieder die hierin interesse heeft.

Dominicaanse bestolen

WILLEMSTAD — Een Dominicaanse, die in een huis op Pietermaai verbleef, werd door een onbekende man die haar in haar kamer bezocht, onder bedreiging van een mes van al haar sieraden die zij droeg beroofd. Tevens had de man een bedrag aan dollars, die hij in de kamer had aangetroffen, weggenomen.

In zijn carrière onderscheiden

Eric Calmes krijgt de Podiumprijs

WILLEMSTAD UTRECHT — De Podiumprijs 1986 is toegekend aan de Antilliaan Eric Calmes. Door middel van deze prijs, die in 1983 voor het eerst werd toegekend, wordt beoogd een musicus wiens werk van belang kan worden geacht voor de ontwikkeling van de jazz en geimproviseerde muziek in Nederland, in een vroeg stadium van zijn carriere te onderscheiden.

De 32- jarige Eric Calmes komt niet uit een uitgesproken muzikale familie, maar kreeg toch al op jonge leeftijd muzikale impulsen. Zijn vader, die vroeg overleed, had een uitgebreide klassieke en Zuid- Amerikaanse platencollectie en er waren eenvoudige muziek- instrumenten en speelgoed- instrumenten in huis. Vanaf zijn zevende jaar volgde Calmes muzieklessen op de Curaçaose Muziekschool, voornamelijk piano en, door hem geprefereerd, solfège. Hij speelde vanaf zijn twaalfde enige jaren cello en pauken in het Curaçaose Jeugdorkest. Gaandeweg ging Calmes zich meer bezighouden met Antilliaanse en Caribische muziek na een tijdlang veel popmuziek gespeeld te hebben. Zo was hij mede- oprichter van de groep Serenada, welke zoals bekend nog steeds actief is.

In 1975 ging Eric Calmes voor een universitaire studie naar Nederland waar hij in 1979 besloot full- time in de muziek te gaan. Hij speelde in die jaren met ondermeer Salsa d'Amsterdam en met Ronald Snijders' Black Straight Music vanaf 1980. In 1981 maakte Calmes enige maanden deel uit van de Curaçaose salsaband BESS die vrijwel in zijn geheel naar Nederland was geemigreerd. Bij de oprichting van Future Shock, eind 1984, werd Calmes gevraagd als basgitarist. In februari speelde de groep zijn eerste concert en sindsdien volgden er ruim vijftig. In oktober '86 presenteerde Future Shock de eerste plaat "It's Great". Sinds oktober 1985 is Calmes tevens als contrabassist actief in het kwartet van tenorsaxofonist Dick de Graaf, ook van deze groep verscheen vorig jaar een plaat. Momenteel is Eric Calmes tevens actief als componist/ arrangeur voor het salsa- orkest van Ruben Salas van welke groep dit jaar een plaat verwacht wordt.

De toekenning van de Nederlandse Podiumprijs vindt plaats onder auspicien van de Stichting Jazz & Geimproviseerde Muziek in Nederland die ook de jury benoemde. Aan de prijs is een geldbedrag verbonden van 3000 gulden. De prijsuitreiking vindt plaats op zondag 15 februari 1987 in het SJU-huis in Utrecht. Eric Calmes stelde voor die middag een muzikaal programma samen waarin wordt opgetreden door de formaties Future Shock en Carifusion, het Dick de Graaf kwartet, Ronald Snijders, Leslie Jozef en Franky Douglas.

Drie witte auto's op Sint Maarten in beslag genomen

Politie rolt bende van tassenrovers op

PHILIPSBURG — De politie heeft kans gezien een zestal personen te arresteren, allen afkomstig van een naburig eiland, in de leeftijd varierend van achttien tot 26 jaar, die er van verdacht worden de bende te zijn die St Maarten geruime tijd terroriseerde en het speciaal op damestassen had gemunt, waarbij het doorgaans wandelende personen betrof die van achteren werden aangevallen door iemand vanuit een witte auto.

Volgens de politie waren minstens drie auto's bij de zaak betrokken. Een witte Lada werd in beslag genomen waarin zich op dat moment één verdachte bevond. De tweede auto was een gestolen witte Toyota die aan een verhuurbedrijf toebehoorde, en de derde auto was ook een gestolen witte Toyota. In alle drie de auto's werden aangegeven vermiste zaken aangetroffen zoals credit cards, gestolen reischeques die voldoende aanwijzingen boden om aan te nemen dat de politie op het rechte spoor zat. Een van de auto's werd verlaten aangetroffen langs de weg naar Oysterpond. Het is niet uitgesloten dat de bende meerdere leden telt en dat nog meer arrestaties zullen volgen.

De laatste dagen werden geen gevallen meer gerapporteerd van tassendieverij door mensen die vanuit een auto opereerden. Wel het omgekeerde had plaats: een dame reed in haar auto in de buurt van Oysterpond en werd aangehouden door een voetganger die haar de weg vroeg. Terwijl zij haar best deed het uit te leggen, greep de man haar tasje uit de auto en was verdwenen.

SINT EUSTATIUS — Zaterdag 17 januari bezocht mevr. drs W. Verwoerd St Eustatius. In het kader van deskundigheids- bevordering bracht mevr. drs W. Verwoerd, adjunct- directrice, van het Koningin Juliana Fonds een bezoek aan St Eustatius. Op het programma stonden onder andere bezoeken aan Drecha Kas, de Buzzy- Bees (Pre- school) en de Children's Inn, projecten die gefinancierd zijn door het Koningin Juliana Fonds. Voornoemd fonds financiert sociale-, culturele- en educatieve projecten van organisaties.

KARNAVALS-KALEIDOSCOOP

«TU Y YO» organiseert morgenmiddag vanaf drie uur in Isla Verde de verkiezing van hun jeugdkoningin. De gehele show bestaat uit drie delen, te weten een komische, culturele en gala. Verschillende kinderen, die morgen aan de show deelnemen, zijn reeds vanaf de oprichting lid van deze groep. Onder hen zijn ook verschillenden, die tot jeugdkoningin en prins en pancho gekroond zijn. De groepen Isoco, Grupo Zjeitu en Grupo OKO met Boy Dap zullen ervoor zorgen dat genoeg muziek en een dansshow zal zijn. Kaarten zijn nog verkrijgbaar bij Isla Verde à ƒ.5,- voor kinderen en ƒ.6,- voor volwassenen.

* * * * * * *

MORGEN IS HET de enige dag waarop men kan inschrijven voor deelname aan het Tumbafestival van 1987. Dit gebeurt tussen twaalf uur en vijf uur 's middags op het kantoor van de Vereniging van musici aan de San Mateowijk. Na sluiting van de inschrijving is er een «Ban Top met de pers» in hetzelfde gebouw tussen vijf en zeven uur. Hierna zullen waarschijnlijk alle namen van de muziekgroepen, die aan het festival deelnemen, worden bekendgemaakt.

* * * * * * *

RADIO HOYER GAAT morgenmiddag, zoals het een traditie is geworden, de hele middag op het erf van de Vereniging van musici kamperen. Directeur Jacques Visser was jaren geleden hopman in de verkennerij, zodat hij een grote hand in het opzetten van de tent kan geven. Het hoofdmenu van morgen is een heerlijke soep, die voorbereid is door chefkok Percey Pinedo.

* * * * * * * *

«ELEGANSIA DI NOS Hubentut» organiseert morgenmiddag in samenwerking met de groep «Pequeña Compañia» de verkiezing van hun jeugdkoningin. Veertien kandidaten zullen hieraan deelnemen, waaruit twee kandidaten van beide groepen tot koningin zullen worden gekroond. Deze verkiezing vindt plaats in het Fekoskan- gebouw aan de Hoogstraat en het begint om twee uur 's middags.

* * * * * * *

VANAVOND ORGANISEERT HET carnavals- comité een gezellige feest op Blauw. De muziekgroepen SI, ERA en La Seleccion zullen vanavond optreden. Het feest begint om negen uur.

* * * * * * *

MORGENAVOND IS ER een lezing voor de kandidaten, die aan de verkiezing van carnavals- koningin zullen deelnemen. Gastspreker is de heer Orlando Cuales met het onderwerp: «De taak van de carnavals- koningin in onze gemeenschap». Dit gebeurt tussen acht en tien uur in de Barika Gel Room van Hotel Trupial Inn. Daarna wordt rondom de zwembad de Miss Smile gekozen.

* * * * * * *

Aids deel van sexuele voorlichting

PHILIPSBURG — Informatie over de ziekte AIDS en de hieraan gebonden gevaren zal zeker deel uitmaken van het nog niet geheel afgeronde pakket sexuele voorlichting dat ook op de scholen te Sint Maarten geintroduceerd zal worden.

Zo verklaarde minister Linda Badejo van Onderwijs tijdens een persconferentie op opmerkingen van de pers, dat zowel bestuurders als bevolking de dodelijke ziekte te licht opnemen, en er op een eiland waar dagelijks tal van mensen komen en gaan geen controle is en onvoldoende informatie. Minister Frank Rozendal van Volksgezondheid deelde de mening dat het hier geen grapje betrof, maar een door de regering zeer ernstig genomen zaak. Hij verklaarde dat bloed- donors, geregistreerde prostituees en patiënten die aan geslachtsziekte leiden, gecontroleerd worden. Rozendal meent dat alle volwassenen gedegen informatie moeten krijgen, de regering zal in het komende jaar dan ook de nodige aandacht schenken aan het geven van juiste informatie. Men moet zich volgens hem ook goed realiseren dat er geen medicijn, noch vaccin tegen Aids is, en geen genezing mogelijk, ondanks berichten als zou er iets gevonden zijn.

Polshorloges ontvreemd

WILLEMSTAD — Het inslaan van een houten plaat voor een airco- gat, verschafte een dief/ dieven toegang tot een winkelpand aan de Heerenstaat. Dertig polshorloges en kleding werden meegenomen.

Ingezonden

Shell gepensioeneerden in de spotlights

AL GERUIME TIJD is een grote vergeten groep uit onze maatschappij in de spotlight namelijk de pensioen- trekkers van ex- -Shell Curaçao nv, een groep die door hard en eerlijk werken vele of beter gezegd de beste jaren van hun leven gegeven hebben om vandaag de dag een "appel" voor de dorst te hebben.

Toen deze pensioen- trekkers gedurende hun actieve diensttijd hebben bloot gestaan aan de gevaren, welke de werkzaamheden op het voormalig Shell- terrein met zich meebrachten, en bovendien ook nog de vele beledigingen hebben moeten incasseren gedurende hun diensttijd — een gemiddelde van 35 jaren — was er niemand, geen regering, geen minister en noem maar op die zich heeft durven inzetten voor het wel en wee van de pensioen- trekkers van vandaag. Nu plotseling lijkt iedereen Adam te zijn geworden en willen ze allemaal proeven van deze "appel". Neen, maar zo gemakkelijk gaat het niet.

Velen die de voorlichtingsavonden, georganiseerd door de Stichting Pensioenfonds Shell Curaçao, hebben bezocht, hebben verklaard na zorgvuldig te hebben geluisterd en bevredigende antwoorden hebben gekregen op hun vragen, het er mee eens zijn als lid van het Shell Pensioenfonds met het bereikte accoord met Zwitserleven. Deze voorlichtings- avonden zijn onder anderen ontstaan uit contacten opgebouwd uit een groep, ter zake kundige, pensioen- trekkers die deze materie grondig en ernstig hebben bestudeerd en enkele contact- avonden hebben belegd met vertegenwoordigerts van het Shell Pensioenfonds. Materie genoemd in voorgaande behelst de circulaire van 23 december 1986 afkomstig van stichting Pensioenfonds Shell Curaçao aan alle pensioen- trekkers inzake verplichtingen en bezittingen van ons fonds.

Ik hoor namen noemen van experts, die de huidige regering adviseren, maar verzuimd wordt de namen van de experts te noemen die hun medewerking hebben verleend aan de tot standkoming van de beginsel- overeenkomst met Zwitserleven.

Ik zou tot slot de pensioentrekkers, die de voorlichtingsavonden nog niet hebben bezocht, met klem adviseren er naar toe te gaan dan kunnen ze persoonlijk in details horen wat er allemaal door hard werken is bereikt in het voordeel van de pensioen- trekkers en vooral om dit laatste gaat het.

Aan de regering kan ik helaas niet zeggen, houd je bij je leest, maar er zijn zoveel andere problemen op Curaçao, die om aandacht vragen, zoals de criminaliteit die hoogtij viert, de aanranding van toeristen, de prijzen van de eerste levensbehoeften die de pan uitrijzen, de stijgende prijzen van utilities als ik daarbij ook de autobenzine mag rekenen etc. Laat de zaak van de pensioen- trekkers in handen van die jongens die er mee bezig zijn, ze weten heus wel waar ze mee bezig zijn en wat ze doen of heeft de regering geen vertrouwen in deze lokale jongens.

En aan de onderhandelaars, proficiat met het bereikte resultaat, de enkele verdwaalde schapen zullen zich spoedig bij de grote kudde aansluiten.

AUGUST JONG-LOY

Jamaicaanse benden in Miami: berucht en actief

Strijd om drugsmarkt te veroveren kost veel doden; opbrengst bestemd Jamaicaanse politieke partijen

MIAMI — Bij de strijd om de handel in verdovende middelen in Miami in hun macht te krijgen hebben Jamaicaanse bendes zich de laatste tijd flink geweerd. Zij zouden verantwoordelijk zijn voor honderden moorden. De winsten zouden worden doorgesluisd naar politici in Jamaica, zo verluidt in de Verenigde Staten.

Deze bendes zijn de laatste tijd naar voren gekomen, aldus de woordvoerder van de politie Steve Berticelli. Mettertijd hebben zij kans gezien hun operaties beter af te werken en is men in omvang gegroeid. In Dade county heeft men voorlopig zestien moorden toegeschreven aan de strijd tussen de benden welke met elkaar in een strijd op leven en dood zijn verwikkeld om de drugs- markt te veroveren. Deze Jamaicaanse bendes staan bekend als de posses. Maar men gelooft dat de Jamaicanen alleen al verantwoordelijk zijn voor 150 moordzaken in Dade, Broward, Palm Beach en Monroe. «We zijn bezig met het vaststellen van het exacte aantal moorden, dat door de Jamaicanen is gepleegd», aldus politieman Chuck Sadarbyn, die aan het hoofd staat van een speciale politie- sectie voor Caribische misdrijven. Het zou hem niet verbazen als men dadelijk uitkomt op een totaal aantal moorden van vier- tot vijfhonderd, welke men aan de Jamaicaanse benden moet toeschrijven. De leden van de posses zijn niet bang de dood onder ogen te zien. We geloven dat zij de meest gevreesde groep vormen waarmee we in jaren te maken hebben gekregen, aldus de «Caribische» man van de politie in Miami.

Op het ogenblik is men bij de politie bezig om tien moorden uit te zoeken we'ke aan Jamaicanen worden toegeschreven. Drie daarvan zijn begaan in Dade. Wat men wel al ontdekt heeft tot heden toe is dat Jamaicaanse benden betrokken zijn bij misdrijven in niet minder dan twaalf Amerikaanse staten. De gevaarlijkste en grootste bende is volgens de politie de Shower posse, welke in het zuiden van Florida opereert en in New York. Berucht en groot in omvang is ook de Spangler posse, welke zich vooral met kwesties in New York en New Yersey bezig houdt. De politie houdt het er op dat deze benden zich bezig houden met de handel in verdovende middelen en wapens.

Volgens de Newyorkse politie hebben de posses banden met de twee belangrijkste politieke organisaties in hun vaderland Jamaica. Dit is met klem ontkend door de Jamaicaanse autoriteiten. Jamaicaanse criminele figuren die in Boston zijn aangehouden hebben echter verteld aan de politie dat het resultaat van hun operaties wordt aangewend voor de fondsen van een der Jamaicaanse politieke partijen. Zo vertelde rechercheur Billy Kee. Hij zegt dat dit niet een geisoleerd verhaal is uit de Jamaicaanse onderwereld. Dit wordt door talrijke Jamaicanen beweerd. Volgens hun informatie is het verzamelen van fondsen voor politieke partijen de belangrijkste reden van hun bestaan. Om die reden juist worden deze Jamaicaanse benden opgericht, aldus de informatie welke deze Bostonse rechercheur verzameld heeft. Zijn collega Robert Faulkner verklaarde in juni 1985 al dat de posses wapens smokkelden maar Jamaica om de marihuana- plantage aldaar «te beschermen».

Volgens uit 1985 daterende gegevens zouden er vijf posses opereren in het zuiden van Florida, in welk gebied zo'n tweehonderdduizend Jamaicanen wonen. In totaal zouden de Jamaicaanse benden driehonderd man omvatten. De meesten zijn illegaal in de Verenigde Staten gevestigde Jamaicanen. Een van de kenmerken van de Jamaicaanse benden is de absolute minachting voor het leven van onschuldigen die per ongeluk hun weg kruisen. De posses worden bijvoorbeeld verantwoordelijk geacht voor een aantal wilde schietpartijen in zuidelijk Florida. Onder de onschuldige slachtoffers daarvan komen voor de voetballer Colin Fowles van de Strikes- ploeg van Fort Lauerdale en een meisje van zes jaar dat op weg was naar een ijszaak en toen doodgeschoten werd. Er bevonden zich drie Jamaicanen voor de betrokken ijszaak en die openden het vuur op de omstanders. Zij waren op zoek naar iemand die hen had beroofd. Het meisje werd daarvan het slachtoffer...

Invoerverbod voor 2300 produkten

Handelsoverschot Brazilie 25 % minder dan verwacht

BRASILIA — Het overschot op de Braziliaanse handelsbalans in 1986 ten opzichte van het voorgaande jaar is aanzienlijk teruggelopen en wel met 25 procent. Brasilia heeft hierop gereageerd met een invoerverbod voor niet minder dan 2300 producten.

Verleden jaar kwam het handelsoverschot uit op 9,7 miljard dollar. In 1985 was dat nog 12,5 miljard geweest. De export viel van 25,6 miljard dollar terug op 22,4 miljard. De invoer verminderde minder drastisch en wel van 13,1 tot 12,9 miljard dollar. Bij zijn prognoses was de regering van president Jose Sarney uitgegaan van een handelsoverschot van 12,8 miljard dollar.

Na het bekend worden van de teleurstellende cijfers heeft het bureau voor de Buitenlandse handel CACEX gereageerd met het verbod voor de invoer van onder meer vlees, bier en foto- apparatuur. Een groot handelsoverschot is namelijk van essentieel belang voor Brazilie voor het kunnen voldoen aan zijn buitenlandse schuld- verplichtingen. De Braziliaanse minister van Financien Dilson Funaro die de bui voelde aankomen, had al eerder gezegd dat zijn land dit jaar niet aan zijn verplichtingen zou kunnen voldoen en nieuwe leningen nodig had. Bij de Club van Parijs- de rijkste Westerse industrielanden -is dit inmiddels al gelukt.

Brazilie heeft tot heden toe steeds stipt zijn rente betaald op zijn schuldenlast welke nu boven de honderd miljard dollar ligt. Daarom ook kon Brazilie zonder een overeenkomst met het Internationaal Monetair Fonds (IMF) nieuwe schulden- regelingen afsluiten met banken en buitenlandse regeringen. Dit werd mede mogelijk gemaakt door dat de economie van Brazilie de laatste jaren weer behoorlijk in de lift zat.

Moskou grijpt in

MOSKOU — De Sovjet- Russische autoriteiten hebben maatregelen aangekondigd om het groeicijfer van de bevolking van de Sovjet- republiek Tadzhikistan terug te dringen. Deze Centraal- Aziatische Islamitische republiek kent namelijk het hoogste groei- cijfer van de hele Sovjetunie. De maatregelen acht men nodig ondanks het feit dat de Russische regering enige tijd geleden juist een algemene campagne heeft opgezet ter bevordering van de grote gezinnen. De bevolking van de betrokken Centraal- Aziatische republiek echter groeit te snel, vindt men in Moskou. Met het creëren van nieuwe werkgelegenheid om alle monden van voedsel te kunnen voorzien kan men het namelijk niet meer bijbenen. Om te voorkomen dat de beschuldiging wordt geuit dat men deze republiek heeft gekozen omdat de meerderheid van de bevolking de Islam aanhangt heeft de overheid duidelijk gemaakt dat de bevolking van deze republiek sinds de komst van het communisme in 1920 verviervoudigd is tot bijna vijf miljoen inwoners. Boze tongen echter houden vol dat men in Moskou zich bezorgd maakt over de snelle groei van de Islamitische minderheid, welke tot overmaat van ramp ook nog een hang vertoont naar het fundamentalisme dat in Iran en andere Islamitische landen opgang maakt.

Gewonden bij acties guerrilla in Lima

LIMA — Bij aanslagen in de hoofdstad door de linkse Peruaanse guerrilla zijn zes gewonden gevallen. Er werden vrij veel vernielingen aangericht. Ook viel de stroom uit in Lima en in vijf andere steden. Dit laatste was zelfs gedurende twee uur het geval. Op drie plaatsen in Lima deden zich explosies voor. Onder meer bij twee kantoren van de regeringspartij APRI. Daarbij vielen in het ene geval vijf gewonden, namelijk mensen die het gebouw juist verlieten toen de bom ontplofte na een vergadering bijgewoond te hebben en in het tweede geval raakte een voorbijganger gewond. Ook werd daarbij een voertuig vernietigd.

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen eilandgebied CURACAO, ingaande 24 januari 1987;

	verpakking	kleinhandel	consument
KOFFIE			
Douwe Egberts roasted			
(aroma rood)	24/250 gr.	f. 101.07	f. 4.51
(rosta)	24/250 gr.	f. 90.57	f. 4.16
(excellent goud)	12/250 gr.	f. 54.41	f. 4.84
(piazza espresso)	12/250 gr.	f. 50.27	f. 4.51
(mocca royal)	12/250 gr.	f. 51.57	f. 4.62
(decafe)	12/250 gr.	f. 50.57	f. 4.53
(kleintjes koffie)	12/10 X 5,5 gr.	f. 29.89	f. 2.74
Moccona instant			
(rood)	12/50 gr.	f. 32.98	f. 2.98
(rood)	6/1200 gr.	f. 56.60	f. 10.15
(goud)	12/50 gr.	f. 37.05	f. 3.32
(goud)	6/200 gr.	f. 67.18	f. 12.04
(decafe)	12/50 gr.	f. 35.34	f. 3.18
Maxwell House			
(instant decaf)	18/2 oz.	f. 62.47	f. 3.81
THEE			
Pickwick	24/20 X 4 gr.	f. 33.68	f. 1.54
	12/20 X 4 gr.	f. 32.29	f. 2.82
(tea for one)	24/20 X 1,5 gr.	f. 17.88	f. 0.83
(ceylon)	24/20 X 2 gr.	f. 25.16	f. 1.15
(ceylon)	40/100 X 2 gr.	f. 224.77	f. 6.10
BABYMELKPOEDER			
SMA	24/500 gr.	f. 148.02	f. 6.92
	12/1 kg.	f. 136.48	f. 12.83
S - 26	24/500 gr.	f. 150.88	f. 7.05
	12/1 kg.	f. 141.69	f. 13.33
Nursoy	24/400 gr.	f. 163.21	f. 7.82
MAISMEEL			
Rainbow	90 lbs.	f. 41.20	
	750 gr.		f. 0.86
MELKPOEDER			
Coast (instant)	24/400 gr.	f. 58.55	f. 2.59
Coast (instant)	12/900 gr.	f. 63.55	f. 5.61
Friesche Vlag	24/454 gr.	f. 71.56	f. 3.16
	12/1134 gr.	f. 81.55	f. 7.21
	6/2268 gr.	f. 77.17	f. 13.64
(instant)	24/400 gr.	f. 70.43	f. 3.11
MARGARINE			
Becel	24/250 gr.	f. 35.31	f. 1.60
	24/500 gr.	f. 60.56	f. 2.79
Mrs. Filberts			
(family spread)	6/3 lbs.	f. 27.31	f. 5.05
(soft mug)	36/8 oz.	f. 37.69	f. 1.16
(soft gold bowl)	24/1 lbs.	f. 52.01	f. 2.41
(spread bowl)	12/2 lbs.	f. 36.66	f. 3.39
(tumbler spread)	24/8 oz.	f. 23.66	f. 1.09
(family spread corn oil)	6/3 lbs.	f. 30.58	f. 5.66
Cook	48/450 gr.	f. 90.02	f. 2.03
	24/900 gr.	f. 80.47	f. 3.61
	8/2250 gr.	f. 65.13	f. 8.76
SUIKER			
Domino (wit)	30/2 lbs.	f. 26.91	f. 0.97
	12/2 lbs.	f. 24.83	f. 2.23
Manuelita (wit)	10/2,5 kg.	f. 19.94	f. 2.15
Country cane	12/5 lbs.	f. 22.58	f. 2.03
SLA-OLIE			
Hyde Park (corn oil)	12/24 oz.	f. 22.85	f. 2.06
	8/48 oz.	f. 27.69	f. 3.74
DIORO	24/½ liter	f. 31.78	f. 1.47
	24/1 liter	f. 61.41	f. 2.84
	12/2 liter	f. 56.76	f. 5.25
	6/4 liter	f. 49.19	f. 9.10
	5 gallon		f. 38.51
MELK IN BLIK			
Friesche Vlag			
(gecondenseerd ongesuikerd)	96/170 gr.	f. 52.37	f. 0.59
(gecondenseerd ongesuikerd)	48/410 gr.	f. 50.95	f. 1.14
GEZOUTEN VIS			
Gaviota	60/450 gr.	f. 316.92	f. 5.65
KOFFIE			
Nescafé (silka)	12/4 oz.	f. 65.79	f. 6.04
(brava)	12/4 oz.	f. 65.79	f. 6.04
THEE			
Nestea	12/3 oz.	f. 65.16	f. 5.97
SUIKER			
Evercane (wit)	30/2 lbs.	f. 26.61	f. 0.96
	12/2 kg.	f. 22.87	f. 2.06
Connell EEC (wit)	50 kg.	f. 31.37	f. 33.88
	½ kg.		f. 0.34
SLA-OLIE			
Cornola (corn oil)	24/16 oz.	f. 37.04	f. 1.67
	12/24 oz.	f. 24.41	f. 2.20
	8/48 oz.	f. 29.36	f. 3.96
	6/1 gln.	f. 48.76	f. 8.78
Mazeite (corn oil)	12/1 lts.	f. 43.04	f. 3.85
	12/2 lts.	f. 64.06	f. 7.50
	12/3 lts.	f. 112.17	f. 10.00
MAISMEEL			
P.A.N. (wit)	20/1 kg.	f. 19.82	f. 1.10
Phoebe (geel)	24/2 lbs.	f. 31.38	f. 1.45
	10/5 lbs.	f. 32.70	f. 3.63
MELK IN BLIK			
Nestlé (gecondenseerd)	48/397 gr.	f. 48.71	f. 1.10
	120/78 gr.	f. 38.42	f. 0.34

Voor wat betreft de eilandgebieden BONAIRE en CURACAO;

Anticonceptiva	**fab./merk**		
Ovral 1 X 21	WYETH	f. 2.50	f. 3.07

Eerstvolgende publikatie geschiedt op 12 februari 1987.
Prijsverhogingen dienen uiterlijk op 9 februari 1987 aangevraagd te worden.

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid.

UITNODIGING

In het kader van de De la Try Ellis-lezingencyclus van de UNA zal

PROF. DR. G.P. HOEFNAGELS

op donderdagavond 29 januari a.s.

EEN LEZING

houden over

FRAUDE ALS DELIKT VAN DE JAREN TACHTIG

(Prof. Hoefnagels is hoogleraar Criminologie aan de Erasmus universiteit)

Plaats : **Aula-UNA**
Datum : **Donderdag 29 januari 1987**
Tijd : **20.30 uur**
Toegang : **Vrij.**

De Rector-magnificus
Mr. Drs. Alex Reinders.

NORWEM COMPANY N.V.
established in Sint Maarten (Netherlands Antilles)

NOTICE of a Special General Meeting of Shareholders to be held on January 30, 1987.

Notice is hereby given that a

SPECIAL GENERAL MEETING OF SHAREHOLDERS

of Norwem Company N.V. ("the Company") will be held on January 30, 1987 at 10.00 o'clock a.m. (local time) at the offices of the Company, 6 John B. Gorsiraweg, Curacao (N.A.). All shareholders are hereby invited to attend this meeting and vote, in person or by proxy, for the following:

To approve the draft amendment of the articles of incorporation in which the sharecapital will be increased to USD250.000 divided into 500 shares A and 2000 shares B with a nominal value of USD 100.= each.

To authorize Nationale Trust Maatschappij (Nederlandse Antillen) N.V. or its substitute to have said amendment effected.

Willemstad, January 20, 1987
Nationale Trust Maatschappij (Nederlandse Antillen) N.V.
Amro Trust (St. Maarten) N.V.

NORWEM COMPANY N.V.
Sint Maarten, Netherlands Antilles

Notice is hereby given that in a meeting of the duly elected board of managing directors on November 11, 1986 of Norwem Company N.V., it was decided to nominate as person, mentioned in art. 5 paragraph 2 of the statutes of mentioned Norwem Company N.V.:

BEP (BOP Exploitations et Participations) S.A.
123 Avenue de la Faïencerie, 1511 Luxembourg
and for it, **Madame Juliette Lorang with the right of substitution.**

Madame Lorang's address is: **123 Avenue de la Faïencerie, 1511 Luxembourg.**

The managing directors
NATIONALE TRUST MAATSCHAPPIJ (NEDERLANDSE ANTILLEN) N.V.
AMRO TRUST (ST. MAARTEN) N.V.

GOBIERNU DI KORSOU
KAMPAÑA PA ERADIKA SANGURA
"AEDES AEGYPTI" I LIMPIESA DI KORSOU

Koordinador di Kampaña ta partisipá ku durante siman di djaluna dia 26 di yanüari te i ku djabièrnè dia 30 di yanüari 1987, KONTROLUR DI SERVISIO KUIDO MEDIKO I DI SANIDAT, ta inspekshoná kada kas den siguiente bario i kaya:

MAHUMA – SERU MAHUMA

– Kaya Dr. Gungu Maal - Kaya Henny Eman - Kaya Amador Nita - Kaya Chonchi St. Jago - Kaya Dr. Frank de Castro - Kaya Alderlieste - Kaya Nene Roosendaal - Kaya Fifi Römer - Kaya Nene Hueck - Kaya Ciro Bernabela - Kaya Julio Abraham - Schonegevelstraat - Kaya John Sprockel - Kaya John de Jongh - Almadinastraat - Koranstraat - Mainshiweg - Sucuweg - Mahuma kayanan ku lèter di alfabèt - Kaya Seru Mahuma - Kaya Araña - Kaya Spenikok - Kaya Yeye - Kaya Nanz'i Koko - Kaya Mamondèngué.

SOUAX-OST

– Souax pariba di e kaminda ku ta bai Hato.

HATO

– Rooseveltweg for di Mahumaweg bai direkshon di Aeropuerto Dr. A. Plesman - Marine Luchtvaart.

– Hoenderberg - Montaña Rey - Welgelegen - Sta. Barbara - Barbara Beach - Nieuwpoort.

– Weg naar Fuik - Parti suit di Weg naar Montagne - Basorapretuweg - Bragasdushiweg - Tanchiweg - Watakeliweg - Mehoranoweg - Cocolodeweg - Camaliaweg - Romangelweg - Kruisebloemweg - Chimichimiweg - Atemesiaweg.

KOMBATI SANGURA I EVITA AMARGURA.

Koordinador di Kampaña,
Ing. W.M. Franco.

Dept. R.P.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

KOMISHON CAREDA BONAIRE (**25 januari**): 5km-loop (route: Noord Saliña naar Kralendijk).

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Promotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

NACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

In Guatemala

Gewonden bij vulkaan-uitbarsting

GUATEMALASTAD — De Guatemalaanse vulkaan Pacaya is actief geworden. Bij een uitbarsting woensdag zijn woningen in het dorp Majares onder de lava bedolven. Vluchtelingen spraken over stenen met een doorsnee van vijf meter welke door de vulkaan door de lucht geslingerd werden.

De op 42 kilometer van de hoofdstad gelegen vulkaan zou met zijn lava in verschillende gehuchten hebben huis gehouden. De eruptie deed zich 's middags om half vier voor. Er zijn als gevolg van deze vulkanische activiteit twaalf gewonden gevallen. Volgens journalisten ontstonden er na de uitbarsting bosbranden op de hellingen van de vulkaan. Op sommige plaatsen bereikte de aslaag een hoogte van zestig centimeter. Er zijn uit de onmiddellijke nabijheid van de vulkaan een paar mensen geëvacueerd.

In natuur-gebied

Argentinië kan bosbrand niet aan

BUENOS AIRES — De grote bos- en weidebranden in het Argentijnse Andes-gebied en wel in de provincies Patagonie, Rio Negro en Chubut heeft men nog steeds niet kunnen bedwingen. De vice- voorzitter van de Argentijnse stichting Nationale parken, Luis Giudice, noemde de situatie «moeilijk en ernstig». De reddings- werkzaamheden worden bemoeilijkt door de grote warmte en door de droogte in het betrokken gebied. Sedert twee maanden heeft het er niet meer geregend. De gouverneur van Chubut Atilio Viglione wees er op dat de vuurhaarden ver van elkaar verwijderd zijn zodat men tegelijkertijd op verschillende plaatsen zijn personeel moet inzetten wat het blussingswerk erg bemoeilijkt. De brand woedt nu al drie weken. Men voelt ten zeerste het gemis aan blus- vliegtuigen, waarmee men de brandhaarden zou kunnen blussen.

KRALENDIJK — De afgelopen week hebben de verschillende cursisten die hebben deelgenomen aan de cursus om te leren omgaan met de compressie- tank hun diploma in ontvangst mogen nemen. Zij ontvingen het diploma uit handen van de Amerikaanse specialist dr Dick Ruthowski. Twaalf van de ingeschreven cursisten die afkomstig waren van verschillende duikscholen, slaagden voor de cursus. Op de foto de geslaagden met in het midden dr Ruthowski. Tweede van links is Anton van der Heetkamp, die sedert de ingebruikneming van de compressie- tank als enige aan het knoppelpaneel stond. Soms meer dan zes uren. Vierde van links is de huisarts Dick van der Vaart die de motor is achter het gehele project van de compressie- tank. Van der Vaart die zelf een verwoed amateur- duiker is volgde een tweetal cursussen voor medici in problemen die kunnen ontstaan bij het duiken en de medische begeleiding daarbij. Eerst in Den Helder in Nederland, waar hij dezelfde opleiding volgde als de marineartsen terwijl een vervolg- opleiding in Houston in Amerika plaatsvond. Ook de Nederlandse marine zette zijn beste beentje voor en schonk Bonaire een van de mijnenveger Rhenen afgedankte decompressie- tank die echter in uitstekende staat verkeerde. Dick van der Vaart wist de overheid te bewegen een steentje bij te dragen en vervolgens werd op het terrein van het hospitaal een speciale kamer ingericht voor patienten met caisson ziekte. Sedert het in gebruiknemen van de tank hebben drie patienten dankbaar gebruik kunnen maken van de medische kennis van Van der Vaart en de technische kennis van panelman Anton van der Heetkamp. Het team medewerkers is nu dus uitgebreid met twaalf dank zij het initiatief van de Stichting Decompressie- tank en met name van wnd voorzitter Yke Faber.

KvK in standpunt-bepaling over staatkundige structuur

Ondergeschikte en afhankelijke positie Bonaire moet voorkomen

KRALENDIJK — In verband met de plannen voor een definitieve staatkundige structuur per 1 januari 1988 voor de vijf eilanden van de Nederlandse Antillen, zal er voor die datum een volksreferendum worden georganiseerd. Het werkplan van deze definitieve structuur werd op het laatste topoverleg, dat in september vorig jaar werd gehouden in St Maarten, geaccepteerd. Voor de maand maart zullen diverse belangengroepen worden geconsulteerd. Voor Bonaire lag het in de bedoeling, dat er een algemeen eensluidend Bonaireaans standpunt zou worden ingenomen. In werkelijkheid heeft slechts de Kamer van Koophandel (KvK) in deze eerste ronde die bestaat uit een enquete gereageerd.

Een voor de afzonderlijke eilanden gestelde vraag zal in de toekomst voor Bonaire eveneens van uiterst belang blijken, aangezien de mening gevraagd wordt over het aanvullen van eventuele tekorten van de eilanden. De Kamer van Koophandel van Bonaire is de mening toegedaan dat deze tekorten door de Koninkrijk- partners gefinancierd zullen moeten worden. Het structurele begrotings- tekort van Bonaire immers zal zeker nog een aantal jaren duren en gelet op de financiele situatie van de Centrale regering als van het eilandgebied Curaçao, acht de KvK het enigszins irrealistisch dat men verwacht dat het tekort van Bonaire binnen de Antillen gefinancierd zou kunnen worden. Zelfs al zou binnen deze Antillen een oplossing gevonden worden, dan nog meent de Kamer dat ter vermijding van de dominantie (overheersing) van Curaçao de voorkeur gegeven zal moeten worden aan de financiering door de Koninkrijkspartners. Wel staat de Kamer van Koophandel van Bonaire er op dat deze financiering goed gestructureerd zal worden om te vermijden dat zich evenals nu met het Solidariteits- fonds het geval is, problemen zullen ontstaan. De Kamer heeft daarover immers vernomen dat de donors hun verplichtingen niet of nauwelijks na komen.

De Kamer vindt voorts, dat het land Nederlandse Antillen zodanig ingericht zal moeten worden, dat de taken die het Statuut niet expliciet (uitdrukkelijk), noemt wel worden gedecentraliseerd. Dat moet echter alleen gebeuren met taken die de eilanden willen en vooral kunnen overnemen. De financiele consequenties die de nieuwe staatkundige structuur met zich mee zal brengen dienen naar de mening van de Kamer zo laag mogelijk gehouden moeten worden. Zelfs al zou dat betekenen dat er bepaalde aspecten van de structuur zullen moeten worden opgeofferd. Het belasting- stelsel zal volledig in handen moeten blijven van de Centrale regering vindt de Kamer, waarbij ook de uitvoering in handen van de Lands- regring zal moeten liggen.

Het bestuur van de KvK van Bonaire ziet het niet als noodzakelijk, dat er een wijzing komt in het aantal zetels voor de eilandsraad. Gezien het klein aantal inwoners en het twee- partijen systeem op Bonaire ziet de Kamer het aantal van negen zetels als ideaal. (Zoals bekend heeft de fractieleider van de UPB Rudy Ellis zich in deze richting uitgelaten, Red.) De Statenverkiezingen dienen naar de mening van de KvK indirect te zijn maar wel via getrapte verkiezingen. De wijze van verkiezingen dient zodanig geregeld dat de verkiezingen van de eilandsraad reflecteren naar de Staten. Interessant daarbij wordt uiteraard de zetelverdeling van de Staten. De KvK noemt de huidige verdeling voor Bonaire met het twee partijen stelsel als ideaal. De winnende partij heeft dan twee zetels en de oppositie krijgt er een. De Kamer acht de verdeling Bonaire 3 zetels, Curaçao 14 zetels, St Eustatius en Saba elk 1 zetel en St Maarten 3 zetels als de meest juiste verdeling.Het partijen- stelsel voor de Staten dient echter naar de mening van de Kamer niet eilandelijk te zijn waarbij tenslotte de minister president van de Nederlandse Antillen zal worden voorgedragen door de Staten.

Tenslotte benadrukte de Kamer van Koophandel aldus voorzitter A.F. Sealy dat gelet op het structurele begrotings- tekort en het beperkte kader dat inherent is aan een kleine bevolking, bij de kamer toch de vrees heerst dat Bonaire in een dermate ondergeschikte en afhankelijke positie komt te verkeren dat het voor Bonaire onaanvaardbaar is. De Kamer blijft derhalve voorstander van een zodanige staatkundige structuur dat er binnen die structuur de nodige vrijheid aanwezig is om zelf beslissingen te nemen.

...een deel van het PAN- bestuur; vlnr aftredend voorzitter Toontje Nicolaas, zijn broer, de penningmeester Alfred Nicolaas en partijleider- lijsttrekker Arthur Sealy...

PAN handhaaft bezwaren tegen gevestigde partijen

Patronage, stemmenkoperij en eigenbevoordeling uit den boze

KRALENDIJK — Tijdens de persconferentie van de politieke partij PAN maakte lijsttrekker Arthur Sealy het bestuur van de politieke partij bekend. Er hebben zich wel enkele wijzigingen voorgedaan, maar de belangrijkste is wel dat ex-partijleider Toontje Nicolaas zijn plaats heeft afgestaan aan de geschiedenis- leraar Arthur Sealy, die daarmee en partijvoorzitter en lijsttrekker is geworden van PAN.

Secretaris van PAN is Rignald Marchena terwijl Alfred Nicolaas penningmeester is gebleven. Deis Schermer en Toontje Nicolaas zullen optreden als adviseurs van de partij. Tijdens de persconferentie deelde Arthur Sealy mee, dat de partij ondanks de teleurstellende verkiezingen voor de eilandsraad en de iets meer hoop gevende verkiezing van de Staten na ampel beraad toch heeft besloten deel te nemen aan de komende verkiezingen. Alfred Nicolaas voegde daaraan toe, dat de weg misschien lang lijkt, maar weet dat gedeeltelijk aan het feit dat de PAN- leiders politieke nieuwkomers zijn. De aanlooptijd zal daardoor wat langer zijn.

Het feit dat in de komende jaren belangrijke beslissingen genomen worden over de staatkundige structuur eist dat PAN op het politieke plan zijn stem laat horen. De voornaamste bezwaren die de jonge politici hebben tegen de gevestigde partijen is de toepassing van patronage, stemmen- koperij en persoonlijke voordelen door middel van de politiek worden behaald. Het probleem van PAN is het feit dat de partij weinig aanslaat bij de eenvoudige bevolking die toch het grootste deel van het kiezersbestand uitmaakt. PAN vecht tegen de opvatting van intellectuele partij.

De diepgaande filosofie van de partijleider Sealy en de vaktechnische bekwaamheid van de bedrijfseconoom Deis Schermer zijn echter voor tachtig procent van de bevolking onbegrijpelijk maar vooral oninteressant. De twee verkiezingen waaraan PAN (in alle enthousiasme en voorwendelijk eerlijkheid) deelnam, wijzen dat wel uit ook. Voor de raadsverkiezingen van 1983 een totaal van 169 stemmen voor de Staten 204 stemmen. Nauwelijks drie procent van het aantal uitgebrachte stemmen op Bonaire.

VBB-voorzitter Evert Piar

Oplossing van problemen bij protectie ligt in verschiet

KRALENDIJK — Hoewel er nog niet schriftelijk is gereageerd op de telexboodschap die de Vereniging voor Bedrijfsleven Bonaire (VBB) vorige week heeft verzonden naar het Departement van Handel, Industrie en Werkgelegenheid (HIW), is er reeds telefonisch contact geweest met VBB- voozitter Evert Piar waaruit geconcludeerd kan worden dat er een bevredigende oplossing onderweg is.

Het probleem met de import beschermende maatregelen begon voor Bonaire twee weken geleden toen bleek dat er geen toilet- papier in voorraad was. Hotels en verhuurders van appartementen moesten noodgedwongen hun gasten mededelen dat er op Bonaire geen toiletpapier aanwezig was. Een belachelijke situatie, aldus de exploitant van de Bonaire Sunset Bungalows, Hugo Gerharts, die zich prompt beklaagde bij de Kamer van Koophandel en de Vereniging voor Bedrijfsleven.

Bij de Kamer van Koophandel (KvK) kreeg Gerharts nul op het request aangezien voorzitter Aubrey Sealy van mening was, dat het hier een nalatigheid betrof van de groothandel die kennelijk bereid bleek om te wachten op verscheping vanuit Curaçao. Sealy bleek sterk gekant tegen de opzet van een depôt op Bonaire aangezien dat de mogelijkheid van rechtstreekse bestellingen in het buitenland teniet zou doen. Een afspraak die met minister De Castro was gemaakt.

De voorzitter van de VBB, Evert Piar, is het met de zienswijze van Kamer- voorzitter Sealy niet eens. Er dient een depôt te komen, aldus Piar, want het is immers op korte termijn vrijwel onmogelijk bestellingen te plaatsen in het buitenland. Bovendien komen dit soort tekorten altijd onverwachts. Het probleem is dat de invoering van import beschermende maatregelen ook betekenden dat de handelaren op de Antillen, en met name op Bonaire, hun normale contacten met het buitenland hebben verloren. Er worden immers geen bestellingen meer gedaan. Een plotselinge bestelling op korte termijn zal derhalve niet gehonoreerd worden. In het onderhavige geval van het tekort aan toilet- papier benadrukte Piar dat ook de VBB een onderzoek heeft gedaan en daaruit bleek dat door Curaçao slechts de helft van de gevraagde hoeveelheid toilet- papier is verzonden. Ook Curaçao heeft momenteel een hoogseizoen, aldus VBB- voorzitter Piar en heeft derhalve een verhoogde afname door de hotels. Krijgt een handelaar op Curaçao slechts de helft van het bestelde, dan staat hij direct op de stoep bij de groothandel, maar voor Bonaire is dat veel lastiger. Daarom moet er op Bonaire een depôt komen, waarbij de praktijk zal moeten uitwijzen welke produkten daarin opgenomen moeten worden. Het afwachten tot een produkt op is om vervolgens in het buitenland te bestellen, zelfs al zou dat enig financieel voordeel bieden, weegt niet op tegen een eigen depôt, waar het produkt misschien iets onvoordeliger, maar echter wel verkrijgbaar is, aldus de voorzitter van de VBB.

Als volgende week de telefonische mededeling van de minister, die wegens ziekte niet onmiddellijk kon reageren, gevolgd wordt door een uitgebreide schriftelijk antwoord op de telex van de VBB zullen de leden op de hoogte gesteld worden waarna de VBB een standpunt zal bepalen.

Uit de woorden van Evert Piar, die een lang gesprek heeft gehad met de directeur van het Departement van HIW, de heer Veenhuizen, valt op te maken dat een oplossing van het probleem ten gunste van Bonaire in het verschiet ligt.

President van Peru op bezoek in India

LIMA — President Alan Garcia Perez van Peru woont op uitnodiging van premier Rajiv Gandhi van India de viering van de Indiase onafhankelijkheidsdag bij. Hij woont in India ook de top- conferentie bij van het organiserend landen- comite voor het Afrika- fonds voor de strijd tegen de apartheid. Tot dit comite behoren Zimbabwe, Zambia, Nigeria, Algerije, Joegoslavie, Argentinie, Peru en India. Hij wordt op 31 januari weer in Lima terugverwacht. Tijdens zijn afwezigheid neemt de eerste vice-president waar, tevens senator van de regeringspartij APRI, Luis Alberto Sanchez.

"The Lord is my shepherd I shall not want (Ps. 23)"

Grateful for the love she has always shared with us, we announce, with profound sorrow the death of our beloved and unforgetable sister, aunt and cousin:

MARY AGNES GERTRUDE PETERSON

Her sisters: Flavia Peterson
Valeria Peterson

Her nephews and nieces:

Lesley and Mayra Peterson-Sprock and family (Cur.)
Terry and Vivian Peterson-Van Woudenberg and family (Cur.)
Janice and Hans Tossings-Peterson (Holl.)
Marlene and Romeo Peterson and family (Aruba)
Margie and Eugene Van Heynsbergen-Peterson and family (Holl.)
Cheryl and Hermö Curiel-Peterson and family (Holl.)
Jo-anne and Jo Kop-Peterson and family (Holl.)
Joe and Naomi Forbes (U.S.A.)

Her cousin: **Gina Kaluf-Peterson and family (Cur.)**

Funeral services will be held on Monday, January 26 at 4.30 p.m. at the Sacred Heart Church at Janwé, where condolences may be offered from 1.30 p.m.
Burial will be at the R.C. Cemetery at Janwé.

Dankbetuiging/Uitnodiging

Namens zijn echtgenote Catharina, zijn kinderen, zijn broers en zusters en overige familieleden betuigen wij langs deze weg dank aan allen die op de één of andere wijze hun medeleven hebben getoond gedurende de begrafenis van hun geliefde

THOMAS AUGUSTINUS DE CUBA

Ook gaat onze dank uit naar allen die bloemen, kransen en telegrammen hebben gestuurd.

Tevens nodigen wij U uit voor 4 Heilige Missen op: woensdag 4 februari, 11 februari, 18 februari en 25 februari om 7.00 uur 's avonds in de Sint Fransiscuskerk te Oranjestad.
Uw steun en belangstelling waren voor ons een grote troost.

Aruba, Januari 1987.

Volgens PDB vice-voorzitter Franklin Crestian

Premier ontkent brief over gedwongen ontslag Abraham

KRALENDIJK — De Partido Democratico Bonairiano (PDB) vindt, dat de leider van de oppositiepartij Rudy Ellis het recht heeft verloren zich nog beschikbaar te stellen als vertegenwoordiger van de bevolking. De reden daarvoor noemt de PDB de lage aanval van Rudy Ellis op de PDB- leider Jopie Abraham van wie Ellis zegt dat hij op de nominatie stond door minister president Martina van zijn ministers- functie ontheven te worden. Een stelling die Ellis tijdens een persconferentie poneerde, maar volgens de PDB volledig ontkend wordt door de minster president.

De PDB vindt dat Ellis een politiek bedrijft waarbij men op de man speelt en waarbij hij voortdurend aanvallen lanceert die volledig te veroordelen zijn.

Ellis laat Abraham niet met rust, aldus de PDB.

Een punt daarvan is het zogenaamde ontslag dat Jopie Abraham als minister moest nemen, aldus het PDB- bestuur. De PDB heeft lang nagelaten op de beschuldigingen van Ellis in te gaan, maar nu door de UPB leider de minister president daarin is betrokken vindt de PDB dat de politieke opponent wel een lesje verdient.

Inmiddels heeft minister president Don Martina de vice-voorzitter van de PDB en toekomstig minister ing Franklin Crestian desgevraagd geantwoord dat er geen enkele brief heeft gecirculeerd over een gedwongen onslag van ex-minister Jopie Abraham. Volgens Crestian bleek minister president Martina nauwelijks te spreken over de leugen die Ellis daarover verspreid heeft. Ex-minister het huidig partijleider van de PDB Jopie Abraham heeft steeds ontkend dat zijn ontslag noodgedwongen was. Steeds benadrukte Abraham dat hij uit partij- politieke beweegreden had besloten zijn ontslag in te dienen. Een feit dat kennelijk — via de vice- voorzitter van de PDB — door de minister president wordt beaamd.

MADRID — Bij botsingen tussen de Spaanse politie en duizenden stakende Middelbare scholieren in Madrid vielen vrijdag zeker 25 gewonden. Men protesteert tegen de regerings- plannen de toelating tot de universiteit te verzwaren en het collegegeld te verhogen.

» stockmarket « NEWS

AMSTERDAM CLOSING PRICES JANUARY 23,1987

Ahold.	107,00	Naarden	76,50
Akzo NV	137,00	Nat.Ned.	172,70
Cred.Lyon.	80,50	Ned.Lloyd	
Aegon	85,00	Philips	45,30
Fokker	57,50	Royal Dutch	216,50
Gist.Broc.	331,00	Telegraaf	319,00
Heineken	159,70	Unilever	515,30
KonPap.	144,50	Verto	36,80
KLM	37,60	VNU	342,00
Meneba	52,50	Index	268,40

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Abbott Labs.	53 1/4	+ 1/2	Hilt.Hotels	71 1/2	- 1 1/8
Bank of Am.	14 5/8	- 1/2	Hutton	40 1/2	- 1/4
Baxter Labs.	22 1/2	+ 3/8	IBM	124	- 3 1/8
Borg.Warn.	40 3/8	- 5/8	ITT	59 1/4	+ 1/2
Unisys	98	+ 5/8	Lone St.Ind.	33 5/8	- 1/8
Campbell Rl.	22	- 1/2	McDonalds	68 1/2	+ 5/8
Chrysler	46 1/8	- 1 3/4	NCR	57 1/4	- 3/4
CocaCola	42	- 1/2	Pan.Am.Corp.	5 1/4	unch
Contr.Data	28 3/8	unch	Pepsico	30	- 1 3/4
Data Gen.	35 1/2	- 1/2	Ramada Inns	6 5/8	- 1/4
Delta Airl.	56 1/2	unch	Safeway		
Diebold	51 3/4	- 1 1/2	Seagram	68	- 1 3/8
Digital Eq.	143 1/8	- 3 5/8	Teledyne	310	+ 1/4
Dupont	96 1/2	- 2 1/2	Texas Instr.	140 1/2	- 1 3/4
East.Kodak	75	- 2 3/4	Textron	64 1/8	- 3 1/2
Firestone	29 3/4	+ 1/4	Union Pac.	68	- 2
Gen.El.	99 1/2	- 2	Unocal.	29 3/4	+ 3/8
Genl.Dyn.	75 1/4	- 1	Varian Ass.	25 3/4	- 1/8
Genl.Motors	70 1/8	- 2 1/8	Warner Lamb.	65 1/2	- 3
Hewlett P.	49 3/8	- 4	Williams Cos.	22 3/8	- 7/8

DOW JONES
Industrials
Transportation 867,37 - 8,48

AMERICAN STOCK EXCHANGE
Computer & Technology 118,04 - 3,08
REUTER.

Schoenhandel Lanka "Schoenen van goede smaak" Salin

GESLOTEN op maandag 26 januari

SNEKKAR "LE TRAITEUR"
bij Coca-Cola - Nieuwe Haven
SPECIAL van 23 t/m 29 Januari
Fricandel plus patates frites
plus kool sla f. 3,-

Stroomonderbreking

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken op:

* Dinsdag 27 januari 1987
vanaf 09.00 t/m 15.00 uur.
* Angolaweg, gedeelte Motilonesweg (vanaf Prairieweg tot Aparaiweg), Prairieweg, Montezumaweg en omgeving, Bonifaciusschool, Arowakenweg, gedeelte Kaminda Yakima, Lucayanweg, Olindaweg, Atabastenweg, Poncaweg, Pawnisweg, Toltekenweg, Ossagasweg, Huronweg, Tupisweg, Maskokiweg, Uteweg, Guacaipuroweg, Arikaraweg, gedeelte Senacaweg, Caiquetiaweg, Caribenplein, Ojanaweg en Totonakenweg.

KODELA

TOURIST PARADISE
Keukenstraat 2 - Punda
* Prachtige uit hout gesneden vissen
* Pelikanen
* Souvenir lepeltjes
We hebben "slechts" 50 verschillende motieven in voorraad. Tot ziens.

GEVRAAGD:
HUIS TE HUUR
volledig gemeubileerd.
3 slaapkamers, 2 badkamers.
Huurprijs: NAf.1000,- tot NAf.1500,-.
S.v.p. bellen
ELREFRAIR
Tel. 81029 - Dhr. Poels

KONTRATISTA!

Si den bo trabou bo tin ku koba kualke kaminda kant'i kaya . . .

Evitá molèster i problema. Yama nos na NUMBER 120 i nos ta dunabu tur informashon di unda tin kabel ta kore bou di tera.

ABO TA TRAHA TRANKIL - I NOS TA KEDA SIRBI NOS KOMUNIDAT

SETEL
Servisio di telekomunikashon

Shorts en T-shirts
met Curacaose dessins bij
CURAVA
in de dierentuin en bij
Landhuis Brievengat

DEEPWELL POMPEN
INSTALLATIE
EN
REPARATIE
7 daagse service van
8 uur a.m. tot 8 uur p.m.
Tel.: 77833 - 626002

CARINFO

KURSUS:	AANVANG:	TIJD:
Introduktie IBM/PC	7 febr.	8.00-10.00 u. a.m.
	9 febr.	1.30- 3.30 u. p.m.
Lotus 1-2-3	10 febr.	2.00- 5.00 u. p.m.
Lotus 1-2-3 Advanced	5 febr.	6.00- 9.00 u. p.m.
DOS 3.20	4 febr.	1.30- 4.30 u. p.m.
	4 febr.	6.00- 9.00 u. p.m.
DW3 Tekstverwerking	7 febr.	10.00-12.00 u. a.m.

In samenwerking met:
Keycomp Computer Systems N.V.
IBM Authorized Dealer
Centro Comercial Antilla unit 16/18 - Tel.: 70404
Personal Computers

FOR ONLY
$ 117 U.S. MONTHLY

Purchase a 12.500 m² lot (3.09 acres) in one of Venezuela's richest and most prosperous areas.
Land development with areas reserved for Country Club, Swimming Pool, Church, Hotel, Artificial Lake, Commercial Area, Gas Station, Children's Playground, Farm, etc.
Located in the area of most rapid growth and valuation in Venezuela, where land prices are constantly increasing.
12.500 m² lot (3.09 acres) from $ 5000 U.S. and easy monthly payments of $ 117 U.S. (Or the equivalent in florines).

DON'T LOSE THIS OPPORTUNITY TO MAKE THE BEST INVESTMENT OF YOUR LIFE

Cut out this coupon and mail it with your address in order to send you further information

INVERSIONES INDELOP, C.A.
Edificio Cavendes, Piso 8, Oficina 805.
Avenida Francisco de Miranda
Los Palos Grandes - Caracas - Venezuela.

Please send me, without obligation, booklets and additional information on lots:

NAME: ____________
ADDRESS: ____________
____
____________ TELEPHONE: ____________
COUNTRY ____________

REBIBA BUNITESA DI BO TELEFON.

Si bo tin un telefòn di e modèl aki i e no ta asina bunita mas, òf bo ke kambia su kara, nos tin bon notisia pabo.

Sak'e for di stòpkòntakt, bini kun'e na nos SETEL BUTIK i nos ta pone un kaska nobo riba dje pabo.
Tin kaska koló kòrá i tin kaska koló bèrdè. Hasi lihé pasobra e kantidat ta limitá. E ta kostabu sinku florin so i por pon'e riba bo resibu di luna.

Setel ta para pa servisio i kalidat.

SETEL
Servisio di telekomunikashon

Hardee's

Hardee's heeft weer een fantastische
"SPECIALE KOMBINATIE"
voor U.
U krijgt
MUSHROOM 'N' SWISS BURGER
(brood met sesam-zaad, lekkere stukjes mushrooms in saus, twee dikke plakken Swiss cheese en een heerlijke ¼ pd. beef burger.)
EEN GROTE FRENCH FRIES
(lekker knapperig)
EEN GROTE Coca-Cola
Dit alles voor slechts
f. 6.95
Hardee's waar U heerlijk en goedkoop eet in een gezellige omgeving.

ADVOKATENKANTOOR WINKEL, KNOPPEL & SOLIANA N.V.
en
INCASSO- EN TRUSTKANTOOR ANTILIA N.V.

Op korte termijn bestaat de vacature voor een

ADMINISTRATEUR/ADMINISTRATRICE

Hij of zij is zelfstandig verantwoordelijk voor de financiële administratie van beide bovengenoemde vennootschappen.

Tot haar/zijn taken behoren o.a.:
— afsluiten van de grootboek-rekeningen
— het controleren van sub-administratie
— het opstellen van de Verlies- en Winstrekening en de Balansen en de maandelijkse rapportage daarvan
— het voeren van de personeelsadministratie
— het verrichten van andere controle-werkzaamheden en het bewaken van de kosten.

Tot haar/zijn taken kunnen mede behoren het onderhouden van de contacten met de incasso-cliënten.
Het ligt tevens in de bedoeling dat de betrokkene in de nabije toekomst ook de functie van Office Manager zal bekleden.

Voorkeur gaat uit naar een:
— MBA-opleiding
— 5-jarige ervaring

Betrokkene dient onderlegd te zijn in de computer boekhouding en in wijder verband de automatisering van de administratieve processen in bovengenoemde vennootschappen kunnen begeleiden.

Salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden overeenkomstig de genoten opleiding en ervaring.

Uitsluitend schriftelijke sollicitaties aan het adres: Berg Carmelweg 10-A.

TE HUUR AANGEBODEN:
PAND SCHARLOOWEG Nr. 92
(voorheen gebouw-Immigratie),
In zeer goede staat van onderhoud.
Zeer geschikt voor kantoor of doktersparktijk.
Eigen terrein en volop parkeerplaatsen.
Geïnteresseerden te bellen tijdens kantooruren op telefoon 614588, toestel 25.

BEKENDMAKING

Tengevolge van een verhoging van de prijs van brandstof MARINE GASOIL met f. 9.60 per 1000 liter, is de brandstoftoeslag per 23 januari 1987 met 0.1171 cent per kWh verhoogd.

De brandstoftoeslag bedraagt aldus per 23 januari 1987 6.1147 cent per kWh, in plaats van 5.9976 cent per kWh.

KODELA

Hardee's
CHILDREN'S MEAL DEAL!
slechts fl. 3.50!
Hamburger
Frisdrank in klein formaat
portie patat frites
En dan nog een kadootje erbij voor onze jonge klantjes (t/m 12 jr).
Goed eten voor „goed volk" bij Hardee's

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag 25 februari 1987 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 33 alhier, ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1263 van het Burgerlijk Wetboek:

een perceel grond, bekend als kavel 77 van het verkavelingsplan Villapark de Goede Hoop op "ESPERANZA", omschreven in meetbrief nummer 394 van 25 augustus 1985, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Fosfaatweg 18.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

Notariskantoor
Palm & Senior
Polarisweg 33,
Tel.: 613199.

DEPARTEMENT VAN LUCHTVAART

In de maand maart 1987 zal er weer gelegenheid gegeven worden tot het afleggen van

LUCHTVAARTEXAMENS

Voor nadere informatie en aanmelding kunt U zich wenden tot het Departement van Luchtvaart, Mahaima z/n, Curaçao.

Curaçao, 14 januari 1987.

De direkteur,
S.J. Francisco.

FOR RENT
FIVE STORY BUILDING
Situated at Madurostraat nr. 32, Punda.
Info.:
Mr. Reiter - Tel. 611784-612695.

SETEL

MEDEDELING

Hierbij maken wij bekend dat de telefoonrekening over de boekmaand JANUARI 1987 op 15 JANUARI 1987 op de post is gedaan.
De vervaldatum van deze rekening is 4 FEBRUARI 1987.
Teneinde te voorkomen dat administratiekosten in rekening moeten worden gebracht, doen wij een beroep op onze abonnees om bovengenoemde rekening uiterlijk op de vervaldatum te voldoen.
Betaling kan plaatsvinden bij de kassa's van ons hoofdkantoor te Sta. Maria, alle banken, girodienst en tevens bij de hulpkantoren van het gouvernement.

ONZE KASSA'S TE STA. MARIA ZIJN OPEN VAN 7.30 TOT 15.45 UUR.

SETEL N.V.

TOT DEZE UITGAVEN vertelde ik alleen maar voor de lol, voor thuis, voor school en zo. Ik vertelde verhaaltjes in allerlei pedagogische situaties, ze waren ook nogal moralistisch. Andere waren weer alleen grappig. Ik vertelde bijvoorbeeld over jaloersheid en noem maar wat, aan de hand van dierenfabels. Maar ik had nooit het idee om een boek uit te geven. Deze verhaaltjes in het Papiamentu had ik opgeschreven in een echte mondelinge "verteltrant"; die heb ik nu omgezet in "schrijftrant", waarbij ik de karakters hebt uitgediept en in het algemeen gezegd het accent op de compositie heb gelegd. Mijn uitgangspunten voor die verhalen waren dat de fantasie een grote rol moest spelen evenals de humor, maar ook een didactisch element zodat de kinderen iets uit mijn verhalen zouden kunnen leren. Kinderen moeten tussen de regels door informatie uit de verhalen kunnen halen; het mogen geen zoete, pedagogische vertellingen worden, maar het opvoedkundige element moet wel degelijk een rol spelen. In enkele gedichten is het pedagogische wel sterk op de voorgrond komen te staan.

Frances Kelly met een dubbel-primeur

Fantasie en humor spelen een grote rol maar de kinderen moeten ook wat leren

In de Nederlandstalige uitgave zijn een tiental verhalen bewerkt en uitgebreid, die er dus al eerder waren in het Papiamentu. De kern van die verhalen is er altijd gebleven en soms is er ook nauwelijks iets veranderd, maar alleen wat uitgediept.

Naar aanleiding van deze Nederlandse verhalen heb ik toen weer een bewerking in het Papiamentu gemaakt. De Papiamentse bundel bevat dus niet de oorspronkelijke in verteltrant opgeschreven verhalen, maar de herschreven bewerking van de Nederlandstalige, vermeerderd met een aantal gedichten.

Sonia Garmers heeft deze Papiamentu- versie gelezen en vond het taalgebruik heel goed. Het Papiamentu is ook heel rijk aan allerlei uitdrukkingen; die heb ik proberen te gebruiken, maar je moet vaak wel heel wat nadenken eer je de juiste zegswijze vindt.

De bewerking in het Papiamentu was daarom echt een vreselijke taak, waar ik ontzettend veel tijd in gestopt heb. Het is geen letterlijke vertaling, omdat dat gewoon niet kán, want je krijgt een heel andere sfeer. Het moeilijkste vond ik dat er bepaalde termen in het Papiamentu niet bestaan. Dan moet je omschrijvingen gaan geven, die vaak multi- interpretabel zijn. Dan schrijf ik iets en dan kan iemand anders het heel anders begrijpen. Ik heb hierbij wel erg veel steun gehad van mijn man. Eerst vertaalde ik gewoon letterlijk, maar op het laatst zijn ze toch heel anders geworden; niet qua inhoud, maar qua taal en formulering.

In de Nederlandse versie moest ik vaak dingen uitleggen die voor hier niet nodig zijn. Iedereen weet hier dat een shoco in een hol woont, maar Nederlands moet je er wel bijschrijven wat een shoco is en waar hij leeft.

Aanvankelijk dachten we aan verhalen voor kinderen van acht jaar en ouder, maar de uitgever heeft er nu vanaf elf jaar van gemaakt. De Papiamentse versie is voor dezelfde leeftijd, al zijn de gedichtjes wel wat eenvoudiger. De verhalen zullen zo geschikt zijn voor de hoogste klassen basisschool en de brugklas van het voortgezet onderwijs.

Toen ik een tijdje geleden een middag in de bibliotheek vertelde tijdens het wekelijkse verteluurtje, merkte ik hoe weinig onze kinderen van het Papiamentu weten. Ze kunnen het moeilijk lezen en moeilijk schrijven en hebben moeite met het begrijpen van een iets moeilijker tekst. Ik verzorgde een poëzie- middag. Aan de hand van een kort gedicht praatte ik over wat een gedicht is, kenmerken ervan zoals rijm en andere vorm- verschijnselen. Toen heb ik wat voorgelezen, wat de kinderen wel leuk vonden. Maar toen ze zélf iets moesten proberen te maken lukte het niet meer.

TITEL

Eerst wilde ik de bundel «Hier en dáár» noemen, maar we vonden die titel toch te weinig zeggend. Daarom hebben we er *Wi-ki-ki-ri-ki-ki* van gemaakt. Dat is ook in Nederlands goed uit te spreken: hóp-sa-sa, héi-sa-sa / Wí-ki-ki-rí-ki-ki. Maar in het Papiamentu is het natuurlijk Wi-ki-ki-rí-ki-ki; dat zeg je in het Papiamentu vrij gemakkelijk. In beide talen kon de titel zo gebruikt worden.

«Hier en dáár» is een verhaaltje dat ik één van de leukste uit de bundel vind. Ik had het verzonnen voor mijn zoontje, die vreselijk lui was. Het einde was ontzettend moralistisch, maar dat heb ik later veranderd. Luie Mier wordt voor de gek gehouden, maar bedriegt op zijn beurt de andere mieren weer: het dorp van zoetigheid waar je nooit hoeft te werken is niet dáár, maar híer! Allemaal hebben we een bepaald stramien waarin we moeten lopen. Als mier heb je een etiket: je moet ruiken, je moet zuigen je moet sjouwen en slepen en zwoegen, maar "schommelen - niksdoen" dàt doe je toch niet. Dat zijn dingen, die je bij de mensen ook vindt dat je in bepaalde rol vervult. Als je dat niet doet, word je niet geaccepteerd.

In dat verhaal heb ik ook het geroddel van hier, het zich verspreiden van geruchten, die nooit gecontroleerd worden, verwerkt: één mier zit daar te schommelen, een ander zegt: er zitten er tien; weer een andere: joh, er zijn er honderd en ze zeggen dat ze nooit meer willen werken. Maar ik ben bang dat kinderen daarover heen lezen, dat ze dat niet zullen begrijpen.

FABELKARAKTER

Veel van de verhalen hebben een dubbele bodem. In «Wi-ki-ki-ri-ki-ki» vind je de kracht van iets wat je zelf schept en wat je op de duur zelf niet meer de baas kan. De grootste vijand is de mens, terwijl de dieren zelf ook onderling vijandig zijn. Het aardige in dat verhaal is dat een Arubaan nooit een shoco zal doodschieten, want hij gelooft dat dat «mala suerte» (ongeluk) brengt. De beschrijving, die ik van alle dieren geef, klopt wel met hun uiterlijk gedrag, maar het karakter dat ik ze meegeeft, is helemaal gefantaseerd. Er is geen verband tussen hun uiterlijk en hun karakter. Toen de karakters in de verhalen vaststonden, heb ik de dieren zich als zodanig laten gedragen. De karakters hebben dus met de natuur zelfs niets te maken.

De illustratrice Giolina Henriquez heeft voor haar tekeningen nog een hele studie moeten maken van diverse dieren: hoe vliegt een shoco, hoe zwemt een caret (schildpad) etc., etc.

Ook vind je verschijnselen van de mensen van hier, die via de dieren verteld worden: meeuwchi en chuchubi zijn de roddelaars, in «Spook zonder hoofd» vind je de vriendschap, het buitenbeentje komt in «Jan Keke», de mooie miss in «Hoe mooier hoe dooier»: ik ben mooi en jullie tellen allemaal niet mee! Voor «Ze heette kip» had ik eerst een heel andere einde, maar nu doet kip zich voor als allebei: als kip èn als haan. In dat verhaal heb ik folkloristische elementen als hanen- gevechten en San Juan met zijn Dera Gai verwerkt. Sommigen zijn "anders": de kip wordt niet als haan (h)erkend, ook niet door zijn eigen moeder. Dat merk je op school ook vaak, dat mensen in de naaste omgeving juist niet zien dat een kind iets heeft, terwijl een moeder dan zegt: ik had het moeten zien!

Eén verhaal heeft een nogal cru einde: «Het plan». Dat vinden kinderen vaak niet zo leuk, maar het is in het leven ook niet allemaal mooi en romantisch. In een eerdere versie was het nog veel erger, maar dat heb ik veranderd. Kinderen houden niet van een slecht einde, zo'n verhaal willen ze later ook niet meer lezen. Als ze eenmaal weten hoe slecht het afloopt, hoeft het voor hen niet meer.

SCHRIJFPROCES

Indertijd had ik meegedaan aan de «Concurso storia pa mucha» en naar aanleiding van mijn inzending werd ik toen benaderd door Alice van Romondt, de uitgeefster van Charuba. Ze had mijn bijdrage gelezen en bracht me toen in contact met Miep Diekmann, die op Aruba was. Miep heeft me toen geleerd hoe je karakters uitdiept en tegenover elkaar plaatst, hoe je een verhaal in schetsvorm op papier zet zodat je weet waar je naar toe gaat. Ze heeft me ook begeleid wat technische zaken betreft en ze gaf advies over wat ik wilde uitwerken: dát is te ouderwets, dat is te zeikerig, hoe breng je compositie aan: wát ga je zeggen en hóe ga je het zeggen? Bovendien wees zij erop dat wat hier gewoon is toch voor Nederlandse lezers uitgelegd moet worden.

(vervolg op pa...

FRANCES DOROTHY KELLEY (Aruba, 1946) haalde aan het Colegio Arubano haar HBS A-diploma en haar onderwijsakte, waarna ze in Nijmegen de volledige bevoegdheid verwierf. Sinds 1968 werkt ze bij het buitengewoon onderwijs op Aruba. Ze heeft twee kinderen en is getrouwd met de bekende politicus Guillermo Trinidad.

Als eerste uitgaven verschenen van haar bij Charuba /Leopold een bundel met tien Nederlandstalige verhalen: *Wi-ki-ki-ri-ki-ki*, die onder dezelfde titel in het Papiamentu werd vertaald en bewerkt. Bovendien verschenen in de Papiamentstalige bundel nog een negental gedichten die in de Nederlandstalige bundel ontbreken.

Dit is dus een dubbelprimeur, omdat dit de eerste bundel met dierenfabels van Aruba is en — waar andere auteurs óf voor Nederlands óf voor Papiamentu kozen — hier tegelijkertijd van beide talen gebruik gemaakt wordt: geheel volgens de opzet van het tweetalige Charuba.

De Amigoe- medewerker Wim Rutgers sprak met de auteur naar aanleiding van deze twee uitgaven.

...illustratie door Giolina Henriquez...

...illustratie door Giolina Henriquez...

(vervolg van pag. A) FRANCES KELLY

Dat pinda's onder de grond groeien bijvoorbeeld, dat moet je even vermelden.

We hebben lang gezocht naar een goede volgorde van de verhalen. Ik wilde niet twee keer dezelfde moraal achter elkaar: twee keer "egoïsme gestraft" kan niet. Ook inhoudelijk hebben we erg op de volgorde gelet: niet twee keer een verhaal van een shoco bijvoorbeeld of over vogels. Toen we de titel eindelijk gekozen hadden, moest ik de verhalen weer anders rangschikken. De moeilijker verhalen heb ik ook wat naar achteren geschoven, maar er is geen volgorde van eenvoudig naar ingewikkeld. Ik heb ontzettend veel zitten schrijven om een bevredigend indeling te maken, die variaties aanbood en de sleur vermeed.

Op de vraag wat de plannen voor de toekomst zijn, wil Frances Kelly niet direct antwoorden: Er zijn wel degelijk plannen voor een langer verhaal, maar wat en hoe dat blijft een verrassing. Dat we nog meer zullen horen na dit dubbel-debuut staat echter nu al wel vast.

WIM RUTGERS

Frances Kelly: Wi-ki-ki-ri-ki-ki (Charuba - Leopold; Oranjestad/ Den Haag, 1986)
Illustraties van Giolina Henriquez
Nederlandstalige uitgave van 108 pp.; Papiamentstalige uitgave van 116 pp.

Wikikirikiki si por a tover, miho cu ken cu ta! Pero den scur so. Su palo di tover no tabata por contra rayo di solo. Ta p'esey mes Wikikirikiki tabata ten'e bon scondi bou di un baranca grandi den cura di Ayo. Ey tabata scur-scur. Ni e rayo di mas triminti por a yega eynan.
'Mara e solo fastioso aki por keda un dia sin sali', Wikikirikiki a pensa hopi biaha. E mes tambe tabata odia ora solo ta kima. Sconde banten die pa solo bou di baranca. Bwe!

Wikikirikii kon toveren, als de beste. Maar alleen in het donker. Zonnestralen - daar kon zijn toverstok niet tegen. Daarom hield hij hem goed verborgen onder een grote rots in de tuin van Ayo. Pikkedonker was het daar. Zelfs de brutaalste zonnestraal kon daar niet bij.
'Als die rotzon maar eens een keer niet opkwam', dacht Wikikirikiki vaak. Zelf had hij ook een hekel aan dat felle zonlicht. Zo'n hele dag tussen de rosten schuilen... Bah!

Ken ta core mas den
kitrin
sasa aw'i bebe for
di pos?
Ken ta basha santo
blanco
riba flur pa tapa
su mahos?
Ken ta pasa cas-cas
cu burico
bende awa den su
halfat?
Ken ta conde su lanterna
pa haya claridad anochi
lat?
Ken ta laba cer'i paña
sushi,
freganan na man riba su
washi?
Ken ta coy calbas p'e
bebe
awa 'frieu' for di un
tinashi?
Ken ta para cush'na na
fogon
un wea [illegible]
[illegible]
despues di bin cas bon
cansa?
Ken ta tortea un shop'i
torto
cu un ramada pabaru di
dje?
Ken lo bista un sambarco
o un cutisa cu ta
sirbi'e?
Ken ta cuida su maishi
pone na bohi o na
parapeta?
Ken ta para, pa den
spigat
lur pafo mane' caweta?
E contesta ta: Nos
ni un!
Ya tur cos a keda
tras.
Den un tempo'ki
moderno
ya ningun di nan
ta pas
Cos por cambia bay
fo'i moda,
pero nunca lubida:
cu ta HENDENAN
di antes
a haci nos loke
nos ta

...illustratie door Giolina Henriquez...

Tegen slechte adem, geslachtsziekte en zenuwinzinking

Opmars van Indonesische geneeskrachtige kruiden "Jamu"

JAKARTA - Oude geneeskrachtige kruiden beleven een hausse op de specerijen- eilanden die Indonesie vormen.

Medicijn- vrouwen, gebedsgenezers en zelfs in het Westen opgeleide artsen schrijven geneeskrachtige kruiden voor, voor alle kwaaltjes en pijntjes die het leven vergallen, afnemende seksuele potentie en een rimpelende huid.

In Jakarta alleen al lopen een drieduizend in sarong geklede vrouwen rond die een geneeskrachtige kruidendrank — "jamu" — schenken uit flacons die ze in grote fruitmanden op hun rug meevoeren.

Maar jamu wordt ook verkocht in aantrekkelijke verpakking in supermarkten en drogisterijen en er worden nieuwe klanten in het buitenland voor gevonden.

"Het is een van de grote industrieen van Indonesie" zegt een westelijke gezondheids- consulent. "Men beschikt er nu over fabrieken met computer- systemen en moderne marketing technieken."

Indonesiers zoeken naar traditionele geneeswijzen voor alles en nog wat, varierende van onwelriekende adem tot zweren, geslachtsziekte en zenuw- inzinkingen.

Nu moderne onderzoekslaboratoria nieuwe recepten vinden, worden in Indonesie op het ogenblik door meer dan 270 fabrieken meer dan 200 verschillende kruidenmedicijnen gemaakt.

De omzet vorig jaar bedroeg 25 miljoen dollar, 7 miljoen dollar meer dan in 1985. Dit zegt Djoko Hargono, hoofd Traditionele Geneeskunst van het ministerie van Gezondheid.

Per jaar wordt voor ongeveer 6 miljoen dollar geexporteerd naar de Verenigde Staten, Australie en Europa en andere landen in Azie.

"Wij proberen dokters te overreden jamu in hun pakket op te nemen", zegt Hargono.

Ongeveer vier op de vijf Indonesiers wonen op het platteland, waar normale gezondheidszorg moeilijk is en de mensen bovendien te arm zijn om zich haar te kunnen veroorloven. Vrijwel elk dorp heeft zijn medicijnman, die jamu met een toverspreuk of gebed voorschrijft nadat hij over zijn patiënt heeft gemediteerd.

Er is een Indonesische arts die jamu niet graag voorschrijft voor wat dan ook. Hij zegt dat er geen studie is gemaakt van de werking op de lange duur. Het komt hem voor dat jamu alleen maar goed is om de mensen te doen geloven dat zij seksueel hun mannetje staan.

Er zijn jamu- recepten waarvan de "geheime ingredienten" die extra kick verschaffen. Maar de firma's wijzen erop dat zij geen alcohol of verboden drugs gebruiken en de betrokken dienst van de regering regelt alles.

De meeste jamu- consumenten zijn vrouwen, die het gebruiken voor geboorte- beperking, menstruatieklachten, zwangerschapsproblemen of ter verbetering van hun algemenegezondheid en complex, zegt Hargono.

Ani Ridwan, een huisvrouw, zegt dat zij het gebruikte om na de geboorte van een baby "slank" te worden en "mijn huid recht te trekken".

Familie- recepten met verschillende specerijen, wortelen, schors, bladeren, zaden, fruit, gebeente en andere natuurlijke stoffen, worden door de ene generatie doorgegeven aan de andere.

Mooryati Sudiboyo, eigenaar van de Mustika Ratu Jamu maatschappij, zegt dat haar recepten generaties geleden door een Javaanse vorst aan haar familie werden gegeven.

Sudiboyo begon 30 jaar geleden met primitieve middelen jamu te maken, maar nu heeft zij een fabriek in Jakarta van 750.000 dollar en meer dan 11.000 werknemers. Zij maakt een reeks zepen en cosmetica, samen met haar traditionele geneesmiddelen.

Maar weinig firma's hebben hun eigen kruidentuinen. "Teveel mensen zouden van hun brood- winning worden beroofd", zegt Jaya Suprana, eigenaar van Jamu Jago, een van de grootste bedrijven. Hij zegt dat de medicijnen doeltreffender zijn als de ingredienten op de traditionele wijze worden verkregen door vrouwen die de bossen intrekken.

De jamu- industrie mogen een grote vlucht genomen hebben, met enorme fabrieken en gladde verkoop- methoden, veel wordt nog geleverd door de vrouwelijke venters die het per glas verkopen. Sudiboyo zegt dat zij een gulden of vijf, zes per dag verdienen — en alle jamu hebben die ze maar op kunnen drinken.

In het Moslimland Indonesie wordt jamu door mannen verkozen boven alcohol. Ze drinken het na gedane arbeid aan een kraam langs de weg of in een cafe.

"Ik drink het een keer of vier per week tegen vermoeidheid. het is goed want er is geen nevenwerking", zegt een taxi- chauffeur. In de grote rosse buurt van Jakarta, Kramat Tunggak, wordt bij voorkeur een jamu- thee gedronken die de potentie zou bevorderen.

En Suprana heeft een nieuw concept in jamu- marketing voor de plaatselijke 'yuppies' ingevoerd — "jamuterias" of modieuze spa's, waar de mensen aan een bar kunnen gaan zitten en hun favoriete gezondheids- drank bestellen.

Het debuut van Debrot

Vergeten bladzijden uit de Antilliaanse Literatuur

Mogelijk zonder het zelf ooit geweten te hebben debuteerde Colá Debrot op Curaçao in De Vrijmoedige, 26 september 1918. Dit weekblad, uitgegeven en geredigeerd door Carsten D. Meijer gaf volop ruimte aan de 'vrije opvattingen' van hen die de r.k. kerk kritiseerden, maar vrijwel niet aan romans, verhalen en gedichten. In deze krant verscheen het volgende gedichtje van Debrot, dat eerder verscheen in De Nieuwe Amsterdammer, een krant waaruit Meijer vaker stukken overnam:

HAAT
We haten en verwenschen
Iemand om 'n slechte
daad
[illegible]
menschen
Weten wij 't meeste kwaad?

In de context van de sociaalculturele en ideologische spanningen die op Curaçao in die tijd bestonden, een zeer relativerende en uiteindelijk verzoenende stellingname. Een stellingname die (met name) het vroege werk van Debrot karaktiseert (waar later teleurstelling in de mogelijkheid van verzoening en synthese voor in de plaats komt). Het gedichtje komt niet voor in de bundel Heimwee die Debrot in 1918 onder het pseudoniem Nouel Cola uitbracht in Nijmegen (Elektrische Drukkerij J.H. Schippers). Het behoort tot het vroege werk van Debrot waarover zijn vrouw zegt (in een brief van 20 november j.l.) "My husband never intended to have the few early poems he wrote included in a eventual collection. This seems to be the attitude taken by the majority of writers: they would rather suppress early work. After showing them to me in the late twenties or early thirties and describing them as of no importance at all, we forgot them and lost them somewhere." Het gedichtje werd ondertekend met 'N. Debrot', waarover mevrouw Debrot-Reed zegt, "I do believe definitely that it is by Cola, a typical adolescent poem: naive and at the same time seriously felt; he showed a knowledge and feeling for metre and rhythm even then". Hoewel bedoeld om in vergetelheid te raken, wordt het daar nu toch — met de instemming van mevrouw Debrot — aan onttrokken.

HET ENGAGEMENT VAN WILLEM KROON

Wanneer we 'engagement' omschrijven met 'een sterke betrokkenheid van een auteur bij de maatschappelijke problemen waarmee de sociaal-economisch zwakkeren in de samenleving werden geconfronteerd', dan behoort Kroon stellig tot de geëngageerde schrijvers uit de Curaçaose literatuur- geschiedenis. Zijn betrokkenheid bij de positieverbetering van de Afro-Antilliaanse bevolkingsgroep uitte zich tot in de kleinste zaken, zoals moge blijken uit een brief die de redacteur van La Cruz — waarschijnlijk Pater Wahlen — schreef (en bewaard is gebleven in het Centraal Historisch Archief).

Curaçao, 4 mei 1921.
Zeer Eerw. Pater,
Met plezier heb ik het stuk van de correspondent gelezen. Ja, een mooi stukje "Den Balcon". (Een kort toneelstuk, verschenen in La Cruz, 4 mei 1921 - AGB.) Alleen heb ik een maar er bij te zetten, namelijk de Shon van Ignacio. Misschien heeft hij het stuk van Shon niet oplettend gelezen of (God geve nietiging het hem niet aan.
Toch wil ik hem beleefd verzoeken, deze keer het lastige, vernederende, dubbelzinnige en onbeschaafde Shon maar gerust weg te laten, zijn pen goed afwaschen en een mooie, deftige, moderne en democratische señor, Don, Meneer, Señora, of Mevrouw in de plaats te gebruiken. Ik had geen tijd toen ik laatst bij u kwam, meer over het nieuwe stuk Artesano pa Nobis pa Nobleza te spreken, ofschoon ik U, nu beleefd verzoek, als U mijn stuk steeds waardeert en van plan is te publiceeren, om alle shon die er in komen, Don of Meneer in plaats te schrijven. (Het betreffende stuk van Kroon verscheen in La Cruz van 1 juni tot en met 13 juli 1921 - AGB.) Daarom acht ik beter een lijstje hierin te geven, hoe het beter zou gaan. Dus, schrijf in plaats van:
Sjon Cai - Don Carlo
Sjon Pascual - Don Pascual
Sjon Jacobo - Señor Jacobo
Sjon Elena - Elena
en Señor Casanova ens. Mijn innigste wensch is, van heden af het woord Shon te bestrijden en anderen helpen zijn gebruik in verleden te begraven.
Dat U ook een beetje er voor zal doen, hoop ik altijd, steeds dezelfde,

Willem E. Kroon

In zijn bekendste roman Giambo bieuw a bolbe na wea (oorspronkelijk in La Union, 1924/25) zou Kroon het maatschappelijk gevoelige woord 'shon' meerdere malen aanwenden om bepaalde personages te karakteriseren als meer of minder betrouwbaar. Zoals in een ontmoeting tussen Gilberto, de kwaadwillige 'frei' van Matilde en Luisita, het nichtje van Matilde uit Band'abou.
"(Matilde:) "Bo ta bay caba, Luisita? Ya bo sá, cuminda Shon Gilberto, mi comprometido."
Luisita a comprende e poco cu Matilde quie tum'é haci i el a cuminsa hari.
-"Prima, bo sá, e senor aqui, si mi n'ta herá, ta Gilberto Damon, mashá conoci di cas. N' ta premé bes cu mi conoc'é. No ta hende cu a quer'é Shon nunca. No queré tampoco, pasombra mi ta di cunucu, cu mi ta corre yama tur hende Shon."
In de roman is het 'spel' van Luisita met het woordje 'Shon' een van de middelen om de lezer kenbaar te maken dat het vertrouwen van Matilde in Juan onterecht is. Op de achtergrond speelt Kroons opvatting dat 'Shon' misplaatste maatschappelijke ongelijkheid tot uitdrukking brengt, en herinneringen oproept aan de tijd van de blanke 'shon' en de zwarte 'slaaf'. Kroon zou zich enkelen jaren later in een artikel in La Union, 1 december 1927, op even felle wijze als in de brief aan Pater Wahlen, verzetten tegen het gebruik van het woordje 'Shon', overtuigd als hij was dat op alle fronten te vechten voor de positieverbetering van de Afro-Antilliaanse bevolking. Daar hoorde voor Kroon — niet in de laatste plaats — een bedachtzaamheid met betrekking tot het Papiamentu bij: het is mede in de taal dat ongelijkheid en machtsmisbruik tot uiting komen.

JOSPEH SICKMAN CORSEN GEDICHTEN IN HET PAPIAMENTU

Vrij snel na de dood van Joseph Sickman Corsen, 8 oktober 1911, verzamelden enkele van zijn vrienden waaronder Benjamin A. Jesurun, zijn gedichten en brachten het uit onder de titel Poesias. Te oordelen naar een aankondiging in de weekkrant El Imparcial verscheen de bundel in 1915 op de Curaçaose boekenmarkt.

In zijn voorwoord bij de verzamelbundel schrijft Jesurun bijna alles te hebben verzameld: "(...) reinvindicar de las sombras del olvido las poesias de Corsen, las ha reunido casi todas". Het wordt niet duidelijk of de vrienden van Corsen niet alles konden opnemen daar niet alle gedichten achterhaald werden, of wilden opnemen. Ik vermoed het laatste. Het lijkt me vrijwel uitgesloten dat Jesurun cum suis niet op de hoogte waren van het bestaan van de twee Papiamentstalige gedichten die ik aantrok op de bladzijden van bijna verpulverde kranten.

De bundel Poesias bevat tachtig Spaanstalige gedichten en slechts drie Papiamentstalige gedichten: 'Ata Nubia', 'Roeman di caridad' en het beroemdste gedicht uit de Antilliaanse literatuur- geschiedenis 'Atardi'. Door dit laatste gedicht is Corsen meerdere malen 'de vader van de Papiamentstalige poëzie' genoemd. Het zou echter aan deze eretitel geen afbreuk doen wanneer aan het oeuvre van Corsen wat meer gedichten in het Papiamentu konden worden toegevoegd. Bij deze dan.

UN KEHADOR

Si mi kere bo
palabra,
Na tin hende koe'n
ganja bo
Ni desgracia koe'n
pasa bo;
Bo ta keha riba sole,
Bo ta keha riba
bientos,
Coe nada bo'n ta
contentoe;
Ai!
Bo ta keha largoe bai.
Bo trabao no ta
[illegible]
Pa bo bisti, come, bebe
I paga loke bo debe;
Toer bo amigo a sali
falsoe,
Bo roeman tin poco wisji,
Bo courant falta notisji;
Ai!
Bo ta keha largu bai.
Bo roeman ta sina
krepchi
Bo muhé ta haci gastoe,
Bo criá tin [illegible]
trastoe'
E ta fica riba caja,
E ta coshina sin
stancia,
I bo jioe, ai, esta
un ansia!
Ai!
Bo ta keha largoe bai.
Ora e pober corre-é,
boela,
Bo ta spanta [illegible];
Ora e keda katoe un
poco,
O mi Dios, ta kiko e falta!
Ora e landa e ta
haci maloe
[illegible]-libra e subi paloe.
Ai!
Bo ta keha largoe bai.
Bo'n tin bisinja?
esta tristoe!
Caba ora bo tin bisinja,
Nan ta horta bo
galinja,
I nan jioe ta sinja
di bo
Hopi cos k'e'n meste
sabi;
Toch bo'n por wardé
bo'i jabá
Ai!
Bo ta keha largoe bai.

J.S. Corsen.

"JUBILEO DI EMANCIPACION"

Het eerste trof ik aan in het 'Suplemento di la Cruz' uitgebracht ter gelegenheid van 'hubileo di oro Emancipacion', 25 juni 1913. De bijdrage van Corsen 'Hubileo di Emancipacion' was (vanzelfsprekend) niet geschreven om de afschaffing van de slavernij 50 jaar eerder te herdenken, maar was geschreven voor het vijfentwintig jarige herdenkingsfeest in 1888. Het werd opgenomen in de gelegenheids- publicatie Fiesta William III — Curaçao — Hulde uit Dankbaarheid, uitgegeven door A. Bethencourt e hijos.

De feestelijkheden stonden geheel in het teken van een onvermoeibare dankbaarheid aan de Nederlandse vorst, "die nu 25 jaren geleden zovele duizenden rampzalige wezens, die onder het harde slavenjuk zuchtten, aan de maatschappij teruggegeven, in de menschelijke waardigheid hersteld heeft" (in de woorden van C.D. Meijer, een van de velen die aan het woord komen in dit herdenkings- geschrift). Ook Corsens bijdrage is een homage aan de vermeende goedheid van de Oranjevorst, en is in de context van de feestelijkheden een alles behalve authentiek geluid te noemen. Het is opmerkelijk genoeg [illegible] in het Papiamentu geschreven. Opmerkelijk daar Corsen zelf vrijwel uitsluitend in het Spaans dichtte, en het overgrote deel van de bijdragen aan het gedenkboekje in het Nederlands, Spaansch, Engels en zelfs Frans is. Door zijn keuze voor het Papiamentu klinkt nog iets van de stem van de direkt betrokkenen door: de vroegere slaven. De groep om wie het ging, maar tevens de groep die geheel buiten het eerbetoon werd geplaatst. Ook Corsen ontkwam niet aan deze handelwijze (zie inzet).

Het tweede gedicht dat naar boven kwam verscheen ruim een maand na de dood van Corsen in La Cruz. Op 31 oktober kondigde de redactie de publikatie van enkele gedichten van Corsen aan: "Cos gustoe lo nos publica di bes en cuando den nos periodico algun poesia di es poeta difunto Sr. J.S. Corsen, koe un amigo intimo di djé tabatatin finesa di manda nos. Sin duda lo nan ta un recuerdo dushi i agradabel pa muchoe amigoenan di es fine, tantoe stimá i apreciá pa motibo di e donnan precioso di su corazon noble." Die week verscheen 'Roeman di Caridad', de daarop volgende weken, 'Plegaria' (8 november), 'Atardi' (15 november), 'Diálogo' en 'La Vida' (13 december, alle opgenomen in de verzamelbundel van Corsen, Poesias). Op 29 november verscheen 'Un kehador' (zie inzet), dat niet werd opgenomen. Het is niet aannemelijk dat Jesurun niet op de hoogte was van het bestaan van deze twee Papiamentstalige gedichten. Jesurun droeg zelf een kort artikel bij aan het gedenkboekje waarin ook 'Jubileo di Emancipacion' verscheen, en de 'amigoe intimo' waarover hierboven werd gesproken zou hij ook wel eens geweest kunnen zijn. De twee gedichten zullen waarschijnlijk in de ogen van Jesurun de kwaliteit van het werk van Corsen niet verhoogd hebben, en werden mogelijk daarom niet opgenomen. Van de grondleggers van de Papiamentstalige dichters dient mijns inziens echter al het werk bewaard te blijven, ook het minder indrukwekkende.

AART G. BRO[illegible]

Kaund en Mugabe: zonder internationale steun geen vuist mogelijk tegen Pretoria

Uitstel van sancties bevestigt moeilijke positie van Zimbabwe

HET UITSTELLEN DOOR premier Robert Mugabe van een pakket economische sancties tegen Zuid-Afrika, bevestigde opnieuw de moeilijke positie waarin de Afrikaanse frontlijnstaten zich ten opzichte van Zuid-Afrika bevinden.

Zowel Mugabe als de Zambiaanse president Kenneth Kaunda, beiden behorend tot de felste voorstanders van economische straf- maatregelen tegen Pretoria, had plechtig beloofd voor het eind van 1986 een pakket sancties in werking te stellen. Hierin zouden in elk geval zitten een stop op het luchtverkeer met Zuid-Afrika en een handelsverbod op het gebied van groenten, fruit en staal. Deze aankondiging is niet gekomen. In zijn Nieuwjaars- boodschap hield Mugabe zijn volk voor dat de voorbereidingen meer tijd vragen. Hij doelde daarbij op de ministeriële commissie, die in het leven is geroepen om te bezien wat voor gevolgen sancties tegen Zuid-Afrika voor het eigen land kunnen hebben.

Kenneth Kaunda, die op 30 december in Kariba nog samen met Mugabe over het onderwerp sprak, liet helemáál niets van zich horen. Zijn Nieuwjaarsrede bleef geheel uit.

HOUDING

De aarzeling om sancties af te kondigen heeft te maken met een aantal omstandigheden in zuidelijk Afrika. Een eerste reden voor de Zimbabwaanse terughoudendheid is de houding in de rest van de wereld tegenover Zuid-Afrika. De Verenigde Staten, het Gemenebest, de EG en een aantal andere landen hebben allemaal economische strafmaatregelen afgekondigd. Maar met name belangrijke handelspartners van Zuid-Afrika als Groot-Brittannië, West-Duitsland, Frankrijk en Japan hebben geweigerd vergaande maatregelen te nemen, hetgeen het effect van een wereldwijde actie tegen de Zuidafrikaanse apartheid ontkracht.

Kaunda en Mugabe hebben al eerder laten weten het zonder internationale steun niet tegen Zuid-Afrika te kunnen opnemen. Zij zijn bang dat, in geval van vergaande sancties van hun landen tegen Zuid-Afrika, de rest van de wereld applaudiserend langs de zijlijn toekijkt, maar hen tegelijk voor de immense gevolgen laat opdraaien. Een veronderstelling, die in ieder verband in Afrika al eens is bewaarheid, toen de Tanzaniaanse president, Julius Nyerere, onder luide internationale bijval zijn troepen naar Uganda stuurde om de dictator Idi Amin te verdrijven. De dankbaarheid voor zijn inspanning was alom, maar Tanzania kreeg geen stuiver steun om de grote klappen op te vangen, die de Tanzaniaanse economie als gevolg van de interventie had opgelopen.

AFHANKELIJK

Een tweede reden voor Mugabes besluit tot uitstel, en vrijwel zeker de belangrijkste, is de economische afhankelijkheid van Zuid-Afrika als doorvoerhaven voor Zimbabwaanse goederen. Zo'n negentig procent van Zimbabwes invoer wordt over Zuidafrikaans grondgebied aangevoerd, terwijl dat cijfer voor Zambia op zo'n 60% ligt. Zuid-Afrika heeft in het verleden vaak genoeg laten blijken niet te aarzelen die afhankelijkheid te gebruiken als middel om de eigen machtspositie in de regio te benadrukken.

Een klein voorproefje was in dit verband al zichtbaar toen Zimbabwe en Zambia halverwege verleden jaar samen met het Gemenebest in principe besloten het pakket sancties af te kondigen, waarvan de uitwerking nu door Mugabe iets is opgeschoven. Zuid-Afrika zorgde er onder meer voor dat de douane- procedures aan de grens belangrijk werden verlengd, hetgeen al tot behoorlijke problemen leidde.

De doorvoer van producten over Zuidafrikaans grondgebied blijkt onmiskenbaar de belangrijkste bottleneck. Een alternatief is namelijk nauwelijks voorhanden. Zimbabwe krijgt momenteel nog maar zo'n tien procent van zijn invoer binnen via de Beira- spoorlijn, die vanuit de Moçambiquaanse havenstad Beira naar Zimbabwe loopt. Dit echter tegen hoge kosten, want de spoorlijn moet met behulp van duizenden Zimbabwaanse militairen worden beschermd tegen aanvallen van de Moçambiquaanse verzets- beweging Renamo. Deze guerrilla- organisatie bestrijdt het bewind in Maputo, en met toenemend succes. Een verbetering van de aanvoerlijn via Beira is op korte termijn dan ook uitgesloten.

ALTERNATIEF

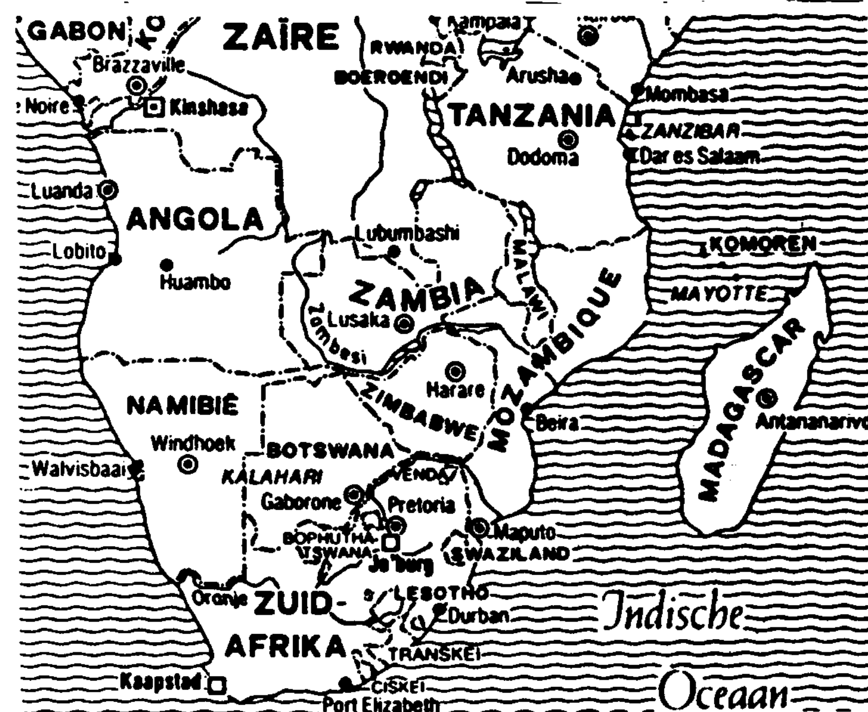
Het enige echte alternatief dat Zimbabwe en Zambia nog open staat, is Tanzania, gelegen aan de Indische Oceaan. Vanuit de hoofdstad Dar es Salaam lopen twee verbindings- aders richting de beide frontlijnstaten: de Tazara- spoorlijn en de zogeheten Tanzam Highway. Bovendien heeft de huidige Tanzaniaanse president Ali Hassan Mwinyi, de frontlijnstaten al eens beloofd, in geval van Zuidafrikaanse strafmaatregelen, de haven van Dar es Salaam geheel ter beschikking te stellen voor de doorvoer naar de betrokken frontlijnstaten. De Tanzaniaanse invoer zou dan via andere havensteden worden geleid, aldus het plan van de president.

Over de betekenis van dit aanbod wordt in Dar es Salaam verschillend gedacht. De mogelijkheden van de haven worden vanwege het slechte management op zijn gunstig 'onvoldoende' genoemd om de voorgestelde rol te spelen. Bovendien is de door Chinezen aangelegde Tazara- spoorlijn helemaal niet berekend op het vervoer van voldoende goederen om Zambia en Zimbabwe het hoofd boven water te laten houden. Voorts is het onderhoud van de wegen in Tanzania zo slecht, dat ook van die mogelijkheid weinig heil is te verwachten. Hoewel buitenlandse ontwikkelings- werkers in Dar es Salaam erop wijzen dat de efficiëntie in de haven het laatste jaar sterk is vergroot en de Tanzam Highway, mits enige verbeteringen worden aangebracht, een behoorlijke verbinding met Zambia zou kunnen betekenen.

Dat Zimbabwe de route via Tanzania onderzoekt, blijkt wel uit het verhaal van een Nederlandse arts in Tanzania, die eind november op een omvangrijk Zimbabwaans wegtransport stuitte. Op de wagens stonden aanduidingen in het Engels en het Afrikaans, hetgeen er duidelijk op wijst dat deze vrachtwagens normaal voor de doorvoer over Zuidafrikaans grondgebied worden gebruikt. Het convooi zware vrachtwagens kwam op een gegeven moment echter hopeloos vast te zitten, hetgeen geen verrassing is voor wie de Tanzaniaanse wegen van nabij heeft gezien.

Robert Mugabe heeft zijn volk beloofd hen te zullen informeren zodra de commissie klaar is met haar werk. Het geeft hem wat tijd om de Westerse landen nog eens duidelijk te maken dat min of meer vrijblijvende steun aan de strijd tegen de Zuidafrikaanse apartheid onvoldoende is. Maar door zijn harde opstelling ten opzichte van Zuid-Afrika en de felheid waarmee hij in het verleden het afkondigen van vergaande sancties heeft bepleit, lijkt hij in zekere zin een gevangene te zijn geworden van zijn eigen beleid. Uiteindelijk zal hij met zijn plannen op tafel moeten komen, met de mogelijkheid dat zijn land het eerste slachtoffer wordt in de voortdurende strijd met Pretoria.

(Uit de Haagsche Courant)

...op deze kaart van zuidelijk Afrika is de ingesloten ligging van Zambia en Zimbabwe goed te zien...

Nederland gebeten hond

Angst heerst overal in Paramaribo

PARAMARIBO — Angst heeft vele gezichten, deze dagen in Suriname. Een bosneger, die 's avonds niet op straat durft te lopen. Een soldaat, die zegt iedere dag te bidden dat hij niet oog in oog zal komen te staan met de onkwetsbare Ronnie Brunswijk.

Een moeder, die niet weet of haar zoon zich bij opstandelingen heeft aangesloten, het bos is ingevlucht, gevangen zit op Fort Zeelandia — of is doodgeschoten.

En de Nederlandse ambassade, die waarschuwt voor afluisteren bij het telefoneren met het vaderland. "En als u hier wordt opgepakt, kunnen we weinig voor u doen". Angst ook bij de **machthebbers. De bevolking mag niets weten. Als ware het een Oostblokland worden alle uitzendingen van de Nederlandse Wereldomroep hier met een hele rits stoorzenders onverstaanbaar gemaakt.**

Tragisch is de angst om voor de eigen mening uit te komen. Wanneer aan willekeurige mensen in Paramaribo gevraagd wordt wat zij van de situatie in hun land vinden, luiden hun antwoorden ongeveer als volgt:

"Gaat u verder. Ik moet aan mijn vrouw en kinderen denken".

"Ik weet niet wie u bent, misschien wel een verrader".

"Vraag maar aan een ander, ik wil niet door MP worden opgehaald".

Sommigen willen wel praten, maar alleen onder voorwaarde dat wat zij zeggen niet zal worden gepubliceerd. Een enkeling eist dat zijn identiteit onherkenbaar zal worden veranderd.

De angst voor de harde hand van Bouterse zit er diep in, niet alleen bij 'gewone' Surinamers op straat, maar vooral ook bij ambtenaren, artsen, geestelijken, ondernemers en anderen die vaak uit hoofde van hun functie op de hoogte zijn van wat zich in dit land afspeelt.

De meesten komen er eerlijk voor uit dat zij niet van plan zijn hun werk, hun bestaan, of hun leven op het spel te zetten voor zes regels in een Nederlandse krant. "Als Nederland er nu nog wat mee deed. Maar jullie staan er gewoon bij en kijken er naar".

Niet alleen angst voor het eigen hachje snoert velen de mond, vaak ook is het welzijn van anderen in het geding. Een dominee vertelt over een van zijn gemeenteleden. Een zoon moest zich in de woning uitkleden en naakt op de grond gaan liggen. Met drie schoten werd hij afgemaakt. De gaten zitten nog in de vloer, zegt de predikant, maar hij weigert een gesprek met de familieleden te arrangeren. "Die mensen hebben al moeilijkheden genoeg".

Een geestelijke vertelt over een valstrik, die de militairen hebben gezet. Zij maakten bekend dat in het mortuarium van Paramaribo de lijken waren aangekomen van in Oost-Suriname gedode burgers. Familie was welkom om de lijken te identificeren. "Het ging hen alleen om die familieleden. Er waren geen lijken, want die waren al door Ronnie Brunswijk begraven of door het leger Moengo verbrand". Nee, de geestelijke wil niet met zijn naam in de krant. "Wij lopen hier spitsroeden. Hoe kan ik u toestaan mijn naam te noemen. De leiding van dit land is in handen van criminelen".

De enigen, die zich in Paramaribo luid en duidelijk uiten, zijn de Bouterse- getrouwen. Zij hebben daartoe ook de middelen: de radiozenders, de kranten en het Surinaams Nieuws Agentschap. Via de spreekbuizen laten zij onophoudelijk horen dat niet Bouterse de mensenrechten schendt, maar juist Brunswijk. "Ik luister niet meer naar de radio", zegt een bosneger. "Nu zeggen ze al dat mijn volk zelf schuldig is aan de dood van mijn familieleden in Oost-Suriname".

Als er een land schuldig is aan dit gebeuren, is het Nederland, de heren Bouterse en zijn minister Herrenberg van Buitenlandse Zaken: "Niemand heeft Brunswijk hier uitgenodigd. Hij is gestuurd, gecreëerd vanuit Nederland". Nederland is hier, dagelijks, de gebeten hond. Ook bij de slachtoffers, de bosnegers.

...president Pieter Botha kondigt op televisie de verkiezingen aan...

Nationale Partij zal macht niet verliezen

Verkiezingen in Zuid Afrika vooral gevecht tegen rechts

DE REGERENDE NATIONALE Partij (NP) van Zuid-Afrika staat binnen enkele maanden voor haar eerste werkelijke test onder de blanke kiezers sinds 1981, nu president Pieter Botha vervroegd algemene verkiezingen heeft afgekondigd. De preciese datum wordt op 31 januari door de president bij de opening van het parlement bekend gemaakt, maar algemeen wordt verwacht dat die ergens in april of mei zal liggen.

Eigenlijk hadden de verkiezingen al vorig jaar moeten plaatsvinden omdat de regering de kiezers volgens de grondwet iedere vijf jaar moet raadplegen. Maar toen in de nieuwe grondwet in 1984 een beperkte macht aan de kleurlingen en Indiërs werd verleend en verkiezingen voor die beide groepen werden gehouden, werd besloten om het leven van de in 1981 gekozen blanke volks- vertegenwoordiging te verlengen. Om zodoende in 1989 verkiezingen te kunnen houden voor alle drie de Kamers van het parlement.

Sinds de laatste verkiezingen onder de blanken in '81 is echter veel veranderd. Niet alleen kregen de kleurlingen en Indiërs medezeggenschap, maar — nog belangrijker — in februari 1982 vond een scheuring plaats binnen de Nationale Partij. De rechtervleugel splitste zich toen af uit protest tegen de plannen om de kleurlingen en Indiërs bij de regering te betrekken. Als gevolg daarvan wordt de regering door alle oppositie- partijen verweten dat zij moreel gesproken geen mandaat van de kiezers meer heeft. Bovendien wil de regering dolgraag duidelijkheid over de machtspositie van extreem rechts.

HERVORMING

De hervormings- politiek van de regering is sinds 1982 gekenmerkt geweest door een zeer voorzichtige en behoedzame vordering, gepaard gaand met krachtig optreden tegen zwarte tegenstanders, onder meer om de steun van de conservatieve blanken niet helemaal te verliezen.

Deze verkiezing zal dus primair een gevecht worden tussen de NP en de twee extreem rechtse groepen, de Conservatieve Partij (die dus in 1982 is gesticht) en de veel kleinere Herstichtte Nationale Partij, die al in 1969 zijn eigen weg ging. Veel zal in dit opzicht afhangen van het feit, of de CP (18 zetels) en de HNP (één zetel) een gezamenlijke verkiezings- strategie kunnen vormen. Ideologisch is er tussen hen niet zoveel verschil, maar de leiders kunnen elkaar meestal niet luchten of zien, zodat zo'n overeenkomst helemaal geen vanzelfsprekende zaak is.

Het is hoegenaamd uitgesloten dat de NP (114 zetels) de macht zal verliezen. Waar het in machts- politieke zin om gaat, is gewoon of de CP en HNP grote vorderingen maken of niet. Het eerste doel van de CP zal trouwens zijn om de sterkste oppositie- partij te worden. Slaagt men hierin, dan zal haar prestige enorm groeien en dan kan de NP in een volgende verkiezing echt problemen verwachten.

LIBERALEN

De huidige officiële oppositie is de Progressieve Federale Partij (PFP, 27 zetels), een hoofdzakelijk Engelstalige liberale club, die zich heftig tegen de apartheid verzet. Ook voor deze partij staat er veel op het spel. De PFP neemt tenaanzien van de apartheid, de veiligheids- wetten en de noodtoestand een klassiek liberaal standpunt in en maakt zich sterk voor de liberale Europese democratie. Uit haar verkiezings- resultaat zal blijken of de blanke kiezers nog veel zien in het overleven van een Europees stelsel op Afrikaanse bodem.

Tenslotte is er nog de kleine Nieuwe Republiek Partij (NRP, 5 zetels), het restant van de eens machtige Verenigde Partij, die het land tot 1948 regeerde. Deze partij, die vroeger zijn bestaansrecht vond in het bewaren van de band tussen Zuid-Afrika en het Britse rijk, is al lang een anachronisme geworden en zal waarschijnlijk worden weggevaagd. Haar enige hoop ligt in een overeenkomst met de PFP.

STRIJDPUNTEN

Het is niet moeilijk om te raden wat de strijdpunten bij deze verkiezingen zullen zijn. Het gevecht zal ongetwijfeld worden overheerst door de economische sancties en wat algemeen als de betweterigheid van de buitenwereld wordt gezien. President Botha zal de kiezers voorhouden dat een stem op zijn partij een stem tegen de aanmatigende inmenging van het Westen in Zuid-Afrika's interne zaken zal zijn — een houding die hier traditioneel goed ingang vindt.

Een ondergeschikt punt zal zijn de wijze waarop de NP de zwarten in de centrale regering wil betrekken, terwijl vooral de PFP de democratie en de noodtoestand tot inzet van de verkiezingen zal proberen te verheffen.

Alleen de blanken kunnen aan deze verkiezing deelnemen; de kleurlingen en Indiërs zullen waarschijnlijk pas in 1989 weer naar de stembus gaan. De reden daarvoor moet worden gezocht in het lage opkomst- percentage bij de verkiezingen voor de kleurlingen-en Indiër- Kamer in 1984. Want sindsdien is er niet veel veranderd en men vreest dat de percentages nu nog lager zouden liggen. Dus maar even wachten, misschien worden de zaken later beter, zo redeneert men.

Al met al zijn het belangrijke verkiezingen, die grote invloed op de toekomst van het land kunnen hebben. Dat vele radicale zwarten de stemmenstrijd irrelevant zullen vinden, doet hieraan niets af.

(Uit de Haagsche Courant)

Nav optreden pater De Bruyn en autoriteiten

Papillons lofzang op Curaçao

HET KERSTNUMMER 1986 van de Amigoe vertelt uitvoerig over de verdiensten van pater De Bruyn voor de bevolking van het Franse eilandje St. Bathélemy. Tot op heden wordt hij daar beschouwd als de weldoener van dat eiland.

Op Curaçao echter, waar hij ook zo'n kleine tien jaar heel hard gewerkt heeft en waar hij op 17 januari 1943 stierf, raakt hij steeds meer in vergetelheid. Wat in zekere zin begrijpelijk is: het is al weer 44 jaar geleden dat hij onder ongelooflijk grote belangstelling begraven werd. Ook al bleef men heel lang doorvertellen dat Curaçao nooit zoveel mensen in een begrafenis- stoet bijeen had gezien als bij die uitvaart, toch is ook die herinnering in de loop der jaren weggevaagd.

Toch hebben nog heel wat mensen in de zeventiger jaren pater De Bruyn leren kennen als een buitengewoon fijngevoelige apostel. En ongewild heeft hij na zijn dood er voor gezorgd dat... Curaçao en zijn bevolking meer bekend werd in de wereld. Dat gebeurde door het boek «Papillon», geschreven op het eind van de zestiger jaren door H. Charrière. Het boek werd een «best seller» en in vele talen vertaald. Mijn Franse pocket- uitgave beweert dat er 7.000.000 exemplaren van dit boek verkocht zijn.

In dat boek vertelt Charrière, die door zijn kornuiten «Papillon», dit is vlinder, genoemd werd, dat hij in 1933 tot levenslange dwangarbeid in Cayenne, Frans Guyana, veroordeeld werd en naar het beruchte bagno van St. Laurent gestuurd werd. In 1934 wist hij met 2 metgezellen uit die hel te ontsnappen. Na een kort verblijf op het eiland Trinidad vertrok hij met nog een paar andere uit het kamp voortvluchtige gedetineerden in een gammel zeilbootje naar Curaçao. Zij werden door een hevige storm overvallen, maar de groep landde tenslotte op de oostkust van Curaçao. Zij waren volledig uitgeput, meer dood dan levend. Hun bootje was zó gehavend dat het totaal onzeewaardig was geworden.

Dan vertelt Papillon in een zeer levendige stijl hoe zij door de vreemdelingen- politie op een zeer humane manier in verzekerde bewaring werden gesteld en zeer goed werden behandeld. Zij behielden zelfs een zekere vrijheid. Al gauw maakten zij kennis met pater De Bruyn.

Noot: Papillon spreekt in zijn relaas abusievelijk over mgr. Irenáeus de Bruyn, apostolisch vicaris van Curaçao. In die dagen was pater De Bruyn secretaris van mgr. P.I. Verriet, die apostolisch vicaris was. De aalmoezenier van de gevangenis, niet al te sterk in zijn Frans, durfde conversaties in het Frans met die verdachte typen niet en riep de hulp in van pater De Bruyn, die 16 jaar lang Frans had gesproken. Dat was voor hem een kolfje naar zijn hand.

Over het onthaal op Curaçao, over pater De Bruyn en de zusters, over het meeleven van de bevolking van Curaçao, schrijft Papillon zeer lovend. Pater De Buryn heeft op hem een diepe indruk gemaakt. Dat komt telkens weer in zijn relaas naar voren. Op een van de laatste bladzijden van zijn boek noemt hij hem spontaan de SUBLIEME pater De Bruyn.

Maar... klopt de beschrijving met de werkelijkheid? Er zijn nogal wat mensen, die zeggen dat Charrière hier en daar schandalig overdrijft en er allerlei gebeurtenissen bij verzonnen heeft. Er zijn zelfs boeken verschenen, waarin men probeert aan te tonen dat vele beweringen en insinuaties van Papillon vals en leugenachtig zijn. Toen hij 34 jaar na zijn verblijf op Curaçao, na een leven, dat volgens zijn tweede boek «Banco», volgestouwd werd met uitzonderlijke gebeurtenissen, over dat eiland schreef, begon hij toen het verleden niet op te hemelen? Romantiseerde hij toen niet aangaande allen, die hem goed behandeld hadden om zijn "beulen" des te zwarter te kunnen maken? Wat is er waar van wat hij over Curaçao en pater De Bruyn schrijft?

Om te weten te komen hoe Papillon en zijn makkers over Curaçao en zijn bewoners in *1934* dachten, heb ik de «Amigoe di Curaçao» van 1934 — toen een weekblad — er eens op nageslagen.

In de nummers van 24 november, 1 december en *8* december *1934* verschenen verslagen van wat de tien vluchtelingen uit het bagno van Cayenne hadden meegemaakt. De meest boeiende stukken werden na hun vertrek uit Curaçao gepubliceerd. Want op verzoek van pater De Bruyn had iedere vluchteling onder een schuilnaam zijn belevenissen op schrift gesteld. Vaak in een Frans met talloze taalfouten. Soms in ongekuiste boeventaal. Het laatste verhaal, geschreven 31 oktober 1934, eindigt in een soort *open* brief aan de *bevolking* van Curaçao.

Ik neem nu de letterlijke, vertaalde tekst van de krant van *8* december *1934* over:

> "Toen we na schipbreuk geleden te hebben op 21 oktober te Curaçao aan wal stapten, moet u wel gevraagd hebben: wat zijn dat voor mannen? Het zijn tien vluchtelingen uit het Franse coloniale bagno van Cayenne. Toch hebt gij, liefdadige mensen, niets anders gedaan dan hulp verlenen, zonder ons te kwellen met vragen omtrent ons morele leven. Waarom? Omdat u zag, hoe uitgeput we waren, omdat u begreep hoeveel gevaren we al doorstaan hadden, omdat onze ellendige toestand en geknapte gezondheid u ontroerde. Gij zijt liefdevol geweest in ruime mate. Allen: politie, overheid, priester, het Leger des Heils en de burgerij: DANK AAN ALLEN!! Elk van ons heeft een geschiedenis achter de rug, een ongeluk, een kruis dat we dragen moeten voor een enkel onbewaakt ogenblik, voor een vlaag van drift waarin we onze toekomst bedierven door een enkele snelle handbeweging. De meesten van ons zijn veroordeeld tot dwangarbeid, afwisselend tussen zeven jaar en levenslang. Nu zijn we allen van Curaçao vertrokken, vastbesloten om een nieuw leven te beginnen, om een zwarte vlek uit te wissen, om een grote zonde uit te boeten, om daarna met Gods hulp vrouw en kinderen terug te vinden. Gij hebt ons daarbij geholpen. Dank aan God en aan U gaan we de toekomst tegemoet om te overwinnen of te sterven voor onze vrijheid, onze familie, de uitboeting van onze zonden, de wederopbouw van onze ziel. Dank, nogmaals dank aan allen uit naam van al mijn makkers. Wij zullen God voor u bidden en Hem eeuwig dankbaar blijven omdat Hij ons tot u geleid heeft".

Dit citaat toont aan hoe welwillend deze vluchtelingen dachten over de politie en de bevolking van Cuaçao, met welke gevoelens van dankbaarheid ze dat eiland verlieten en... hoe pater De Bruyn deze ruige gasten met fijngevoelige apostolische liefde had opgevangen.

Toen zij betrekkelijk kort daarna in handen vielen van de Colombiaanse politie, schreef een van hen namens allen vanuit de gevangenis in Barranquilla een brief aan pater De Bruyn, die ook begin januari 1935 gepubliceerd werd. Daarin vertelt dezelfde anonieme brief- schrijver dat zij, nadat zij tweemaal Aruba hadden moeten aandoen wegens averij en motorpech — "waar we ontvangen werden met een gastvrijheid zoals alleen Hollanders die kennen" — op de hoogte van Santa Marta door de Colombiaanse politie waren gearresteerd:

> "We zijn alvast overgebracht van het politie- bureau naar de gevangenis van Barranquilla in afwachting dat we uitgeleverd zullen worden aan het Franse gouvernement... Enfin, pater, we bedanken u nogmaals voor de hulp die u ons verleend hebt, u en de goede Curaçaoënaars, zonder te vergeten uw edele bisschop en alle paters en zusters, die het hunne gedaan hebben om ons te helpen".

Toen Charrière in 1967-1968 zijn mémoires over Curaçao en zijn bevolking op schrift stelde, vertolkte hij *echt* en *oprecht* de gevoelens van dankbaarheid en hoogachting, die hij sinds 1934 in zijn hart koesterde.

LEO D. VAN DIJK
O.P.

Bobby Hobbelpaard

-door Nel Basilio-

BOBBY HOBBELPAARD VOND het heerlijk een hobbelpaard te zijn. En Pieteke en Mirella, twee poppen, begrepen daar niets van. "Ik word al moe, als ik alleen maar naar je kijk", zuchtte Pieteke soms. "Moe? Wat is moe?" lachte Bobby dan en hobbelde er vrolijk op los met kleine Maike op zijn rug. "Ai, hobbelen is het fijnste wat er bestaat. Het houdt je jong!"

Maar dat laatste was niet helemaal waar, want Bobby Hobbelpaard werd toch wel een beetje oud van al dat gehobbel. De verf was van zijn rug gebladderd en er zat een scheur in een van zijn poten. En dat zou allemaal nog niet zo erg geweest zijn, als Maike, maar niet genoeg van hem gekregen had. Ach ja, die ging op zekere dag naar de kleuterschool en voelde zich veel te groot voor dat oude hobbelpaard. "Wil

hobbelen", hinnikte Bobby verdrietig. Maar niemand hoorde hem. Ook Pieteke en Mirella, de poppen, niet, want die zaten binnen. En Bobby, het hobbelpaard, lag vergeten in de tuin.

Totdat kabouter Brr en Pinkie op een nacht langs kwamen. "Waarom ga je niet met ons mee?" vroeg kabouter Brr. "Wij willen best op je hobbelen". "Maar jullie zijn zo klein", zei Bobby. "Ik denk, dat er een heleboel dieren in de mondi zijn, die dolgraag ook een ritje op je rug willen maken", zei Pinkie. "Wel", bedacht Bobby. "Daar in de mondi is het in ieder geval beter dan hier. Stap maar op, dan hobbel ik jullie terug naar huis".

Ai, het leek wel, of Bobby Hobbelpaard niet hobbelde, maar sprong. Zó snel kwam hij vooruit. De twee kaboutertjes grepen zich aan elkaar en aan Bobby's manen vast en vlogen af en toe een halve meter de lucht in. "Heerlijk!" riep kabouter Brr. "Help mijn muts!" schreeuwde Pinkie. Want het scheelde maar een haartje, of die was in een cactus blijven hangen. Wat een pret!

"Mogen wij er ook op?" vroegen twee muisjes. "Natuurlijk", lachte kabouter Brr. "Klim maar langs mijn staart omhoog", zei Bobby. "Ik ook!" Drie konijntjes kwamen met een flinke huppelsprong achter de kaboutertjes op het hobbelpaard terecht. Bijna boven op de muisjes!

"Ga maar iets langzamer", zei kabouter Brr. Hobbeldehop, schuif schuif boem! schoof Bobby door de mondi. De kaboutertjes, de muisjes en de konijntjes hotsten en botsten tegen elkaar en gilden en kraaiden van plezier. Behalve één konijntje, dat niet tegen het gehobbel kon en misselijk werd. "Ik wil eraf!" snikte hij. "Ik wil eraf!" En zo gauw hij de kans kreeg, sprong hij naar beneden en rende naar zijn kuiltje. "Oh!" steunde hij. "Aiaiai, wat ben ik ziek! Ai, was ik maar nooit op dat paard geklommen!"

Toen Bobby met al zijn passagiers bij het kabouterhuisje aankwam, wilde Poetsje ook op zijn rug. En twee parkietjes en vier hagedisjes, een spin, zes mieren en nog vier muisjes. Zelfs een geitje, maar dat ging natuurlijk niet. Ze was net zo groot als het hobbelpaard. "Jammer", mekkerde ze verdrietig en troostte zich met een oude krant, die onder een struik lag.

En vanaf die dag is Bobby Hobbelpaard bij de kaboutertjes gebleven. Pinkie heeft hem weer mooi opgeschilderd en kabouter Brr heeft zijn poot gerepareerd. En wie van de dierenvriendjes maar wil hobbelen, mag op zijn rug klimmen. Je moest hem eens zien. De hele dag hobbelt hij maar door, want alle dieren zijn er dol op. Zelfs het konijntje, dat er de eerste keer zo ziek van was geworden. "Word je niet moe?" vraagt Bobby wel eens. "Moe? Wat is moe?" lacht Bobby dan en hobbelt vrolijk door.

Mopjes

Emiel droomt, dat hij in de hemel is en met God mag praten. Hij vraagt: "Hoeveel is voor u eigenlijk een miljoen jaren?"

"Een minuut", antwoordt God.

"En een miljoen gulden?"

"Een dubbeltje", zegt God.

"Och lieve God, mag ik zo'n dubbeltje van u hebben?"

"Wacht één minuutje".

"Wilt u deze zakdoekjes leuk inpakken, juffrouw. Het is een kadootje voor mijn vrouw".

"Het moet een verrassing zijn, zeker?"

"Ja, ze verwacht een nieuwe auto".

Een man komt het café binnen met een papegaai op zijn schouder. Waiter: "Kan hij spreken?"

Papegaai: "Weet ik niet. Ik zit hier pas".

van alles en nog wat

Simboe

naar het waaigat

simboe loopt weer door bij het
waaigat in poenda.
er is zo veel te zien.
hij ziet een pen en een gum.
er is ook een doos met zeep.
kijk daar in dat raam.
daar ligt een bal en daar
staat een kar van hout.
er is nog meer te zien
maar simboe zoekt een riem.
geen riem van geel leer
maar de riem moet wit zijn.
in die boetiek ligt er een.
" mag ik die riem van u? "
" ja simboe , neem hem maar mee."
simboe vindt de juf heel lief.

8.

Tekeningen en tekst door E.Gooiker

Mijn Hond

HEB JE nog geen hond en wil je er graag één hebben? Waarom ga je dan niet eens naar het Dierenasiel? Daar zijn een heleboel honden, die het er wel goed hebben, maar verlangen naar een eigen baasje en een echt tehuis. Ik ben er pas geweest en had ze het liefst allemaal mee genomen. Maar neem geen hond, als je er niet goed voor kunt zorgen. Een pup (jong hondje) moet, om een flinke gezonde hond te worden, drie tot vier maaltijden per dag hebben. Je merkt vanzelf wel, wanneer hij aan twee maaltijden per dag genoeg heeft. Dat is, wanneer hij ongeveer zeven maanden is. En als hij volwassen is, is één maaltijd per dag voldoende. Een pup kun je pap geven (eventueel vermengd met Puppy- dinner), geweekte brokjes en blikvoer of hondeworst met bruin brood of rijst, geweekt in melk en water. Een volwassen hond eet hondekorrels met rijst, blikvlees of hondeworst of vleesafval. En net zoals jij wel eens een koekje of een snackje tussendoor lust, vindt je hond een "snackje" ook lekker. Wat te denken van wat extra korrels, een hondekoekje of een lekker bot? Géén kippebotjes of visgraten, hoor? En natuurlijk zorg je elke dag voor vers drinkwater. Jij zorgt goed voor hem en hij is lief voor jou. Is dát geen goede ruil.

Om zelf te maken

ALS JE weer eens naar d[illegible] baai gaat, zoek dan ee[illegible] paar mooie schepen e[illegible] maak er een kleurig fot[illegible] lijstje mee. Verf ze eerst [illegible] mooie kleurtjes met ho[illegible] byverf (Augustinus Boek[illegible] handel). Knip van stevi[illegible] karton in de kleur die [illegible] mooi vindt een lijst en li[illegible] je schelpen erop. Maak e[illegible] steun aan de achterkant [illegible] zodat de lijst kan staan.

Fotolijstje

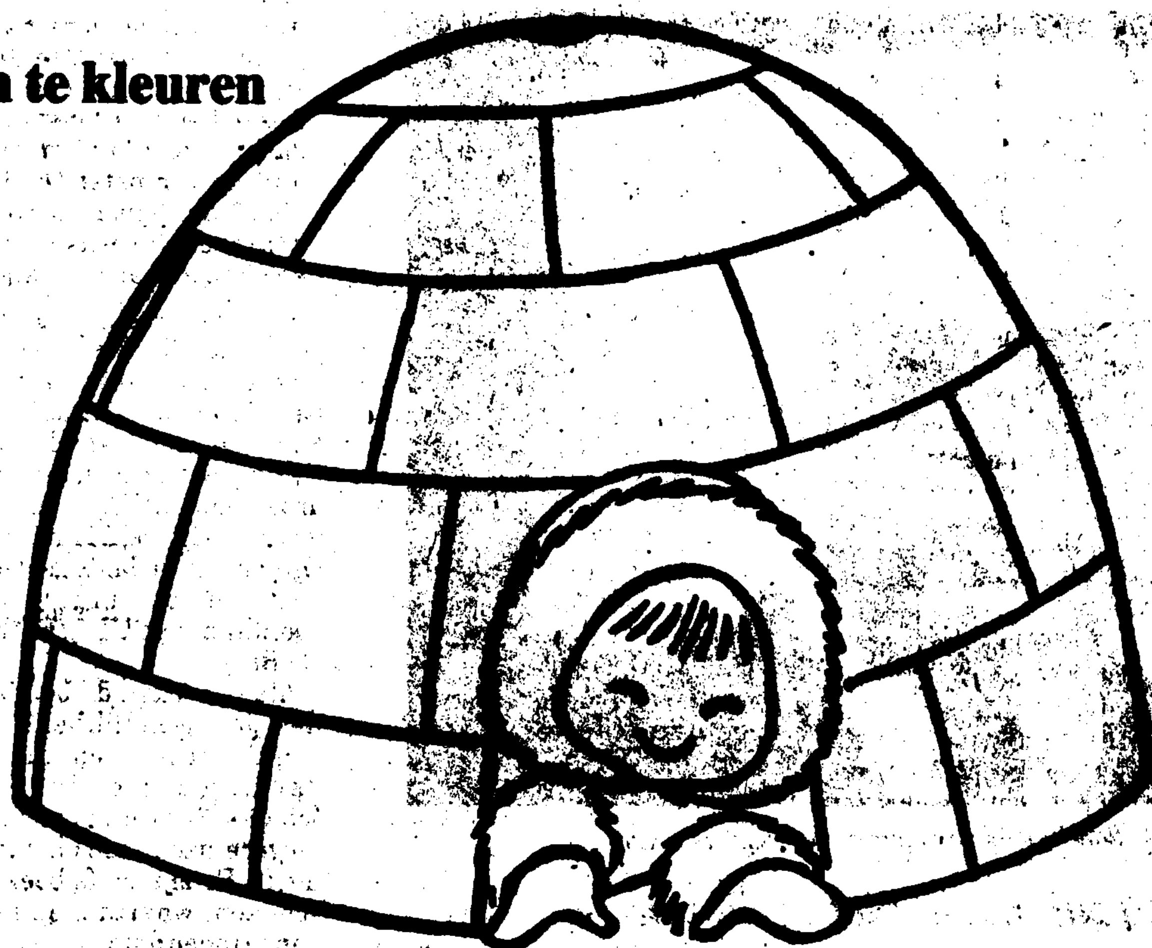
"[illegible] wanne[illegible] u veel op reis moet, he[illegible] dit huis het grote voo[illegible] deel, dat het vlak bij he[illegible] vliegveld ligt..."

Kleine Erwin: "Ma, m[illegible] ik vandaag van scho[illegible] thuis blijven? Ik voel m[illegible] ziek".

Ma: "Waar voel je [illegible] ziek?"

Kleine Erwin: "O[illegible] school".

Om te kleuren

WINNAAR(ES) VAN de Kerstpuzzel is:

Ali Marchena
Fleur de Marie [illegible]
Curaçao

Hij/Zij ontvangt een waardebon van f.30,- van Augustinus Boekhandel.

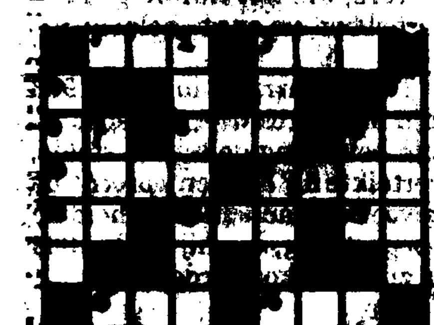
Oplossing Kerstpuzzel:
HORIZONTAAL: 1. Afrikaan; 7. puritein; 13. sr.; 14. NE; 15. leeuw; 17. es; 18. e.a.; 19. pas; 21. Uk; 23. set; 24. ot; 25. oma; 26. eten; 27. os; 29. po; 30. kras; 31. ren; 32. ante; 34. mare; 36. ent; 37. er; 38. Ali; 39. nee; 41. vel; 43. de; 44. slang; 45. nijdig; 47. mal; 48. sta; 50. mok; 52. keten; 53. sterk; 55. vader; 57. oran; 58. sterlet; 60. nipa; 61. pen; 62. stal; 63. eeuw; 65. nek; 66. el; 67. koe; 68. tas; 70. iel; 72. re; 73. kaper; 75. inrit; 77. daar; 78. os; 79. de; 80. enak; 82. traag; 85. polis; 88. o.k.; 90. sar; 91. sta; [illegible] ode; 94. Gt; 95. ons; [illegible] neet; 99. kers; 101. L[illegible] 102. roem; 104. nieman[illegible] 106. lava; 107. dopen; [illegible] Seine; 109. veter; 110. [illegible] 112. let; 114. gel; 116. A[illegible] gon; 118. kader; 121. a.[illegible] 123. oom; 124. ase; 126. [illegible] 127. kt; 128. roh; 1[illegible] mens; 132. nowa; 134. [illegible] 135. ader; 136. ee; 138. [illegible] 139. kern; 140. den; 141. [illegible] 142. mee; 144. lm.; 1[illegible] erg; 147. ija; 148. nl.; 1[illegible] meter; 151. ur; 153. ie; [illegible] stramien; 155. rendab[illegible]

VERTIKAAL: 1. asper[illegible] 2. frater; 3. ir; 4. keu; 5. [illegible] 6. nek; 7. put; 8. uw; 9. [illegible] 10. i.a.; 11. iemand; [illegible] naasten; 16. sen; 20. [illegible] 22. koning; 24. oorvijg; [illegible]

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. dit dier zie in de dierentuin; 3. dwaas; 6. eerste kwartier (afkorting); 8. inwoners van Ierland; 9. muzieknoot; 10. telwoord; 11. tegenovergestelde van wel; 12. oude lengtemaat; 13. groente; 14. persoonlijk voornaamwoord; 15. niet vast; 16. plezier.

VERTICAAL: 2. dochter van een koning; 3. schaaldiertje; 4. genezen; 5. 100 centimeter; 7. koud; 9. toestel om te remmen.

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 7 februari 1987 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 100; Bonaire - de heer Linkels, P.O.Box 122, Bonaire) en zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL. Winnaar van de week is:

Sergio Yrausquin
Trompetbloemweg 4
Curaçao

Hij ontvangt een waardebon van f.15,- van Augustinus Boekhandel.

Oplossing vorige keer:
HORIZONTAAL: 1. gever; 5. [illegible]; 6. [illegible]; 8. avond; 11. [illegible]; 12. [illegible]

VERTICAAL: 1. getal; 2. eb; 3. e.d.; 4. ronde; 7. tonen; 9. vel; 10. N.T.S.

"Waarom heet deze straat hier «Bosweg»? Er is geen bos te zien".
"Daarom juist: omdat het bos weg is".

"Er zijn drie dingen, waaraan je iemand, die aan de drank verslaafd is, kunt herkennen", weet Emiel. "Op de eerste plaats lijdt hij aan geheugenverlies...... Dat tweede en derde herinner ik me niet meer....."

Een mevrouw heeft zich opgegeven voor het bezoeken van gevangenen in de gevangenis.
Zij: "Hoe bevalt u het leven hier?"
Gevangene: "Saaie bedoening".
Zij: "Krijgt u wel eens bezoek?"
Gevangene: "Nee".
Zij: "Maar ik lees op uw kaart, dat u meerdere broers hebt".
Gevangene: "Die mogen hun cel ook niet uit!"

Krantenspelletjes

JA, JE KUNT een krant lezen, maar je kunt er ook spelletjes mee doen. Hier heb je een paar:

1. Pak de krant van gisteren en vraag aan de buren of ze dezelfde krant voor je hebben. Twee dezelfde boeken of foldertjes zijn natuurlijk ook goed. Zoek een zin op en zet daar een streepje onder. Een ander moet met die andere krant de zin vinden door het stellen van twintig vragen. De antwoorden mogen alleen maar ja of nee zijn.

2. Als we genoeg zinnen geraden hebben, gaan we een kranten- wedstrijd houden. Neem de krant, houdt die voor je buik en rennen maar, zonder die krant natuurlijk vast te houden. Wie het verst komt, heeft gewonnen.

Antilliaanse in presidium van CCC

Caribische kerken bezorgd over drugsgebruik verlies Caribische identiteit, prostitutie

BRIDGETOWN—Oecumene maar ook het verloren gaan van de Caribische identiteit en de zorg voor de gelovigen van de steeds meer toenemende handel en verspreiding van drugs hebben op de vierde Algemene vergadering van de Caribische conferentie van kerken (CCC) de nodige aandacht getrokken. Op die bijeenkomst werd een nieuw presidium gekozen waarbij de van Curaçao afkomstige Myrtha Leetz- Cijntje namens de katholieke kerk als een der voorzitters werd gekozen.

MYRTHA LEETZ-CIJNTJE ...lid van het CCC-presidium...

De Assemblee werd bijgewoond door dertig van de 33 leden- kerken en genootschappen van de CCC. Met algemene stemmen, werd een resolutie aanvaard waarbij het belang werd beklemtoond van de theologische dialoog tussen de leden- kerken. Daar gaat men ervan uit dat de eenheid van de kerken het doel is van de oecumenische beweging. Op de Algemene vergadering van 1977 werd dan ook door de CCC sterke nadruk gelegd op de noodzaak tot het aangaan van een inter- kerkelijke theologische dialoog. Maar wel werd erkend dat na het incooperen van de CCC- afdelingen ARC en CADEC het programma van de theologische reflectie niet zo duidelijk meer uit de verf kwam. Om die reden dan ook stelde de Assemblee van Barbados vast dat het CCC- secretariaat in het kader van zijn programma van theologische reflectie en bewustwording, "de theologische dialoog tussen de leden- kerken moet bevorderen, de pastores moet bijstaan bij het bevorderen van deze dialoog en de theologische colleges in de regio moet aanmoedigen oecumene op te nemen als een onderdeel van hun theologische studies".

DRUGS

Van geheel andere aard was een ander terrein waaraan men veel aandacht besteedde op deze kerkelijke bijeenkomst namelijk de toename in de handel in drugs en de toenemende consumptie van verdovende middelen in de Caribische regio, maar ook stelde men met bezorgdheid vast dat de Caribische identiteit steeds meer afkalft. Over het drugsprobleem sprak premier Errol W. Barrow in zijn openings- toespraak. Hij daagde de CCC uit samen met de regeringen als waakhond te fungeren. Met algemene stemmen werd de resolutie aanvaard waarin de Algemene vergadering de CCC opdraagt materiaal over het drugsprobleem te verzamelen en ook mee te werken aan het opzetten van opvoedkundige programma's om daarmee de bevolking gevoelig te maken voor deze problemen. De nationale raden van kerken en de leiders der kerken moeten anti- drugs- programma's stimuleren en steun verlenen aan nationale educatieve programma's waarmee men het drugsgebruik wil tegengaan. Ook zal men zijn bedragen moeten leveren bij het opzetten van behandelings- centra voor drugsverslaafden.

CARIBISCHE IDENTITEIT

De Caribische identiteit en de buitenlandse culturele penetratie kwamen in verschillende concrete voorstellen aan de orde. Zo is men van mening dat bij het programma voor theologische bezinning en bewustwording alle beschikbare middelen aangewend worden. Binnen het communicatie- programma moet meer aandacht gericht worden op een bredere verspreiding van zijn gedachten en ideeen door nauwere contacten aan te gaan met de regionale media, waarbij het doel moet zijn de programma's een meer Caribisch gezicht te geven. Ook moet men de ledenkerken beter doordringen van het belang van de mogelijkheden der communicatie- technieken om zo effectiever te kunnen informeren en zijn vormings- werk beter te kunnen doen, waarbij men niet alleen moet mikken op de kerk als zodanig maar op de gemeenschap in zijn totaliteit en zich moet concentreren op de Caribische waarden. De Caribische identiteit namelijk wordt steeds meer geweld aangedaan met gebruikmaking van de electronische media en door fundamentalistische sekten en godsdiensten, zo stelde men vast.

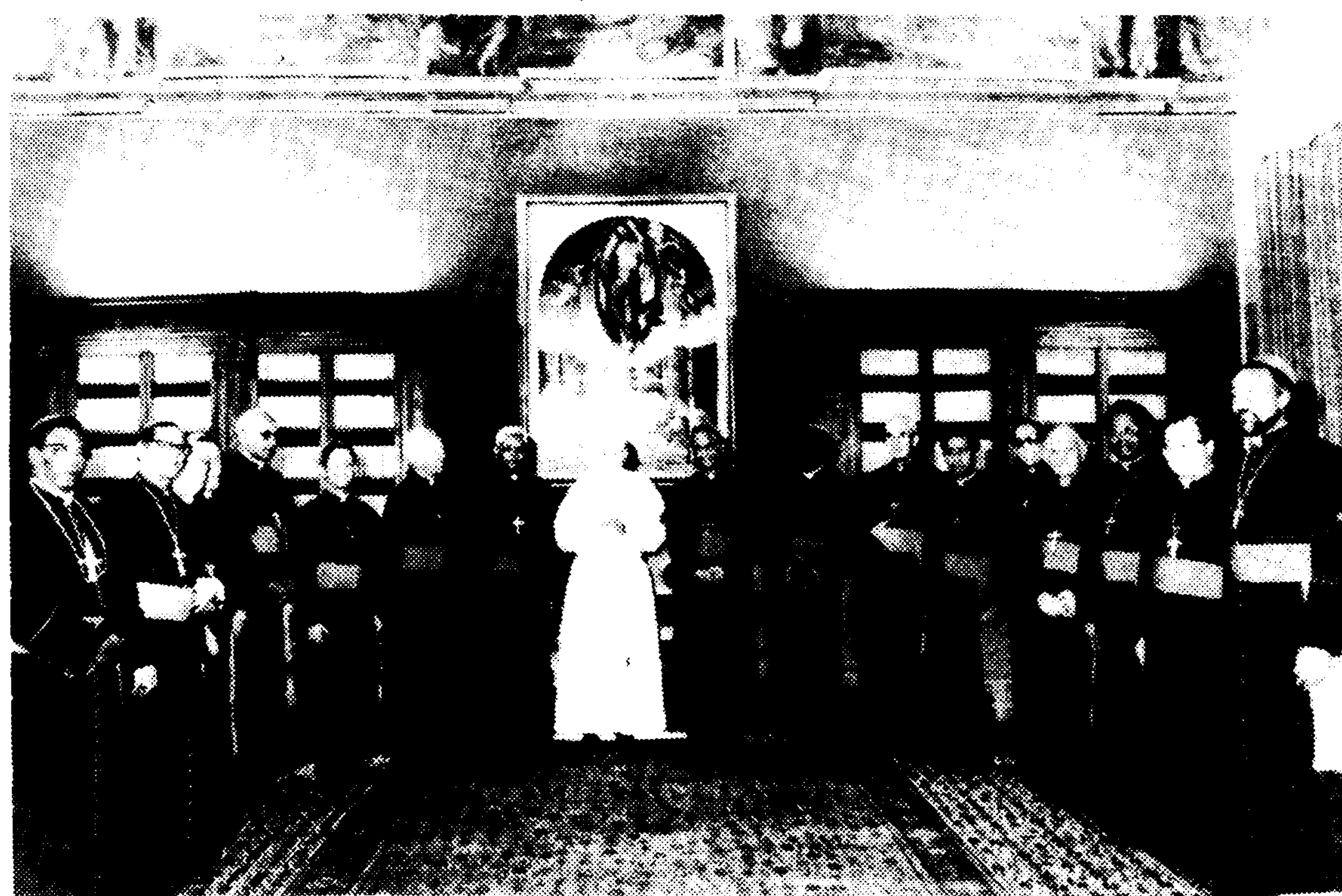
PROSTITUTIE

De positie van de vrouw in de kerk kwam ook op deze Assemblee aan de orde. De CCC zou behulpzaam moeten zijn bij het bevorderen van de theologische dialoog over de rol van de vrouw in de kerk, inclusief in de bediening. Overigens was het duidelijk dat de meningen hierover erg verdeeld zijn. Talrijke vrouwelijke gedelegeerden zagen niet direct de noodzaak in van de vrouw in het ambt in het Caribisch gebied. Gewezen werd op het feit dat er voor het eerst binnen de CCC een vrouw als adjunct van de secretaris generaal werd benoemd en wel Berly Carasco. Men kon elkaar vinden in de noodzaak om opvoedkundige programma's te ontwerpen met als doel de uitbanning van sexuele discriminatie te bereiken. De waardigheid van de Caribische vrouw wordt in ernstige mate in gevaar gebracht door de toename van de prostitutie. Dit is een ontkenning van de waardigheid van de vrouw en het is een bron van ziekten en andere kwalen. De CCC- vergadering zegde toe in nauwe samenwerking met andere sociale organen en instanties te zullen inzetten voor het repatrieren van de buitenlandse prostituees en voor de rehabilitatie van de prostituees in het algemeen.

Het presidium van de CCC voor de periode van 1987 tot 1992 bestaat uit de dominees Richmond Nelson en Drexel Gomez en uit mevrouw Myrtha Leetz- Cijntje. De voorzitter van het presidium is ds Nelson, die in zijn aanvaardings- speech nader inging op het kerk- begrip waarvan de bijbel uitgaat. Hij is afkomstig van Jamaica en is het hoofd van de Oberlin High School; hij behaalde de bachelors graad aan de Westindische universiteit en zijn masters- graad bij het Union theological seminary in New York. Hij behoort tot de Disciple's of Christ church. Nelson was in 1980 president van de wereld conventie van de Churches of Christ in de VS en was in de leiding van het maandblad Caribbean Contact tussen 1981 en 86.

Ds Gomez is Anglicaans bisschop op Barbados. Hij is geboortig van de Bahamas en kreeg zijn opleiding aan het Codrington College van Barbados. Hij is lid van de raad van kerken van Barbados. Hij volgt ds Nelson op als voorzitter van het bestuur van Caribbean Contact.

De Curaçaose voorzitster Leetz- Cijntje is hoofd van een school voor buitengewoon onderwijs en is sinds 1980 lid van de Curaçaose raad van kerken. Zij is Rooms katholiek en was steeds een vurig aanhangster van de CCC. Zij is de eerste vrouwelijke voorzitter van de CCC, die niet afkomstig is van het Engelssprekende deel van de Cariben.

...de Antilliaanse bisschoppen-conferentie komt dezer dagen op Curaçao bijeen. De bisschoppen houden een gezamenlijke retraite en in het tweede deel der bijeenkomst bezint men zich op verschillende regionale zaken. Ruim twee jaar geleden bracht men als Antilliaans episcopaat zijn periodieke «ad limina»- bezoek aan paus Johannes Paulus II in Rome. Bij die gelegenheid werd deze foto genomen. Rechts van de paus (op de foto links) staat de aartsbisschop van Kingston, Jamaica, mgr. Samuel Carter S.J. en links de aartsbisschop van Port of Spain, Trinidad & Tobago, mgr. Anthony Pantin. De bisschop van Aruba en de Nederlandse Antillen, mgr. Wim Ellis, staat op deze foto op de tweede na uiterst rechts...

Mgr. Carter op CCC- Assemblee over Christus: rechtvaardigheid, hoop vrede

Uitdaging van vrede blijft een der belangrijkste taken Caribische kerken

BRIDGETOWN—Laten we onze apathie, lauwheid, de bekrompenheid in denken en de wil te gloriëren als persoon of als groep aan de kant zetten en gehoorzaam aan de wil van Christus ons inzetten om één te worden. Het zicht op onze gemeenschappelijke visie moeten we niet uit het oog verliezen en onze aspiraties en hoop voor een regionale oecumenische beweging moeten we niet verloren laten gaan evenmin het streven naar een regionale integratie en onze eenheid in Christus. We moeten niet bang zijn de theologische dialoog aan te gaan om onze verschillen te begrijpen en deze op den duur te doen verminderen. Zo hield de aartsbisschop van Kingston, mgr. Samuel E. Carter S.J., voor aan de derde assembleevergadering van de Caribische conferentie van kerken (CCC) op Barbados. Hij zag vooral ook een taak weggelegd voor de CCC en de kerken op het terrein van de vrede en de strijd tegen de bewapenings- wedloop.

Algemeen thema van zijn toespraak evenals van de vergadering van de ruim dertig kerken en godsdienstige genootschappen, welk deel uitmaken van de CCC, was Jesus Christus: Rechtvaardigheid, hoop, vrede. Ingaande op de beide termen welke in de bijbel afwisselend voor en met elkaar worden gebruikt — gerechtigheid en rechtvaardigheid — stelde mgr. Carter vast dat de "weg van gerechtigheid en rechtvaardigheid de weg is van de juiste verhouding met God en met elkaar. Dit is de weg van geloof in God via onze Heer Jesus Christus. Heden tendage", aldus mgr. Carter, "is de rechterhand van God nog steeds aan het werk in onze landen, de weg aantonend welke wij moeten gaan. En dit is de weg: Jezus Christus; gerechtigheid, hoop en vrede".

Bij het binnentreden van het veertiende jaar van zijn geschiedenis als CCC moet men de belofte en toezegging herhalen ons in te zetten voor het werk van de gerechtigheid, voor de juiste verhouding met God en mens, om de stem te zijn van de stemlozen, om vast te houden aan de zaak van de mensenrechten, om de waardigheid en de rechten te verdedigen van de individuen in onze landen, om ons uit te spreken tegen het onrecht dat de vrouwen, de kinderen, de families wordt aangedaan en ook de werklozen. We moeten niet aarzelen om in dialoog te treden met onze politici met als doel een einde te maken aan politieke corruptie, de vriendjes- politiek, welke nog steeds onze landen teisteren. Wij moeten ons richten tot de politici, wij moeten ons bezorgd maken over hen, want zij moeten werken voor de zaak van rechtvaardigheid en vrede. We moeten voorwaarts gaan vol vurige hoop, zij aan zij, met toewijding ons inzettend om de oecumene op te bouwen, Gods koninkrijk van rechtvaardigheid, genade, vrede en hoop.

VREDE

De Jamaicaanse aartsbisschop, die nooit een blad voor de mond neemt en vele jaren fungeerde als een der voorzitters van de CCC is van mening dat in de voorbije dertien jaar de CCC op positieve feiten kan terugzien. Eigenlijk moet de vraag als volgt worden geformuleerd: wat heeft God via ons bereikt? Er zijn namelijk echt wel successen aan te wijzen langs de weg welke men als CCC is gegaan. Een van de meest fundamentele zaken hierbij is wel geweest dat de CCC "de uitdaging van de vrede in het Caribisch gebied" heeft geproclameerd. Vanaf het ogenblik van de openings- vergadering in Chaguaramas in 1973 hebben wij ons geïdentificeerd met de verbinding tussen onze Caribische situatie en de realiteit van een wereld, welke nagenoeg overmeesterd wordt door de dwaasheid van de bewapenings- spreiding.

Mgr. Carter citeerde in dit verband verschillende uitspraken van Rooms- katholieke zijde. Zo als de oproep van het Vaticaan op de VN volgens welke de bewapenings- wedloop een van de grootste beledigingen is voor het menselijke ras. Die moet veroordeeld worden als een gevaar, als een daad van agressie tegen de armen en als een leuze welke niet de veiligheid brengt welke hij belooft.

AFSCHRIKKING

De CCC heeft in de loop der jaren het bewustzijn doen groeien van de kwetsbaarheid van kleine staten ten opzichte van de machinaties van de supermachten. Deze opvatting heeft zijn weerslag gekregen in de CCC- verklaring: Vrede: een uitdaging van de Cariben. In 1982 en in onze resolutie van 1983 waarin wordt opgeroepen om onze regio tot een zóne van vrede uit te roepen. In de loop der jaren is de Caribische bevolking gebombardeerd met het idee van de zogenaamde afschrikkings- theorie, welke uitgaat van de aanvaardbaarheid van het argument van "het evenwicht van de afschrikking". Vanaf hun preekstoelen proberen verschillende tv- dominees met hun vreemde boodschappen ons te verrassen. Wij worden overreden om te geloven dat de wapenrace en de daarmee gepaardgaande degradatie van het menselijke bestaan, door God georderd is en een onderdeel vormt van de vervulling van de profeten.

Het is, aldus mgr. Carter, echter beter te luisteren naar de woorden van paus Johannes XXIII in Mater et Magistra, waar hij zegt dat het fundamentele principe van de nucleaire afschrikking, waarop men de vrede baseert, moet worden vervangen door een ander principe, namelijk dat de echte en solide vrede van de naties niet bestaat in gelijkheid in bewapening, maar alleen in wederzijds vertrouwen.

Samen met enige andere stemmen in onze regio heeft de CCC voortdurend gehamerd op de band welke er bestaat tussen schulden, lage grondstof- prijzen, het geld verspillen aan bewapening en de onveiligheid en armoede van velen in het Caribisch gebied en in de wereld. Daarom is het onze taak elke gelegenheid aan te grijpen onze kinderen, hun onderwijzers en

Samuel Carter

ouders te overreden van de noodzakelijkheid om op de politieke agenda van Caricom, en van onze nationale staten te plaatsen de noodzaak van ontwapening. Het is namelijk niet zo dat onze stem niet gehoord kan worden, omdat we zo klein zijn. Als onze onafhankelijkheid onze regionale solidariteit, ons man- en vrouwzijn enige betekenis heeft in dit cruciale ogenblik van de resterende jaren van de twintigste eeuw, dan is het in de schreeuw van Johannes XXIII in Peace on earth, "dat de bewapenings- geweld gestaakt wordt, dat de voorraden welke er in sommige landen bestaan, zouden worden gereduceerd en wel gelijkelijk door de betrokken partijen; dat nucleaire wapens verboden moeten worden en dat er een algemene regeling moet worden bereikt ten aanzien van progressieve ontwapening en effectieve controle- methoden". Zo citeerde hij deze oproep.

NOOIT MEER

De CCC moet de mannen en vrouwen van goede wil in de Cariben begeleiden om de woorden te vertalen van Paulus VI tot de VN: Nooit meer oorlog, geen oorlog meer. Geen oorlogen en invasies meer. Maar in deze decennia zijn er alleen in het Caribisch gebied en in Midden-Amerika meer dan dertig invasies geweest. Ook geen militaire oefeningen meer, zoals die frequent worden gehouden in deze regio en waarvan zoveel mensen nog steeds geloven dat zij de enige weg zijn om de nationale veiligheid te verzekeren. Nooit meer moeten wij met alle autoriteit van onze lidmaatschap van de universele kerk uitroepen: Het mag nooit meer gebeuren dat elke minuut anderhalf miljoen dollar wordt uitgegeven aan onderzoek, productie en de vervanging van oorlogs- wapens.

De zaak van de vrede is één met de zaak van gerechtigheid in onze landen. Want het is onrechtvaardig omdat velen in nood leven wij verplicht zijn zonder tegenspraak, onze levens en die van onze nog niet geboren kinderen in de waagschaal te stellen van nucleaire vernietiging. En als wij met enige moreel gezag en geloofwaardigheid willen spreken, en dat is alles bij elkaar onze grote en enige kracht, dan moet de CCC zich weer toewijzen aan de zaak van vrede en gerechtigheid, ieder in zijn eigen gebied.

We moeten niet wanhopen, ook al zien we de tegenslagen en tegenvallers en de soms tragische mislukkingen van onze politici. Wij moeten de hoop levend houden onder de mensen, dat er namelijk betere dagen zullen komen en dat gerechtigheid in onze woningen bereikbaar is, in onze politie- bureaus, in onze bedrijven en parlementen, aldus mgr. Carter. De boodschap is dat allen, die macht bekleden, geloof in de bevolking moeten krijgen; dat de hele bevolking wordt ingesloten bij het streven naar ontwikkeling en het uitstippelen van een nationaal beleid. Tot zover mgr. Carter in zijn toespraak tot de verleden jaar gehouden CCC- assemblee- bijeenkomst.

Onderscheiding voor vredes- en oecumenische verdiensten

BRIDGETOWN — Tijdens de vierde Algemene vergadering van de Caribische conferentie van kerken (CCC) op Barbados werden vijf individuele personen onderscheiden. Dit gebeurde wegens hun opmerkelijke arbeid en dienst- verlening in regionaal of internationaal verband op gebieden als de vrede, oecumene en rechtvaardigheid.

Nita Barrow van Barbados kreeg zo'n CCC- onderscheiding voor haar inzet als permanente vertegenwoordigster bij de Verenigde Naties. Zij kreeg de Vredesprijs voor haar sociale inzet in binnen- en buitenland, in het bijzonder ook voor haar werk als lid van de groep van zeven eminente personen, geselecteerd door het Gemenebest om te rapporteren over de situatie in Zuid-Afrika en voor het doen van aanbevelingen op dit gebied. Zij deelde de Vredesprijs met de onlangs overleden dr. Robert Cuthbert. In diens plaats nam zijn weduwe Marlene Cuthbert de prijs in ontvangst. De voormalige CCC- functionaris werd onderscheiden voor zijn "onschatbare bijdrage aan de vrede langs de weg van de gerechtigheid en de regionale oecumene".

PHILLIP POTTER ...onderscheiden...

De Oecumene- prijs ging naar dr. Philip Potter, de van Dominica afkomstige voormalige secretaris- generaal van de Wereldraad van Kerken. Hij deelde de prijs samen met aartsbisschop Samuel Carter van Kingston, Jamaica, lange tijd een der CCC- voorzitters en onvermoeibare verdediger van de CCC, dr. Raul Fernandez Ceballos en dr. Roy C. Neehall. Laatstgenoemde heeft de CCC als secretaris- generaal gediend.

...de deelnemers aan de studie-bijeenkomst van de Oecumenische commissie van de Antilliaanse bisschoppen- conferentie, welke op Curaçao wordt gehouden...

Caribbean contact te links bevonden

BRIDGETOWN — Vanuit de Caribische conferentie van kerken (CCC) is tijdens de verleden jaar gehouden Algemene vergadering weer gesproken over het maandblad Caribbean Contact, dat het officiële orgaan van de CCC is.

Zoals ook bij voorgaande gelegenheden het geval was, kwam weer het feit aan de orde dat het blad een linkse koers zou varen. Besloten werd een commissie in te stellen, welke de twaalf laatste nummers van het blad zal gaan doornemen om vast te stellen of het blad alleen maar een linkse stellingname publiceert. Op de kerkelijke leiders werd een beroep gedaan bij hun pastores en theologen aandrang uit te oefenen om betekenisvolle bijdragen te gaan leveren aan het blad.

Blijft Caribbean Contact vasthouden aan zijn eenzijdige koers, zo werd op de voorvergadering van de Assemblee besloten, dan zullen de bisschoppen hun bezorgdheid daarover tot uitdrukking brengen bij de Oecumenische commissie van de Antilliaanse bisschoppen- conferentie. Deze commissie zal op zijn beurt dan een aanbeveling doen aan de bisschoppenconferentie met een eventuele suggestie voor een resolutie voor het zogenaamde Continuation Committee van de CCC dat toeziet op de voortgang van het CCC- werk.

Antilliaanse en Caribische conferenties

IN DEZE AFLEVERING van Kerk en Wereld aandacht voor de verleden jaar gehouden Algemene vergadering van de Caribische conferentie van kerken (CCC), waaraan de katholieke kerk als volledig lid deelneemt en ook aandacht aan de bijeenkomst van een der commissies van de Antilliaanse bisschoppen- conferentie, welke op Curaçao wordt gehouden. Deze bisschoppen- conferentie is dezer dagen bijeen op Curaçao. Het is de tweede vergadering, welke de bisschoppen van Curaçao houden.

Postzegels

TER GELEGENHEID VAN de sport-evenementen van 1948, de V-de Olympische Winterspelen te Sankt Moritz in Zwitserland en de XIV-de Olympische Zomerspelen te Londen in Engeland, zagen we achtereenvolgens de Posterijen van Zwitserland, van Engeland en van Bahrein in actie komen. Ook het aan de Perzische Golf gelegen Kuweit, in 1948 nog een Brits protectoraat, maakte de vier Britse zegels tot de zijne door een simpele overdruk KUWAIT en een waarde- wijziging in annas en rupees.

Het voorbeeld van Bahrain of Bahrein en van Kuwait of Kuweit is ook nog gevolgd door de Britse Bureaux of Agentschappen in het Noordafrikaanse Marokko: door de Britse Bureaux in de Internationale Zône van Tanger en door het Britse protectoraat Muscate en Oman of Mascate en Oman. De Posterijen van Muscate en Oman hebben in de loop der jaren de postzegel- liefhebbers herhaaldelijk voor problemen geplaatst.

Vóór het jaar 1944 gebruikte men in Muscate en Oman, zonder enige overdruk of naamswijziging, de postzegels van Brits-Indië, het tegenwoordige India. De verzamelaar moest dan maar aan de hand van het poststempel ontcijferen of het desbetreffende zegel uit het aan de Golf van Oman, tegenover Iran, gelegen sultanaat kwam of werkelijk uit Brits-Indië.

In 1944 krijgen de in Muscate en Oman gebruikte Britsindische zegels een Arabische overdruk mee, die vertaald luidt: 1363 — Al Busaid. Dit - Al Busaid - verwijst naar het 200-jarige bestaan van de Al Busaiddinastie. Het jaartal 1363 uit de Arabische tijdrekening stemt overeen met 1944 van de bij ons gebruikelijke kalender. In 1948 is opnieuw de boot aan. Muscate, Oman, Dubai, en Qatar worden door de Britse Posterijen op één hoop geveegd. Er worden in deze miniatuur- staatjes alleen nog maar Britse zegels verkocht, waarvan de pennies, shillingen en ponden omgezet zijn in annas en rupees.

De overgang naar het decimale geldstelsel, in 1957, laten we

nu maar even rusten; we hebben al problemen genoeg. In het begin van de zestiger jaren komt de oplossing. Qatar krijgt een zelfstandige post- administratie. Voor Dubai geldt hetzelfde. Na enige jaren verkopen beide staatjes hun uitgifte- beleid aan een Amerikaanse firma, die de goedwillende verzamelaars- menigte in de kortste keren bedelft onder een zondvloed van koekebakkers- plaatjes.

Het zal tot in 1972 duren eer Qatar en Dubai dit pad van de filatelistische zelfmoord verlaten. Intussen varen Muscate en Oman gezamenlijk verder onder Brits toezicht. Tussen 1966 en 1970 worden welgeteld 28 verschillende postzegels uitgegeven met als kenmerk de landsnaam MUSCATE & OMAN. In 1970 besluit men de MUSCATE te laten vallen en vanaf dat tijdstip dragen alle zegels het inschrift SULTANATE OF OMAN.

Vooral dit inschrift, Sultanate of Oman, wordt in de aandacht van de verzamelaars aanbevolen, want, vooral onder de jeugd, circuleren nog steeds tientallen zegels van de State of Oman. Die State of Oman is geen land, geen natie en geen post- administratie. De State of Oman is alleen maar eenhandige Amerikaanse firma, die heel subtiel heeft ingespeeld op de goedgelovigheid van de postzegel- verzamelaars. Sorry, State of Oman- zegels zijn alleen maar plakplaatjes en meer niet.

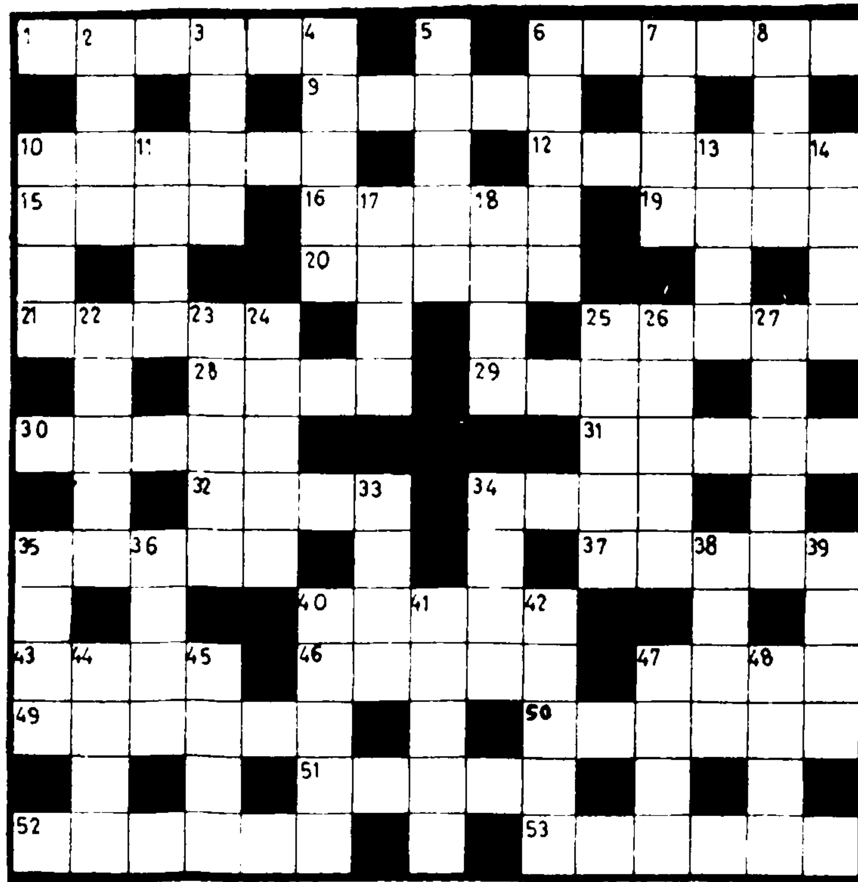
Nog even terug naar de Olympische Spelen. In 1948 is ook het kleine Europese vorstendom Monaco actief op filatelie- gebied in verband met de Olympische Spelen. Een serie van vijf propaganda- zegels toont achtereenvolgens: een hordenloper (50 c.), een hardloper (1 fr.), een discuswerper (2 fr.), een basketballwedstrijd (2,50 fr.) en een zwemster (4 fr.). Dan dient er geld op tafel te komen voor het uitzenden van een Monagaskaanse Olympische ploeg. Per 1 juli verschijnt er in Monaco een toeslag- luchtpostserie van vier zegels, waarop achtereenvolgens de roeisport (5+5 fr.), de skisport (6+9 fr.), de tennissport (10+15 fr.) en de zeilsport (15+25 fr.) een beurt krijgen.

Om de hele zaak te vervolmaken zijn beide series ook nog ongetand in omloop en als -épeuvre de luxe- per zegel afzonderlijk en ook nog maar een keertje per serie! De aanschaf van een complete Monagaskaanse set Olympiade- zegels 1948 komt u dan tegenwoordig ook op de inhoud van enkele spaarpotten te staan.

M.ARVIS

(wordt vervolgd)

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. misnoegd, gegriefd; 6. schouwspel; 9. giraffeachtig dier; 10. spaarzaam; 12. rumoerig, woelig; 15. grote bijl; 16. volkomen ontwikkeld insect; 19. lekkernij; 20. boomvrucht; 21. behoefte aan drinken; 25. visbewaarplaats; 28. verharde huid; 29. beest; 30. sterk oplopend; 31. mist; 32. dierenverblijf; 34. zandheuvel; 35. randtelwoord; 37. vlot, snedig; 40. binnenplaats (Sp.); 43. woning; 46. muggelarve; 47. verwonding; 49. punt, stipje; 50. amandel (Lat.); 51. keer, dat men voor zijn plezier uit is of kan gaan; 52. zakje waar de matroos zijn voorwerpen v. dagelijks gebruik bewaart; 53. zware golf.

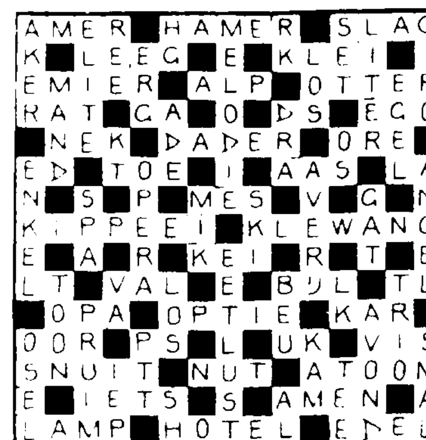
VERTICAAL: 2. geur; 3. kerel; 4. droogschuur, afdakje (Fr.); 5. genotmiddel; 6. deel van Oostenrijk; 7. middag; 8. uniek; 10. grondsoort; 11. rivier in Oostenrijk; 13. familielid; 14. doorzichtig weefsel; 17. inwendig orgaan; 18. ruilmiddel; 22. plaats in Zwitserland; 23. rivier in Frankrijk; 24. kweker; 25. land in Afrika; 26. roofvogel; 27. rivier in Frankrijk; 33. vervoermiddel; 34. gestold vleesnat; 35. telwoord; 36. oude munt; 38. sterk smakend; 39. gemalen graan; 40. langwerpig onderkussen; 41. interval; 42. viseter; 44. melkklier; 45. plaats; 47. vlug; 48. Ierland.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

A.Gosselink
Mgr. Kieckensweg 17A
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn / haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (vóór drie uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR vrijdag 30 januari 1987 twaalf uur 's middags en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Asiel-geluiden

SASKIA

DE HOND OP de foto — wij hebben haar Saskia genoemd — werd op Oudejaarsavond op het Asiel gebracht. Zij blijkt zwanger te zijn. Zij heeft hartworm. Zij heeft onze hulp nodig.

Op de Noordkust hoorde een wandelaar iets piepen: een klein wit hondje; om zijn nekje een ketting van zware schakels, helemaal ingegroeid in het vel. Op het Asiel werd dit arme schepseltje snel uit zijn lijden geholpen. Dit hondje had onze hulp nodig.

Van de week kwam bij ons binnen een heel leuk mamma- hondje met vier mooie pups. Reden van afstand??? Deze hondenfamilie heeft onze hulp nodig.

Wat komt er dagelijks het Asiel binnen? Honden en katten in alle maten, grootten, kleuren en condities. Zieke dieren. Is er ooit een dierenarts bijgehaald?

Honden met nog maar nauwelijks tien haren op het lijf. Is dat gisteren opeens gebeurd? Honden zo mager dat het een wonder is dat zij nog op hun poten kunnen staan. Hebben ze ooit iets te eten gehad? Och, puppies en kleine poesjes worden groot, dan is het allemaal niet zo leuk meer. Oude honden. Voor alle schepsels komt éens die dag. Puppies, altijd meer puppies, kleine poesjes; al dan niet vergezeld van mamma. Wij kunnen ze niet allemaal houden.

Honden met gedragsproblemen: zij woelen de tuin om en vernielen het irrigatiesysteem. Ze halen de was van de lijn, zij eten slecht en kauwen alles kapot. Zij blaffen te veel, zij zijn niet waaks. Of "wij hebben er geen zin meer in".

Het is duidelijk, dat hier niet alleen de dieren hulp nodig hebben, maar de mens, de eigenaar, die tekort schiet. Een dier kan zich alleen als een dier gedragen, de mens moet hem leiden en opvoeden. Als u dat nalaat moet het dier de baas gaan spelen. Dat kan hij niet aan en dan gaan de gekke dingen gebeuren. U moet een dier in alle opzichten verzorgen, dan pas kan hij iets voor u gaan doen.

De Dierenbescherming wil u graag advies en informatie geven: Luister u en leest u ook mee? Wij gaan praten: waarom neemt u/hebt u een huisdier? Past hij/zij bij uw gezin? Wat geeft u hem te eten? Alleen wat korsten brood en afval van de tafel? Ligt uw hond de hele dag aan de ketting of zit hij opgesloten in een hokje? Vindt u dat karpatten, vlooien en wormen "erbij horen"? Denkt u dat een puppie vanzelf opgroeit tot een fijne, gehoorzame, waakzame hond, lief voor kinderen en bezoekers, maar agressief tegen boze lieden? Als uw hond met trieste oogjes en een snotneus loopt te hoesten, slecht eet, denkt u dan, acht dat gaat vanzelf wel weer over. Een hond is maar een hond en er zijn er duizenden op deze wereld? Als de hond loops is, laat u de "natuur" maar haar gang gaan en och de puppies, die brengen we wel weg.

U weet echt niet, dat er een operatie bestaat, die een einde aan deze steeds terugkerende ellende maakt, u en de gemeenschap veel geld en energie bespaart? Of is het zo, dat u eigenlijk best van uw dier houdt, maar niet zo goed weet hoe voor hem te zorgen. Ongetwijfeld kunt u met uw vragen bij de dierenarts terecht. Of kom naar het Dierenasiel op Parera, Abattoirweg (tel.: 54300). Onze mensen daar zullen u graag helpen. Wij hebben een leuk informatie- pamfletje voor u, met antwoord op vele vragen. Het is gratis en in het Nederlands en Papiamentu geschreven. Kom er één halen, kom praten. Zijn wij ergens niet op deze wereld om elkaar te helpen?

Wist u dat hartworm door muggen wordt overgebracht? Wist u, dat de meeste schoonmaakmiddelen ammonia bevatten en daardoor poes of hond terug lokken naar de plek in huis om "naar het toilet" te gaan? Gebruik azijn in het water als u de boel opruimt. Wist u, dat Chlorox hét desinfectiemiddel is bij besmetting van onder andere Parvo?

Voor u gelezen en gehoord! Ajó!

ROKEREN AAN VERSCHILLENDE KANTEN

-door Geert van der Ploeg-

EEN GELUKKIG NIEUWJAAR en dat dit jaar eenieder veel schaakgenoegen zal geven. Deze keer behandel ik een van mijn mooiste partijen van het vorig jaar. De partij werd gespeeld in de laatste ronde van de Olympiade in Dubai. Hier hebben de Nederlandse Antillen 23½ punt gescoord uit maximaal 56 te behalen punten. Geen slecht resultaat, maar met een beetje meer training en ervaring hadden dit wel 30 punten kunnen worden. Daar moet het komende jaar dus aan gewerkt worden.

	WIT	ZWART
	D.Moss	G.R. van der Ploeg
1.	e2-e4	c7-c6
2.	d2-d4	d7-d5
3.	Pb1-c3	d5xe4
4.	Pc3xe4	Lc8-f5
5.	Pe4-g3	Lf5-g6

Iedereen weet nu dat ik een voorliefde heb voor Caro-kann. Het is een eenvoudige opening met weinig verschillende varianten en met een eenvoudige strategie. De variant, die hier is gespeeld, heet de Tartakower-variant.

6.	Pg1-f3	e7-e6
7.	Lf1-d3	Lg6xd3
8.	Dd1xd3	Lf8-d6

Kasparov's aanbeveling. Hij geeft deze zet zelfs een uitroepteken. Toch zijn er maar weinig amateursspelers, die deze zet spelen. In deze partij speelt deze loper een belangrijke rol.

9.	Pg3-e4	Ld6-c7
10.	0-0	h7-h6
11.	b2-b3	Pb8-d7
12.	c2-c4	Pg8-f6
13.	Lc1-a3	....

Hier verzonk ik in gepeins. Niet omdat ik het jammer vond dat ik (voorlopig) niet kort kan rokeren, want dat was ik niet van plan. Ik moest een plan maken om met de stukken een effectieve aanval en verdediging te vinden.

13.	....	Pf6xe4
14.	Dd3xe4	Pd7-f6
15.	De4-d3	Dd8-d7

Zwart is een belangrijke stap verder gekomen. Pion e5 is gepend en hij gaat daar meteen gebruik van maken. In de Caro-kann is het voor wit belangrijk om op een gegeven moment tot d5 te komen om evenwicht te krijgen. Zwart houdt dit precies op de goeie manier tegen en nadat hij de stukken op de goeie plaats heeft gezet, gaat zijn aanval beginnen.

16.	Tf1-d1	0-0-0
17.	c4-c5	e6-e5

17. c5 is een zeer anti-positionele zet in deze stelling, want het geeft zwart d5 in handen, de zet dreigt niets en laat wat er nu volgt toe.

18.	Dd3-c2	e5-e4
19.	Pf3-e5	Dd7-e7
20.	La3-b2	Pf6-d7

Na 3 zetten heeft zwart de hele partij naar zich toegetrokken. Er dreigt Pxe5 met pionwinst. De zwarte pionnen op de koningsvleugel gaan oprukken. En Wit kan natuurlijk niet Dxe4 spelen, want dan volgt f6.

21.	Pe5-c4	f7-f5
22.	a2-a4	f5-f4
23.	b3-b4	f4-f3

Wit kan deze pion niet slaan anders volgt: 24. ..., Dg5+ met op zijn minst pionwinst en een sterke aanval.

24.	g2-g3	h6-h5

Nu lijkt het spannend te worden, want wits aanval lijkt gevaarlijk. Na ongeveer 20 minuten denken besloot ik tot 24. ..., h5 omdat zwart niets te vrezen heeft zolang hij meer niet op b5 hoeft te slaan.

25.	b4-b5	h5-h4
26.	b5xc6	b7xc6

Zwart slaat met een gerust hart terug. Wit's aanval stelt niets voor, die van zwart is veel gevaarlijker.

27.	a4-a5	....

Wit denkt nog steeds aan aanvallen. Met deze zet geeft hij aan dat hij zwarts aanval onderschat. Het plan achter deze zet is: de dame op b3 en de pion op a6. Alleen zover komt het nooit. Wit moet naar zwarts pijpen dansen. Dat is het mooie van schaken: de tegenstander moet gedwongen zetten doen en dan ook nog verliezen, en hij kan er ook ook niks aan doen. Hij is een gevangene.

27.	....	h4xg3
28.	f2xg3	e4-e3

Op 28. hxg3 volgt 28. ..., De6 en wit kan het mat op h3 niet verhinderen.

29.	Dc2-d3	Th8xh2

Met deze klap maakt zwart het uit. Er dreigen ontzettend veel dingen en zwart wordt op zijn minst een stuk rijker. Twee varianten:
1.Kxh2, Dh3+; Kg1, Dxg3+; Kf1, Dg2+ en Lg3 mat.
2.Dxe3, Dxe3+; Pxe3, Txb2.

KARIKARI

1329 — "Een chauffeur nam eens een zuster mee; hij reed Habaai binnen, en toen hij haar wilde afzetten, was zijn auto leeg".

1330 — De bezem, die je in huis gebruikt, mag je niet voor de koraal gebruiken. En huisvuil mag je niet door de voordeur wegdragen. Mag gewoon niet.

1331 — Ze noemen hem «Bal'i tir' enemigu», kogels om er een vijand mee neer te schieten; vanwege zijn grote ogen.

1332 — "Twee kennissen hadden mij benadeeld. Ik ben ze gaan opzoeken gekleed in het zwart, met een rode sjaal om en in mijn hand een bijbel en een kerkboek". Fraai.

1333 — "De kleine man kan bijna geen geiten meer houden. Als die zich aansluiten bij een grote groep, heb je geen enkel verhaal".

1334 — Een voorbidster: "Ik zei eens tegen een vrouw, die ik in het raam zag staan: "Ga maar rusten in vrede". Binnen een week stierf ze".

1335 — "Men doet wijwater in de rijst of in de koffie van een man om hem kalm te maken en onderdanig en om zijn jaloersheid uit te bannen".

1336 — Even weggaan en vlug terugkomen is «bai bini manera slòke», als een kuifkwartel, de snelloper onder vogels.

1337 — "In de Kloof kun je vooral in de Vastentijd een ezel ontmoeten met een lange rug en oren tot op de grond; ze noemen hem «Lomba di kwaresma».

1338 — "Ik kom uit alle moeilijkheden", zegt de man, "want een man moet een vrouwelijke hulp hebben met wie hij praat en leeft". Hij laat een afbeelding van een vrouwelijke duivel zien.

1339 — Guinese kippen en kalkoenen zijn ook waakvogels; ze maken lawaai als er vreemdelingen aankomen.

1340 — Een vrouw met gezwollen benen wreef die eens in met een remedie van een bruavrouw, voor 100 gulden. Het hielp niet. Ze leende nog eens 100 gulden voor nog een poging; zonder succes.

1341 — De timmerman, naam van een vogel, wordt ervan verdacht een zumbi te zijn; dit vanwege zijn agressiviteit en nachtelijke acties.

1342 — Een moeder, die haar baby door een andere vrouw laat zogen, neemt die ook liefst in huis; want deze mag zolang geen omgang hebben met een man.

1343 — "Alle lamoentjes weren narigheden, maar je moet er niet op trappen. Kwast, klaargemaakt met lamoen en zeven centen erin, brengt levenslang tegenslag".

1344 — Op Mundo Nobo, waar nu de politie- woningen staan, lag oudtijds een begraafplaats; toen ver uit de stad.

1345 — Een "probaat" middel om ruzie in een familie te brengen is pinda- schilletjes voor de deur strooien.

1346 — Tantan is zwart en heeft kroeshaar. Ze noemt haar buurvrouw, die bruin is en sluikhaar heeft: «Señora», mevrouw. Señora antwoordt met: «Tantan».

1347 — "Er heeft eens kind om twaalf uur onder een tamarinde- boom gespeeld; het zakte in elkaar met schuim op de mond en is nooit helemaal genezen".

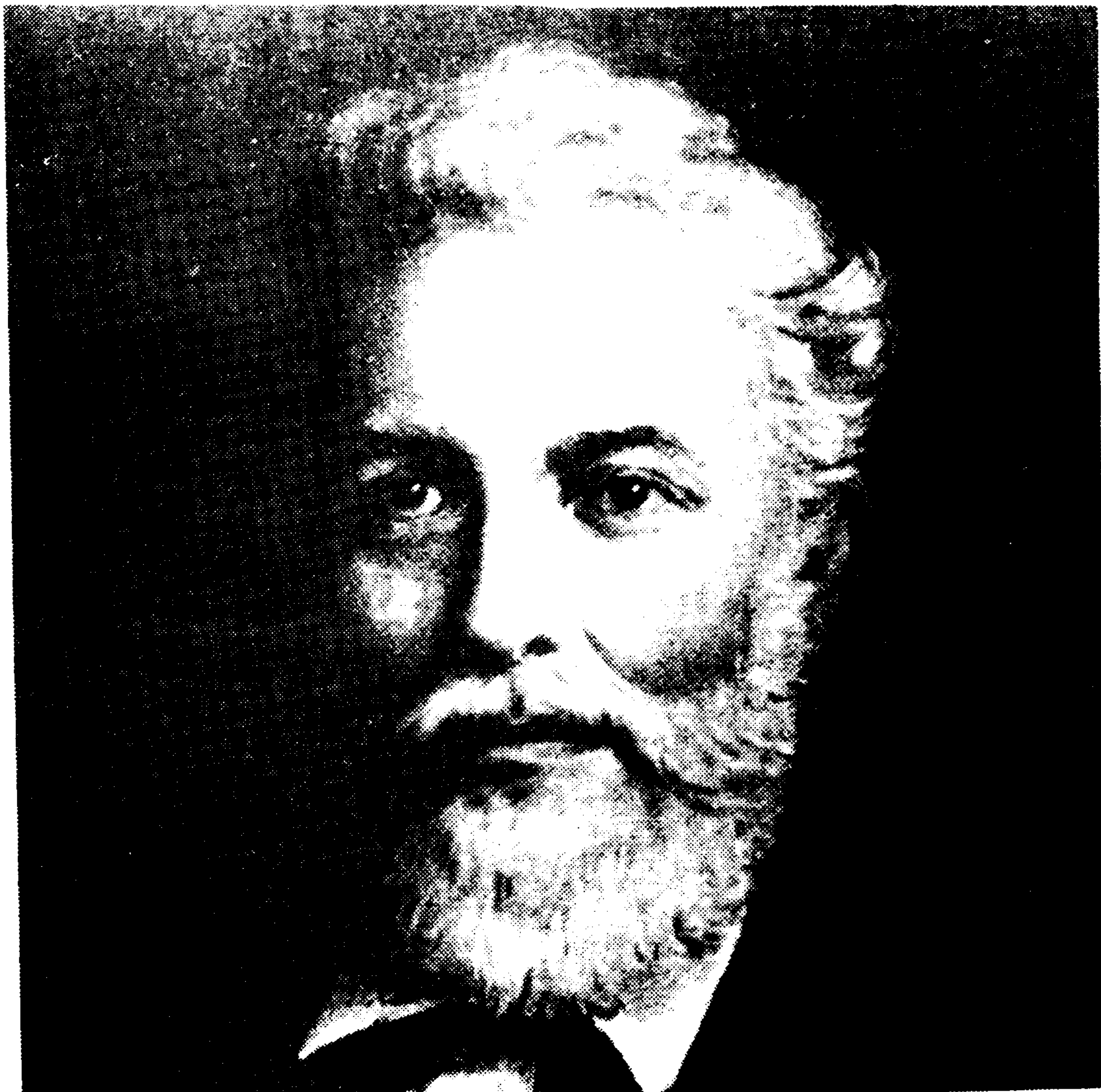
1348 — Liefde is niet zo moeilijk. Gebruik liefdesparfum zoals: «Amor vencedor», overwinnende liefde; «Sigue me Joven», volg me jongeling; «Flor di amor», bloem van de liefde.

PAUL BRENNEKER

Maduro Holding Inc. viert 150 - jarig jubileum

Direkteur F. Brandao.

WILLEMSTAD — Salomon Elias Levy Maduro, die op 24 januari 1837 zijn eerste bedrijf op Curaçao oprichtte.

Direkteur H. van der Kwast.

WILLEMSTAD — Maduro Holding viert vandaag het 150- jarig bestaan van de activiteiten van Maduro op Curaçao. De dag is opgedragen aan het personeel van alle verschillende maatschappijen, in totaal 776 man, aldus directeur Henri van der Kwast.

Ter gelegenheid van het 150 jarig bestaan is er een speciale, en volgens Van der Kwast unieke, geste aan het personeel. Vandaag wordt echter pas bekend gemaakt wat het is, "omdat het een verrassing moet blijven". Volgens de directeur is het personeel de voornaamste drijfveer van de maatschappij. "Wij zijn als dienstverlenende maatschappij afhankelijk van de kwaliteit van onze service, waarbij het personeel de belangrijkste rol speelt". De productiviteit is volgens Van der Kwast uitstekend, en dat de relatie met de werknemers goed is bewijst wel het feit dat er een groot aantal personeels- leden reeds langer dan 25 jaar werkt, en zelfs enkelen meer dan 50 jaar.

Van der Kwast ziet de toekomst van Curaçao dan ook in het verlenen van optimale service. "Wij zijn van oudsher een dienstverlenend eiland, we moeten 'back tot basics'," zo zei hij. De directeur is dan ok niet kappot van leuke ideeën zoals het aantrekken van zware industrie, maar geeft liever zijn mening niet over het huidige markt- beschermingsbeleid. "We willen nog 150 jaar blijven", zo zei hij. De filosofie van Maduro is diversificatie, zowel lokaal als internationaal. "We zijn een van de weinige Antilliaanse multinationals", zo zegt hij niet zonder trots.

De filosofie van diverse activiteiten, waarbij een sterke kant een tijdelijk zwakkere kant kan ondersteunen, is Maduro in 1984 en 1985 slecht van pas gekomen. Toen was er namenlijk een internationale vermindering van de scheeps- activiteiten, die toch nog 40 procent van het totale Maduro- pakket bestrijken. "Het was een moelijke periode, en wij hebben dan ook noodgedwongen moeten afslanken," zo zei hij. Het gaat nu beter, hetgeen de directeur grotendeels toeschrijft aan de verhoogde productiviteit, onderandere door investeringen in computers.

Ook de samenleving krijgt een aandenken aan het 150- jarig jublileum. Vandaag wordt de SEL Muziek Stichting, opgericht, voor de ontwikkeling en bevordering van lokale muziek. Volgens van der Kwast een geschikt geschenk, "omdat uit de muziek heel goed het karakter van de mensen blijkt, en er veel te weinig aandacht besteed wordt aan de ontwikkeling ervan. Maduro Holding stopt 25 duizend gulden in de stichting, en heeft reeds Frank Davelaar bereid gevonden om zich ervoor in te zetten. Men zal lokale muziek verzamelen, categoriseren, en beschikbaar stellen voor studenten en muziek- organisaties. Ook Curaçaose instrumenten zullen worden verzameld, en faciliteiten beschikbaar gesteld.

Maduro Holding

Met toewijding en professionalisme heeft U zich ingezet in de afgelopen 150 jaar MASHA PABIEN

S.E.L. MADURO & SONS (Aruba) INC.

Maduro Holding

Our Sincere Congratulations with your anniversary.

Onze Welgemeende Felicitaties met deze mijlpaal

Un Pabien Kaluroso ku e dia memorabel aki.

Curaçao Plaza HOTEL & CASINO

Maduro Holding

Met toewijding en enthousiasme heeft U in 1 ½ eeuw als "moedermaatschappij" voor "Uw kinderen" gezorgd.

Pabien!

LANDSRADIO

Maduro Holding

We warmly embrace you and offer our wishes for a prosperous future.

Congratulations!

minihouse®

---

maduro group

board of directors	
P. de Boorder	C. van Dam
V. Brandao	I. Lansberg
G. Alvarez Correa	M. Uslander

management	
F. Brandao	H. van der Kwast

maduro holding

curaçao	aruba
s.e.l. maduro & sons (cur)	s.e.l. maduro & sons (aruba)
curaçao equipment co.	kroonvlag (aruba)
curaçao warehousing	pelican tours
taber tours	**bonaire**
madel	s.e.l. maduro & sons (bon)
gallo	bontech
[illegible] maduro	abcarrental
senior & co	lima
kroonvlag (curaçao)	**windward isl.**
vomad	s.e.l. maduro & sons (ww)
antillean paint company	st. maarten harbour
maars-caribbean	emmaplein real-estate
curaçao laboratories	**holland**
marie-claire investment	maduro intermeven
curaçao port services	**venezuela**
bahamas	dorlatrica
sea escape ltd	
star cruises ltd	
sky cruises ltd	

maduro u.s.a.	
florida	s.e.l. maduro (florida)
	maduro travel
	sea baiga

Maduro Holding

50 lustra, 15 decennia of 1 ½ eeuw is een respektabele leeftijd waar men terecht trots op mag zijn.

Proficiat

hoekloos

Koningsplein z/n

Tel.: 76773

Maduro Holding

Nos sinsero felisitashon ku e selebrashon di e dia memorabel aki.

Hopi 150 aña mas!

Morris E. Curiel & Sons Inc.

Maduro Holding

Congratulations to the Staff and Personnel of every branch of the Maduro Group for their outstanding achievements.

Boekhandel Salas

Maduro Holding

Staff and Personnel of

25 firgos

firgos

wish

MADURO HOLDING

and all it's affiliates

a Happy Anniversary

---

150 aña

MADURO HOLDING

Als partner in de ontwikkeling van ons land, vieren wij heden tezamen Hoofdstad en Vijftig Jaar vruchtbare arbeid.

[illegible]

Maduro Holding

Een Respectabele Leeftijd van 150 jaar bereikt men slechts niet een onvermoeibare dynamische instelling.

Masha Pabien en nog een goede toekomst toegewenst.

De Antillen

AANNEMING MAATSCHAPPIJ N.V.

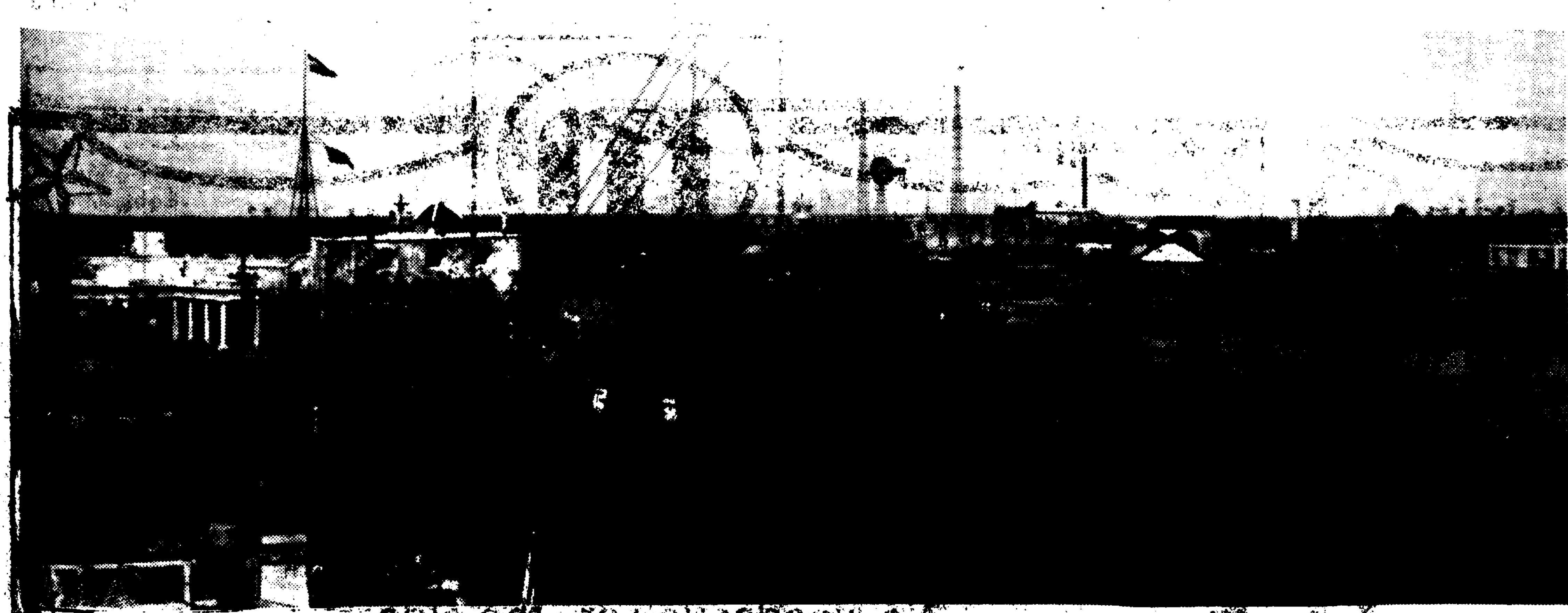
Maduro Holding

In 150 jaar bent U gegroeid tot een steunpilaar van onze ekonomie.

Masha Pabien!

National Car Rental

Airport Tel.: [illegible] - Main Office Tel. [illegible]

WILLEMSTAD — De olielichter gebouwd door SEL Maduro & Sons verlaat met sleepboot Samson de haven van Willemstad in 1917.

De Maduro's hebben in de afgelopen 150 jaar een belangrijke rol gespeeld bij de economische ontwikkeling van Curaçao. Een beeld daarvan werd geschetst door geschrijver Johan Hartog in het boek "History of the Maduro's, 125 years of SEL Maduro and Sons", ter gelegenheid van het 125- jarig bestaan in 1962.
Daarin wordt onderandere melding gemaakt van de ontwikkeling van de [illegible] maatschappij, en de rol van de Maduro's bij de ontwikkeling van de Curaçaose haven. In het in verband met het 150 -jarig bestaan [illegible] jubileum- communiqué, is een deel van deze geschiedenis opgenomen.

Salomon Elias Levy Maduro opende op 24 januari 1837 zijn eerste winkel op Curaçao, en bedreef zowel met klein- als groothandel. Hij was [illegible] zaak groeide snel.
Spoedig had hij een vloot van vier schepen die tussen Curaçao en New York voeren, en in 1874 maakte hij zijn twee oudste zonen compagnons. Hij was overtuigd [illegible] mogelijk was door een optimale productie met behoud van traditionele waarden.
Vastbesloten tot slagen, leidde hij zijn zonen in activiteiten, waaronder het bezit van handels- vaartuigen en het daadwerkelijk handelen in rum, [illegible], "droge" goederen, textiel, armbanden, sigaren, stroo- hoeden, vermicelli, zakdoeken, meel, tabak, jenever, wijn, zout en olie. Advertenties voor de [illegible] van de goederen en het vertrek en de aankomst van schepen verschenen reeds in 1843 in de Curaçaose Courant.

Naast zijn werk, vervulde Maduro zijn publieke plicht. Hij werd in 1839 benoemd tot [illegible] van Pietermaai en in 1845 tot de lokale rechtbank. In 1862 werd hij, ter afsluiting van een prominente carrière, directeur van de Curaçaose (Centrale) Bank, met de autoriteit om nieuwe bankbiljetten te ondertekenen.
[illegible] 1850, nam zijn oudste zoon Elias de zaak over. Hij was vooral een zakenman, terwijl de jongere broer Mordecha de man was van de publieke functies.
In 1893 was er een gebrek aan Nederlandse munten op het eiland. In september ging de zaak, samen met enkele anderen, over tot het uitgeven van eigen geldbewijzen. Deze bewijzen werden in circulatie gebracht tot de Centrale Bank in 1901 overging tot de uitgifte van officiele legale munteenheden.

In datzelfde jaar ging de elektriciteits- maatschappij over in handen van de maatschappij, die nu SEL Maduro & Sons heette, waarna de machines direct vernieuwd werden, met als gevolg dat niet alleen 's nachts, maar ook overdag stroom geproduceerd kon worden.
In 1902 kocht de maatschappij de waterplant, zowel het materiaal als de concessie. [illegible] en het gebouw van extra windmolens, slaagde men erin in 1915 50 ton water per dag te produceren.

In de twintigste eeuw gingen de Maduro's zich echter steeds meer richten op de haven. Toen was SEL Maduro reeds onder de vijf grootste scheepsbouwers op het eiland. De rol van deze scheepswerven bij het lokaal economisch leven was niet onaanzienlijk, omdat er vaak tot 80 mensen bij iedere werf werkte. De kleinkinderen zouden de traditie van goed zaken doen voortzetten en breidden de zaak, met name in de scheeps- en bunkerindustrie, uit. Zij hanteerden hierbij de filosofie van de oprichter, en droegen bij aan de economische vooruitgang van het eiland.
In 1901 beschikte de maatschappij over haar eerste werf, en spoedig groeide het uit tot de grootste bevoorrader van kolen in de haven. Er werden enorme opslagruimtes voor kolen van goede kwaliteit opgezet, en de maatschappij had een reputatie de snelste leveranciers in de regio te zijn. Deze service en de nieuwe faciliteiten trokken veel stoomboot- lijnen en ook de Nederlandse marine naar Curaçao om te bunkeren.

Met de toename in vraag naar olie- producten werd SEL Maduro agent voor een dochter van Standard Oil van New Jersey. Toen olie tijdens de Eerste Wereldoorlog kolen verving bouwde de maatschappij haar eigen opslag- tanken voor olie op het terrein, en in 1911 introduceerde men apparatuur die het bunkeren op mechanische wijze mogelijk maakte.
Toen de Shell in 1915 de raffinaderij op het eiland bouwde [illegible] men bouwmateriaal en lichters voor het vervoer van olie van Maduro. Maduro werd oorspronkelijk ook [illegible] als agent van Shell. [illegible] komst van [illegible] voor de noodzaak van [illegible] faciliteiten, en in 1916 werd Maduro's bank opgericht, die ook bijdroeg aan de commerciële ontwikkeling van Curaçao. Uit een samenvoeging in 1932 ontstond de Maduro en Curiels Bank, die niet langer eigendom is van de Maduro Groep.

In 1929 werden [illegible] Sons benoemd tot agenten van Pan American Airways, en kwam de maatschappij op die manier in het reis- wezen. In de jaren 40 en 50 werd men ook actief in de bouw, met agentschappen in bouw- materiaal, [illegible] reedschappen, industrie- apparatuur en alcohol- houdende dranken.
De maatschappij was instrumenteel bij de industriële ontwikkeling van Curaçao, [illegible] oprichting van de Antilliaanse Verffabriek, waarvan het nog steeds de eigenaar is. Verder raakte men meer betrokken bij het maken van likeur en [illegible] in deze periode.

De eerste stappen tot uitbreiding buiten Curaçao vonden plaats in 1917, toen men het Selma Mercantile kantoor in New York opende.
Later volgden Aruba (194[illegible]), Den Haag (1950) en Bonaire, Sint Maarten en Caracas in de zestiger jaren. De geografisch belangrijke regio van Florida kwam daarin 1978 bij. SEL Maduro Florida, Maduro Travel, Sea Barge, Sea Express and Sea Escape kwamen tot stand, en bewijzen de band van de Maduro groep met de scheepvaart, [illegible] een traditie die het nog altijd voortzet met [illegible] van haar activiteiten in die sector.
Maduro Holding, zoals de maatschappij sinds 1982 wordt genoemd om de structuur van de [illegible] te geven, [illegible] een totaal van 776 personeelsleden.

[illegible] beslaat het Maduro- scheepsagent netwerk ruim 300 actieve transacties per jaar, in acht van de belangrijkste havens op het Westelijk halfrond. Er landen niet langer water- vliegtuigen in de Curaçaose haven, maar het netwerk van Maduro Travel bestaat uit 12 reiskantoren op drie continenten.
Verf en lotion wordt niet langer door Maduro geïmporteerd, maar worden nu hier geproduceerd door industrieën waar Maduro mee begonnen is. Ze vormen tevens het bewijs dat hoge kwaliteits- eisen en de vraag met lokale productie voorzien kunnen worden. Van twee schepen in 1861, is het eigendom aan schepen van Maduro uitgegroeid tot twee reders- maatschappijen in de VS.